

ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos

regio Haspengouw en Voeren

operationeel uitvoeringsprogramma

december 2005

Ministerie van de
Vlaamse Gemeenschap

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
2 Overzicht gevoerd proces	3
3 Operationeel uitvoeringsprogramma	5
3.1 Deelruimte Vochtig Haspengouw	5
3.2 Deelruimte Demervallei	9
3.3 Deelruimte Droog Haspengouw	10
3.4 Deelruimte Voeren	13
4 Bijlage - Verwerking adviezen eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur	15
4.1 Opmerkingen bij de plannings- en afbakeningsmethodiek	15
4.2 Opmerkingen bij inspraak- en overlegproces	18
4.3 Opmerkingen bij bestaande regelgeving, beleidsplannen of andere planningsprocessen	20
4.4 Opmerkingen bij de kwantitatieve randvoorwaarden	24
4.5 Opmerkingen bij beleidsdoelstellingen	27
4.6 Opmerkingen bij gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma deelruimte "Vochtig Haspengouw"	34
4.7 Opmerkingen bij gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma deelruimte "Demervallei"	46
4.8 Opmerkingen bij gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma deelruimte "Droog Haspengouw"	49
4.9 Opmerkingen bij gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma deelruimte "Voeren"	58

1 Inleiding

Het planningsproces voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur voor de buitengebiedregio Haspengouw-Voeren werd in uitvoering van beslissing van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 opgestart en verloopt in verschillende stappen:

- verkenningsfase (juni 2004 tot januari 2005)
- planningsfase (februari 2005 tot augustus 2005)
- uitvoeringsfase (vanaf september 2005)

De doelstelling van de verkennings- en planningsfase van dit proces was om in overleg met gemeenten, provincies en belangengroepen een geïntegreerde en gebiedsgerichte ruimtelijke visie op te stellen die het kader vormt voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur. Voorliggend document is een procesnota die overgang maakt tussen de planningsfase en de uitvoeringsfase van dit afbakeningsproces.

Deze nota bevat de verwerking van de adviezen over het eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur en een operationalisering van het uitvoeringsprogramma. Het globale overlegproces op niveau van de volledige regio Haspengouw-Voeren wordt hiermee afgerond. In de uitvoeringsfase zal verder gewerkt worden op het niveau van de individuele uitvoeringsacties die gefaseerd opgestart worden en voorwerp zijn van verder overleg met de betrokken besturen en belangengroepen.

2 Overzicht gevoerd proces

De verkenningsfase van het planningsproces in de regio Haspengouw-Voeren startte in juni 2004 en bestond uit:

- infovergaderingen met alle gemeenten waarop het proces werd toegelicht (aan de hand van een leidraad) en de gemeenten gevraagd werd om aan de hand van een concrete vragenlijst aan te geven welke elementen vanuit een gemeentelijke visie op landbouw, natuur en bos meegenomen moeten worden in het proces (juni 2004);
- overlegvergaderingen met provinciale diensten en bestendige deputaties waarop inzicht werd verschaft in de elementen die vanuit provinciale visies meegenomen moeten worden (augustus-oktober 2004);
- werksessies met een aantal sleutelfiguren vanuit de belangengroepen (water, landbouw, natuur/bos) en regiowerkingen (regionaal landschap, streekplatform) om zicht te krijgen op verwachtingen en vragen vanuit de rechtstreeks betrokken sectoren (september-oktober 2004).

Het resultaat van deze eerste overlegronde was een verkenningnota waarin een eerste aanzet tot beleidsdoelstellingen en ruimtelijke concepten voor de open ruimte in de regio Haspengouw-Voeren werden geformuleerd aan de hand van een bundeling, confrontatie en eerste afweging van standpunten en visie-elementen vanuit de betrokken gemeenten, provincies, Vlaamse administraties (bevoegdheden landbouw, natuur, bos, water, erfgoed en ruimtelijke ordening) en een aantal sleutelfiguren van rechtstreeks betrokken belangengroepen (landbouw, natuur en bos, water) en actoren (regiowerkingen). Deze verkenningnota werd eind november 2004 in bespreking gebracht met alle actoren.

Op basis van de reacties van gemeenten, provincies, belangengroepen en andere Vlaamse administraties (natuurlijke rijkdommen, toerisme, openbare werken...) op de verkenningnota wordt een programma voor overleg en uitvoering opgesteld.

Dit programma gaf enerzijds aan:

- over welke gebieden of opties weinig fundamentele bezwaren werden geformuleerd ten aanzien van de ruimtelijke visie en waarvoor op korte termijn een tussentijdse beleidsbeslissing door de Vlaamse Regering genomen kan worden over de afbakeningsopties (programma voor uitvoering).
- over welke gebieden of opties verder overleg of onderzoek nodig is (programma voor overleg).

In maart 2005 werden op basis van een het programma voor overleg een reeks overlegsessies georganiseerd waarbij de actoren hun adviezen konden toelichten en gepeild werd naar de marges waarbinnen concepten bijgestuurd zouden kunnen worden.

Na deze overlegronde werd een eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma opgemaakt. Hierover werd een formeel infomoment (mei 2005) voor alle betrokken besturen en belangengroepen georganiseerd waarop het eindvoorstel voor advies werd voorgelegd.

Op 3 juni 2005 besliste de Vlaamse Regering over een methodiek voor het herbevestigen van samenhangende agrarische gebieden. Voor deze gebieden kan een formele beleidsbeslissing op het niveau van de Vlaamse Regering genomen worden waarin het planningsproces voor landbouw, natuur en bos afgerond wordt én gesteld wordt dat er geen initiatieven op gewestelijk niveau voor bijkomende natuur- of bosgebieden binnen deze agrarische gebieden

genomen worden. Het bestaande gewestplan wordt voor deze gebieden op dit moment beschouwd als een voldoende juridisch-planologische vertaling van de gewenste agrarische structuur. De bestaande regelgeving binnen deze gebieden blijft ongewijzigd. Planningsinitiatieven binnen deze gebieden zullen expliciet getoetst moeten aan hun impact op de agrarische structuur.

De strategische stuurgroep formuleerde op 28 juni 2005 een advies aan de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening over het eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur en de binnengekomen adviezen van de actoren. In dit advies wordt ingegaan op een aantal algemene bezwaren vanuit de adviezen van de actoren over de procesvoering (organisatie en timing van overleg en inspraak). Inhoudelijk adviseerde de stuurgroep dat op basis van het eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur én de uitgebrachte adviezen overgegaan kan worden naar de uitvoeringsfase. Volgende documenten zijn daarvoor opgemaakt:

- Een **inventarisatie en verwerking van alle** (inhoudelijke en gebiedsspecifieke) **adviezen** die uitgebracht werden door de actoren (juni 2005) over het eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma.
- Een **voorstel van beslissing van de Vlaamse Regering over de te herbevestigen agrarische gebieden**, volgens de methodiek vastgelegd in de beslissing van 3 juni 2005, op basis van het advies van de strategische stuurgroep over het programma voor tussentijdse uitvoering (april 2005) én de elementen uit de adviezen van de actoren (juni 2005) over deze gebieden.
- Een **operationeel uitvoeringsprogramma** waarbij de acties uit het uitvoeringsprogramma bij het eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur (mei 2005) worden onderverdeeld in vijf categorieën:
  - I. Gebieden waarvoor onmiddellijk gestart kan worden met de voorbereiding van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP). Op basis van de uitgebrachte adviezen moet het mogelijk zijn op korte termijn tot een compromis te komen voor deze gebieden. Voor een eerste reeks¹ van gebieden kan een concreet afbakeningsvoorstel uitgewerkt worden en besproken worden met de betrokken lokale actoren. Een afgewerkt voorontwerp RUP kan voor deze reeks vervolgens aan de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening voorgelegd worden met de vraag de decretale procedure op te starten (plenaire vergadering).
  - II. Gebieden waarvoor verder overleg en/of onderzoek nodig is: vb. impact op landbouwbedrijven, naar eigendomssituatie of pachtsituatie, mogelijkheden tot kavelruil en grondmobiliteit, instandhouding van habitats en soorten,... vooraleer met de opmaak van een gewestelijk RUP gestart kan worden. Gewestelijke RUP's voor (delen van) deze gebieden kunnen zowel agrarische, natuur- en bosbestemmingen al dan niet met overdruk natuurverweving bevatten. Delen die niet in een gewestelijk RUP opgenomen worden, kunnen alsnog herbevestigd worden als agrarisch gebied.
  - III. Gebieden waarvoor de opmaak van een gewestelijk RUP op korte termijn niet mogelijk is. Voor een eerste reeks is dat omdat de resultaten van nog lopende onderzoeken of planningsprocessen afgewacht moeten worden (bv. lopende ruilverkavelingen, inrichtingsstudies stadsbossen, afbakeningsproces stedelijk gebied of poort, bekkenbeheersplan, bijzonder oppervlakedelfstoffenplan...) vooraleer een afgewogen en onderbouwde beleidsbeslissing genomen kan worden. Voor een tweede reeks is dat omdat er best nog een beperkt planningsproces opgestart om over de visie tot overeenstemming te komen alvorens een gewestelijk RUP op te maken.
  - IV. Gebieden waarvoor de opmaak van een gewestelijk RUP op korte termijn weinig meerwaarde heeft ten opzichte van de bestaande bestemmingen op de plannen van aanleg. Het gaat bv. om gebieden waar vrij recent gewestplanwijzigingen werden doorgevoerd voor landbouw, natuur en bos en weinig fundamentele bestemmingswijzigingen aan de orde zijn. Desgewenst kan ook voor deze gebieden via beleidsbeslissing een herbevestiging van het bestaande gewestplan gebeuren.
  - V. In een aantal gevallen zal uit de uitgebrachte adviezen en de verwerking ervan door het projectteam blijken dat de visies van verschillende actoren fundamenteel tegenstrijdig zijn en er geen compromis tot stand gebracht kan worden via overleg. Voor deze gebieden zal de Vlaamse Regering een fundamentele beleidskeuze moeten maken. De stuurgroep stelt dat deze vorm van besluitvorming in een zeer beperkt aantal gevallen kan toegepast worden.

De Vlaamse Regering heeft op 22 juli 2005 akte genomen van het eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma, de uitgebrachte adviezen van de gemeenten, provincies en belangengroepen en het advies van de strategische stuurgroep.

Op 2 december 2005 keurde de Vlaamse Regering de beleidsmatige herbevestiging van de bestaande gewestplannen voor een aantal belangrijke landbouwgebieden in Haspengouw-Voeren goed. Het beleid dat de Vlaamse overheid binnen deze gebieden wenst te voeren is nader omschreven in een omzendbrief van de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening (Omszendbrief RO/2005/01). Daarnaast hechte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de acties omschreven in categorie I en II van het operationeel uitvoeringsprogramma. De Vlaamse Regering nam tot slot akte van de acties in categorie III en IV en van de verwerking van de adviezen.

---

¹ De omvang van deze eerste reeks en de planning van volgende reeksen hangt samen met de personeelscapaciteit die ingezet kan worden voor de opmaak van deze gewestelijke RUP's.

3 Operationeel uitvoeringsprogramma

De Vlaamse Regering keurde op 2 december 2005 een voorstel voor de tussentijdse herbevestiging van de bestaande gewestplannen voor een reeks agrarische gebieden goed, alsook de acties omschreven in categorie I en II.

3.1 Deelruimte Vochtig Haspengouw

0. Tussentijds herbevestigen agrarische gebieden

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Omschrijving
1. Landbouwgebieden tussen Gete en Herk, tussen Herk-de-Stad, Alken en Nieuwerkerken	A1	1.1, 1.2, 1.3	Goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 2 december 2005.
2. Landbouwgebieden tussen Sint-Truiden, Alken en Hoepertingen	A1	1.6, 5.3, 5.4, 6.9, 8.1	
3. Landbouwgebieden tussen Herk, Mombek en Gete, tussen Stevoort, Hasselt, Bilzen, Wellen en Alken	A1/A3	1.4, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12	

I. Uitvoeringsacties op korte termijn op te starten

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Omschrijving
4. RUP Schelfheide	A1	1.2, 6.2	Bestaand aankoopproject AMINAL afdeling Bos & Groen. Gebieden (deels) al in eigendom van het Vlaams Gewest.
5. RUP Vinne	A2	3.5, 7.4	Herevalueren bestaand voorontwerp RUP. Vertrekkend vanuit een evaluatie van de bestaande feitelijke toestand en actueel landbouwgebruik de noordelijke verbinding richting Duras opnemen.
6. RUP vallei van de Mombek van N76 tot N20 in Wimmeringen	A3	1.8, 1.10, 3.9, 4.12,	Relatief groot aantal agrarische gebieden met weinig actieve landbouw in dit gebied als uitgangspunt voor bestemmingswijzigingen naar natuurgebied.
7. RUP vallei van de Mombek van Wintershoven tot N76 + Jongenbos	A3	1.11, 1.12, 4.13, 4.14, 4.15, 6.11, 7.6	Consensus over de opties uit structuurplan ruilverkaveling Vliermaalroot worden voor dit gebied niet in vraag gesteld. Ruilverkaveling, Jerseren is in uitvoering. Bositbreiding en natuurverweving afstemmen met opties en effectieve realisaties vanuit de ruilverkaveling. Specifiek onderzoeken van de vraag van Kortessem om bijkomend verwevingsgebied op te nemen (opmerking 187) en opties van ruilverkaveling Vliermaalroot hierover.
8. RUP vallei Winterbeek van Sint-Huibrechts-Hern tot E313	A3	1.12, 4.17, 6.12	Vallei niet opgenomen in ruilverkaveling Vliermaalroot, Kolmont en Rijkhoven. Opties uit afgewerkte ruilverkavelingen worden niet in vraag gesteld. Evalueren in hoeverre differentiatie van valleien als verwevingsgebied of bijkomende bositbreiding strijdig is met structuurplan van deze ruilverkavelingen en op basis daarvan afbakeningsvoorstel uitwerken. Detailafbakening maximaal afstemmen met opties/voorstellen uit (ontwerp) structuurplannen Hoeseit en

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Omschrijving
			Tongeren.

II. Op te starten specifiek onderzoek voorafgaand aan uitvoeringsactie

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Omschrijving
9. Valleien van Gete, Meisterbeek en Graasbeek	A1	1.1, 1.2, 2.1, 3.1, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 6.5	Integreren van lopende onderzoeken inzake waterberging (AMINAL afdeling Water, bekkenwerking watering Sint-Truiden), bestaande natuurreservaatprojecten (Betsbroek/Aronsthoek, Natuurpunt Velpe-Gete), gedetailleerd inzicht in bestaande bossen en al gerealiseerde en mogelijke bosuitbreiding Graasbeek. Gedetailleerd in kaart brengen landbouwgebruik en bedrijfszetels. Gevoelighedsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.
10. Vallei van de Herk van Stevoort tot Herk-de-Stad	A1	1.1, 1.4, 3.2, 4.6	Gedetailleerd in kaart brengen landbouwgebruik en bedrijfszetels, gerealiseerde bosuitbreiding. Gevoelighedsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied. Het onderzoeksgebied voor deze actie wordt expliciet uitgebreid met de thans herbevestigde agrarische gebieden (1) vallei van de Grootveldbeek en het gebied rond hoeve 'Klein Monnikshof' en (2) vallei van de Ter Bermenbeek en het gebied Vogelzang tussen Schakkebroek en Herk, waarvoor - conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 2 december 2005 - verder onderzoek wordt in hoeverre het aangewezen is delen van deze gebieden te differentiëren als natuurverwevingsgebied.
11. Vallei van de Herk van Alken tot Stevoort	A1	1.3, 1.4, 3.3	Integreren van lopende onderzoeken en projecten inzake waterberging (wachtbekken Stevoort, AMINAL afdeling Water). Discussie omtrent opnemen woonuitbreidingsgebied uitklaren. Gedetailleerd in kaart brengen landbouwgebruik en bedrijfszetels. Gevoelighedsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.
12. Valleien van Meisterbeek, Molenbeek en Kelsbeek	A2	1.5, 3.4, 4.7, 4.8, 4.9, 6.6, 6.8, 7.2, 7.3, 7.4	Integreren van lopende onderzoeken en projecten inzake waterberging en bosuitbreiding. Gedetailleerd inzicht in bestaande bossen en al gerealiseerde en mogelijke bosuitbreiding Kelsbeek en Molenbeek. Gedetailleerd in kaart brengen landbouwgebruik en bedrijfszetels. Gevoelighedsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.
13. Ulbeekse Bossen	A2	1.6, 5.3	Opmaak ruimtelijk uitvoeringsplan voor het gebied dat uitgesloten is uit het herbevestigd agrarisch gebied, conform beslissing Vlaamse Regering 2 december 2005. Bestaande bosstructuur en reservaatproject Ulbeekse Bossen van Stichting Limburgs Landschap als uitgangspunt voor bestemmingswijzigingen.
14. Omzetten woonuitbreidingsgebied Zepperen naar agrarisch gebied	A2	1.6	Evalueren in hoeverre (delen van) woonuitbreidingsgebied Zepperen (tussen Klein Dekkenstraat, Eynestraat, Klein d'Oyestraat en Kasteelstraat) omgezet kunnen worden naar agrarisch gebied, na toets met gemeentelijk woonbehoefteonderzoek en gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.
15. Vallei van de Mombek tussen N20 (Wimmerdingen) en N80 (Alken)	A3	1.8, 1.9, 3.8	Gedetailleerd in kaart brengen landbouwgebruik en bedrijfszetels. Gevoelighedsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.

III. Gebieden waarvoor geen acties op korte termijn opgestart worden

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Omschrijving
16. Mielbos/Mierhoopbos	A1	1.1, 1.3, 6.1, 7.2	Bosuitbreiding op korte termijn weinig haalbaar wegens intensief gebruik voor laagstamfruitteelt. Afdeling Bos & Groen onderzoekt aankoopmogelijkheden voor bosuitbreiding binnen een langetermijnperspectief. Mogelijkheid van een lokale grondbank onderzoeken om kavelruil mogelijk te maken onderzoeken (VLM)?

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Omschrijving
17. Herkenrodebossen	A1	1.4, 6.4, 7.1	Inrichtingsstudie Herkenrodebossen afwachten en besluitvorming rond BPA stad Hasselt. Inrichtingsstudie wordt afgerond in het voorjaar van 2006.
18. Herbestemming ontginningsgebied Wijer	A1	1.3, 6.3	Herbestemming is al opgenomen in ontwerp RUP voor winning van delfstoffen 'Leem in Limburg', voorlopig vastgesteld door de Vlaamse Regering op 2 december 2005. Gebied komt mogelijk in aanmerking als alternatief bosuitbreidingsvoorstel indien onvoldoende bosuitbreidingsmogelijkheden gevonden worden in gebieden waar ruilverkavelingsprojecten lopend zijn.
19. Vallei van de Melsterbeek en landbouwgebied tussen Sint-Truiden en Kortenberg, tussen N80 en N722	A1	1.6, 5.3, 5.4	Planvorming en besluitvorming rond waterbergingsproject Bernissem (Watering Sint-Truiden, Stad Sint-Truiden) afwachten.
20. Nieuwenhoven/Galgenbos	A2	6.7, 7.2	Bosuitbreiding op korte termijn weinig haalbaar wegens intensief gebruik voor laagstamfruitteelt. Afdeling Bos & Groen onderzoekt aankoopmogelijkheden voor bosuitbreiding binnen een langetermijnperspectief. Mogelijkheid van een lokale groundbank onderzoeken om kavelruil mogelijk te maken onderzoeken (VLM)?
21. Herbestemming dienstverleningsgebieden E313 in Diepenbeek	A3	1.7, 1.8	Besluitvorming studie dienstverleningsgebieden AWW afwachten.
22. Vallei van de Herk ter hoogte van Alken	A3	4.10, 4.11	Planvorming en besluitvorming rond provinciaal RUP regionaal bedrijventerrein afwachten.
23. Belleuebos + brongebieden Winterbeek-Vloedgracht/Kleine Herk (Haagsmaal/Opleeuw)	A3, A4	1.9, 1.11, 4.21, 4.22, 6.10, 7.5, 7.9, 10.1	Consensus over de opties uit structuurplan ruilverkaveling Jesseren worden voor dit gebied niet in vraag gesteld. Ruilverkaveling Jesseren is recent in uitvoering gegaan. De voortgang van deze ruilverkaveling wordt verder afgewacht vooraleer een planningsinitiatief te nemen. Indien voldoende duidelijkheid is omtrent de concrete uitruil- en herverkavelingsmogelijkheden om de opties uit het ruilverkavelingsplan te realiseren, kunnen de acties m.b.t. bosuitbreiding Belleuebos en natuurontwikkeling in brongebieden van Winterbeek en Vloedgracht/Kleine Herk (speciale beschermingszone, aangeduid als prioritair te verwerven zone in de ruilverkaveling) vertaald worden naar een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.
24. Landschappelijk waardevolle gebieden met erfgoedelementen rond Borgloon	A4	7.7, 7.8, 7.9, 7.10	Differentiatie van landschappelijk/cultuurhistorisch waardevolle landbouwgebieden als agrarische gebieden met natuurverweving die niet expliciet gekoppeld zijn aan beekvalleien worden niet als prioritaire actie naar vorgeschoven. Het gaat in dit geval om specifieke droge natuurverwevingsgebieden, gebieden met hoogstamboomgaarden, verspreide waardevolle loofbossen, kalkrijke graslanden etc. Vaak zijn deze gebieden eveneens opgenomen in de voorstellen voor ankerplaatsen. Vraag naar de meerwaarde van een overdruk natuurverweving op het agrarisch gebied in functie van het beleid dat men wenst te voeren in deze gebieden moet verder afgewogen worden. Voorgesteld wordt om in eerste instantie eerder natte verwevingsgebieden gekoppeld aan beekvalleien uit te werken en op basis van die ervaring en na een globale afweging (ook vanuit prioriteiten binnen ruimteboekhouding natuurverweving) vanuit de andere buitengebiedregio's in een latere fase dit type verwevingsgebieden nader uit te werken. Voor die gebieden waar de aanduiding als ankerplaatsen/erfgoedlandschappen een discussieelement is, wordt de besluitvorming omtrent ankerplaatsen afgewacht.

IV. Gebieden waarvoor bestaande gewestplannen herbevestigd kunnen worden

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
25. Landbouwgebieden en verspreide natuur- en parkgebieden tussen Herk-de-Stad, Kermt, Hasselt en Stevoort	A1	1.4	Na afronding discussie RUP Herkenrodebossen kunnen de delen die buiten het plangebied van dit RUP vallen herbevestigd worden.
26. Landbouwgebied tussen kleinstedelijkgebied Sint-Truiden en N718	A1	1.6	Na afronding afbakeningsproces kleinstedelijk gebied Sint-Truiden
27. Landbouwgebieden en verspreide natuur- en parkgebieden tussen Wellen, Gors-Opleeuw, Sint-Huibrechts-Hern, Tongeren en Borgloon	A3	1.13, 1.14, 1.15	Na principiële beleidsbeslissing over VEN/IVON in valleien van Herk en MombEEK.
28. Landbouwgebieden en verspreide natuur- en parkgebieden tussen Tongeren en Blizen	A4	1.16, 1.17	Na principiële beleidsbeslissing over VEN/IVON in bovenloop Demer

V. Gebieden waarvoor fundamentele beleidskeuze op niveau van de Vlaamse Regering nodig is vooraleer uitvoeringsacties voorbereid worden

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
29. Vallei van de MombEEK en Winterbeek tussen N20 (Guigoven) en Wintershoven	A3	1.11, 3.10, 3.11, 4.16	Bestaande bestemmingen natuurgebied en agrarisch gebied worden niet of slechts zeer beperkt in vraag gesteld. Via de gewestplanwijziging Sint-Truiden-Tongeren werd in deze regio een redelijk pakket bijkomende natuurgebieden gerealiseerd in de beekvalleien, die slechts ten dele opgenomen werden in afbakening VEN eerste fase. Verdeling tussen landbouw, natuur en bos is daarnaast principeel vastgelegd in verschillende ruilverkavelingsprojecten op basis van lokaal bereikte consensus.
30. Vallei van de Herk en zijbeken tussen N3 en Herten	A4	4.18, 4.19, 4.20, 4.21	<u>Discussiepunten:</u>
31. Vallei van de MombEEK en zijbeken tussen N3 en N20 (Guigoven)	A4	3.12, 3.13, 3.14, 3.15	- principiële keuze om een reeks bestaande natuur- en reservaatgebieden in valleien van Herk, MombEEK en Demer die o.m. via recente gewestplanwijzigingen tot stand gekomen zijn maar niet opgenomen werden in de afbakening van de eerste fase van het Vlaams Ecologisch Netwerk, al dan niet alsnog op te nemen in het VEN.
32. Vallei van de Winterbeek-Leerbeek-Molenbeek, Schabos-Hasselbos tussen Rixingen en Guigoven	A4	3.11, 4.23, 6.13	- de principiële keuze om in die gebieden waar via de laatste wijziging van het gewestplan Sint-Truiden-Tongeren reeds een belangrijk pakket natuur en bos ten koste van landbouw werd opgenomen op korte termijn geen bijkomende planningsinitiatieven te nemen.
33. Vallei van de Demer en zijbeken tussen Tongeren en Blizen	A5	3.16, 3.17, 3.18, 3.19, 3.20, 3.21, 3.22, 4.25, 4.26, 6.14, 6.15	

3.2 Deelruimte Demervallei

0. Tussentijds herbevestigen agrarische gebieden

Geen, uitgezonderd landbouwgebied tussen Waltwilder, Kleine Spouwen en Rosmeer (kaart B1, concept 11.6) dat meegenomen wordt bij actie in deelruimte Droog Haspengouw. Zie deelruimte Droog Haspengouw.

I. Uitvoeringsacties op korte termijn op te starten

Geen.

II. Op te starten specifiek onderzoek voorafgaand aan uitvoeringsactie

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
34. Vallei van de Demer en Zijbeken tussen Diepenbeek en Hasselt	B1	11.1, 12.1, 13.1, 14.2	Vallei van de Demer tussen Diepenbeek en Hasselt is openbaar nutsgebied op gewestplan. Een gedifferentieerde herbestemming met bestemmingen voor functies landbouw, waterberging, natuurverweving... is aangewezen voor die delen van dit gebied waarvoor de openbare nutsbestemming achterhaald is. Gedetailleerd in kaart brengen van landbouwgebruik en bedrijfszetels. Gevoelighedsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied. Uitklaren van de onderlinge relaties tussen bestaande lopende onderzoeken/plannen inzake waterberging (AMINAL afdeling Water), afbakening regionaalstedelijk gebied Hasselt-Genk (AROHM afdeling Ruimtelijke Planning), studies rond universitair centrum (Hasselt, Diepenbeek), studie natuurverbinding 63 (provincie Limburg), aanvraag inrichtingsproject Stiererbeek (VLM, Diepenbeek).
35. Valleien van Munsterbeek, Wilderbeek, Krombeek... tussen Bilzen, Eigenbilzen en Munsterbilzen	B2	11.6, 11.7, 12.3, 12.4, 12.5, 13.4, 13.5, 15.2, 16.1	Inventariseren op perceelsniveau van de verschillende vragen/voorstellen naar bijkomend natuur- en bosgebied binnen deze structuren. Gedetailleerd in kaart brengen van landbouwgebruik en bedrijfszetels. Gevoelighedsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied. Het onderzoeksgebied voor deze actie wordt expliciet uitgebreid met de thans herbevestigde agrarische gebieden in de bovenloop van de Wilderbeek (Martenslinde, Kleine Spouwen), waarvoor - conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 2 december 2005 - verder onderzocht wordt in hoeverre het onderzoek wordt in hoeverre het aangewezen is delen van deze gebieden te differentiëren als natuurverwevingsgebied.

III. Gebieden waarvoor geen acties op korte termijn opgestart worden

Geen.

IV. Gebieden waarvoor bestaande gewestplannen herbevestigd kunnen worden

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
36. Bossen van Schoonbeek-Eik	B1	15.2	De op het gewestplan vastgelegde oppervlakte bosgebied wordt niet in vraag gesteld en kan gerealiseerd worden.

V. Gebieden waarvoor fundamentele beleidskeuze op niveau van de Vlaamse Regering nodig is vooraleer uitvoeringsacties voorbereid worden

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
37. Vallei van de Demer en zijbeken tussen Bilzen en Diepenbeek	B1	11.2, 11.3, 11.4, 12.1, 12.2, 13.2, 13.3	Vallei van de Demer tussen Bilzen en Diepenbeek is grotendeels natuurgebied op het gewestplan, maar is niet opgenomen in VEN-afbakening eerste fase. Bestemming natuurgebied wordt niet ter discussie gesteld vanuit landbouw, wel opname in VEN, omwille van actieve landbouwbedrijven. Discussiepunt: principiële keuze om een reeks bestaande natuur- en reservaatgebieden in valleien van de Demer die niet opgenomen werden in de afbakening van de eerste fase van het Vlaams Ecologisch Netwerk, al dan niet alsnog op te nemen in het VEN.

3.3 Deelruimte Droog Haspengouw

0. Tussentijds herbevestigen agrarische gebieden

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
38. Landbouwgebieden tussen Kleine Gete en Herk, ten zuiden van Sint-Truiden	C1	18.1, 18.2, 21.1, 21.2, 21.3, 21.4, 21.5, 22.1, 23.2, 23.3, 25.1	Goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 2 december 2005.
39. Landbouwgebieden tussen Heers en Sluizen, ten zuiden van Borgloon en Tongeren	C2, C3	18.3, 18.6, 22.4, 23.9, 23.11	
40. Landbouwgebieden tussen Eigenbilzen, Veldwezelt, Kanne, Sluizen, Genoelselderen en Rijkhoven	(B2), C4	(11.6), 18.7, 21.7, 23.13, 23.14	

I. Uitvoeringsacties op korte termijn op te starten

Geen.

II. Op te starten specifiek onderzoek voorafgaand aan uitvoeringsactie

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
41. Vallei van de Molenbeek/Dormaalbeek-Zevenbronnenbeek	C1	18.1, 21.1, 22.1	Opmaak ruimtelijk uitvoeringsplan voor het differentiëren van (delen van) het gebied als agrarisch gebied met natuurverwevingsgebied na onderzoek naar de aanwezige natuurwaarden en het bestaande landbouwgebruik voor vallei van de Molenbeek/Dormaalbeek van Wezeren/Walshoutem tot Dormaal, Zevenbronnenbeek-Zevenbronnenbos-Steps, conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 2 december 2005.

Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos regio Haspengouw en Voeren

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
42. Omgeving Laar (Landen)	C1	18.1	Opmaak ruimtelijk uitvoeringsplan voor het differentiëren van (delen van) het gebied ten noorden van de kern van Laar tussen Schabergstraat en Wangestraat als agrarisch gebied met natuurverweving na onderzoek naar de aanwezige natuurwaarden en het bestaande landbouwgebruik.
43. Omgeving Kerkom/Brustem	C1	21.4, 22.1, 23.1	Integreren van lopende onderzoeken inzake waterberging (AMINAL afdeling Water, bekkenwerking watering Sint-Truiden), aanvraag tot ruilverkaveling militair domein Brustem (VLM), ankerplaats (afdeling Monumenten en Landschappen), bosuitbreiding en natuurverweving Kerkom/Brustem (afdeling Bos & Groen, afdeling Natuur). Gedetailleerd in kaart brengen landbouwgebruik en bedrijfszetels. Gevoelighedsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.
44. Omgeving Klein-Gelmen/Engelmanshoven	C1	18.2, 20.4	Opmaak ruimtelijk uitvoeringsplan voor het differentiëren van (delen van) het gebied met bos, kalkgraslanden, steile hellingen en mergelagen in Klein-Gelmen/Engelmanshoven als agrarisch gebied met natuurverweving na onderzoek naar de aanwezige natuurwaarden en het bestaande landbouwgebruik, conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 2 december 2005.
45. Omzetten woonuitbreidingsgebieden Velm, Brustem, Gelinden, Herderen, Veldwezelt en KMO-zone Heers naar agrarisch gebied	C1, C2	18.1, 18.2, 21.3, 21.4, 21.5	Evalueren in hoeverre (delen van) woonuitbreidingsgebieden in Velm (tussen Schoorbroekstraat, Uilstraat, Velmerlaan en L. Van Pouckestraat), in Gelinden (tussen Vrijheersstraat, Populierenstraat, Hoolstraat en Hofstraat; en tussen Barettestraat, Overlingenstraat en Overbroekstraat) en in Jeuk (langs Heiselstraat en Schoolstraat) omgezet kunnen worden naar agrarisch gebied, na toets met gemeentelijk woonbehoefteonderzoek en gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.
46. Omgeving Weert/Kleine Spouwen	C4	18.7, 19.10	Evalueren in hoeverre (delen van) KMO-zone Heers (tussen Eskensstraat en Heersestraat) omgezet kunnen worden naar agrarisch gebied, na toets met gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.
47. Plateau van Caester/Tiendenberg	C4	22.9, 23.15, 24.3, 24.3	Opmaak ruimtelijk uitvoeringsplan voor het differentiëren van (delen van) het gebied met steile hellingen, hellingsbos, graslanden en hoogstamboomgaarden aansluitend op de woonkernen van Weert en Kleine Spouwen als agrarisch gebied met natuurverweving na onderzoek naar de aanwezige natuurwaarden en het bestaande landbouwgebruik, conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 2 december 2005.
			Inventariseren op perceelsniveau van de verschillende vragen/voorstellen naar bijkomend natuur- en bosgebied binnen deze structuren. Gedetailleerd in kaart brengen van landbouwgebruik en bedrijfszetels. Gevoelighedsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.

III. Gebieden waarvoor geen acties op korte termijn opgestart worden

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
48. Vallei van de Jeker	C3	19.7, 19.8	Verder overleg nodig om uit te klaren of het aangewezen is bijkomende bestemmingswijzigingen t.o.v. gewestplan door te voeren in functie van de voorgestelde ruimtelijke concepten, op basis van de concrete suggesties vanuit de stad Tongeren. Structureel overleg met Tongeren over voorontwerp gemeentelijk ruimtelijk structuurplan afwachten.
49. Vallei van de Ezelsbeek	C3	18.6, 20.7, 22.7	
50. Grootbos	C4	18.7, 22.8, 23.11	
			Bosuitbreiding op korte termijn weinig haalbaar wegens intensief landbouwgebruik. Afdeling Bos & Groen onderzoekt aankoopmogelijkheden voor bosuitbreiding binnen een langetermijnperspectief.
			Onmiddellijk aansluitend bij het bestaande Grootbos en in de onmiddellijke omgeving ervan zijn er nog gebieden die actueel in landbouwgebruik zijn, maar wel een bestemming natuurgebied of bosuitbreidingsgebied hebben. Bijkomende bestemmingswijziging pas verder onderzoeken als bestemming in deze gebieden gerealiseerd zijn. Mogelijkheid van een lokale grondbank onderzoeken om kavereil mogelijk te maken onderzoeken (VLM)?

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
51. Differentiëren van grote aaneengesloten landbouwplateaus rond Heers, Mettekoven, Gutschoven, Horpmaal, Vechmaal, Bommershoven, Widooie, Koninksem, Ruttien, Diets-Heur, Vrelen, Millen, Val-Meer, Zichen-Zussen-Bolder, Riemst, Heukelom, Herderen, Genoelselderen, Membruggen, Kleine-Spouwen, Vijtingen, Rosmeer, Hees, Lafelt, Kesselt en Veldwezelt als bouwrij agrarisch gebied.	C1, C2, C3, C4	18.1, 18.2, 18.3, 18.4, 18.5, 18.6, 18.7	Opmaak gewestelijk RUP hiervoor biedt op korte termijn weinig meerwaarde t.o.v. het vergunningenbeleid dat gevoerd kan worden voor deze gebieden op basis van de bestaande gewestplannen. Geen prioritaire actie.
52. Vallei van de Herk, Grondelingenbeek, Heerse Beek/Veulensbeek	C2	18.3, 18.4, 19.1, 19.2, 19.3, 20.1, 20.2, 20.3, 20.4, 22.3	Meerwaarde gewestelijk RUP op korte termijn t.o.v. laatste gewestplanwijziging is beperkt. Geen prioritaire actie. Verder onderzoek naar differentiatie naar natuurverweving en bijkomende bebossing op lange termijn. Voor die gebieden waar de aanduiding als ankerplaatsen/erfgoedlandschappen een discussieelement is, wordt de besluitvorming omtrent ankerplaatsen afgewacht.
53. Vallei van de Molenbeek-Wijerbeek en Herkebeek, Manshovenbos/Magneebos, boomgaardgebieden Hendrieken-Grootfloer	C2	18.3, 18.4, 18.5, 20.5, 20.6, 22.5, 23.6, 23.7	Meerwaarde gewestelijk RUP op korte termijn t.o.v. laatste gewestplanwijziging is beperkt. Geen prioritaire actie. Verder onderzoek naar differentiatie naar natuurverweving en bijkomende bebossing op lange termijn. Voor die gebieden waar de aanduiding als ankerplaatsen/erfgoedlandschappen een discussieelement is, wordt de besluitvorming omtrent ankerplaatsen afgewacht.
54. Albertkanaal van Veldwezelt tot Vroenhoven	C4	24.1	Besluitvorming rond leemwinning langs Albertkanaal afwachten.

IV. Gebieden waarvoor bestaande gewestplannen herbevestigd kunnen worden

Geen.

V. Gebieden waarvoor fundamentele beleidskeuze op niveau van de Vlaamse Regering nodig is vooraleer uitvoeringsacties voorbereid worden

Geen.

3.4 Deelruimte Voeren

0. Tussentijds herbevestigen agrarische gebieden

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
55. Aaneengesloten landbouwgebieden Voeren ten oosten van Moelingen en ten noorden en ten zuiden van 's Gravensvoeren	D1	27.1, 27.2, 27.3	Goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 2 december 2005.
56. Aangeengesloten landbouwgebieden Voeren rond Remersdaal en Teuven	D1		

I. Uitvoeringsacties op korte termijn op te starten

Geen.

II. Op te starten specifiek onderzoek voorafgaand aan uitvoeringsactie

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
57. Agrarische gebieden met natuurverweving ten noorden van 's Gravensvoeren	D1		Opmaak gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan na onderzoek naar de aanwezige natuurwaarden en het bestaande landbouwgebruik, conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 2 december 2005.
58. Agrarische gebieden met natuurverweving Remersdaal-Teuven	D1		Opmaak gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan na onderzoek naar de aanwezige natuurwaarden en het bestaande landbouwgebruik, conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 2 december 2005.
59. Beekvalleien Voeren (Berwijn, Voer, Veurs, Noorbeek, Beek, Gulp en Remersdaalbeek)	D1	28.1, 28.2, 28.3	Inventariseren op perceelsniveau van de verschillende vragen/voorstellen naar bijkomend natuur- en bosgebied binnen deze structuren, waterbergingsproblematiek. Gedetailleerd in kaart brengen van landbouwgebruik en bedrijfszetels. Gevoelighedsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.
60. Bosuitbreiding Voeren	D1	30.1, 30.2, 30.3, 30.4, 30.5, 30.6, 30.7	Inventariseren op perceelsniveau van de verschillende vragen/voorstellen naar bijkomend natuur- en bosgebied binnen deze structuren. Gedetailleerd in kaart brengen van landbouwgebruik en bedrijfszetels. Gevoelighedsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.

III. Gebieden waarvoor geen acties op korte termijn opgestart worden

Geen.

IV. Gebieden waarvoor bestaande gewestplannen herbevestigd kunnen worden

Actie Naam	Deel-kaart	Relevante deelconcepten	Verantwoording, timing en verantwoordelijkheden
61. Overige landbouwgebieden Voeren	D1	27.1, 27.2, 27.3	Na afrondingen onderzoeken onder II.

V. Gebieden waarvoor fundamentele beleidskeuze op niveau van de Vlaamse Regering nodig is vooraleer uitvoeringsacties voorbereid worden

Geen.

4 Bijlage - Verwerking adviezen eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur

De verwerking van de adviezen van gemeenten, provincies en belangengroepen over het eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur en het programma voor uitvoering van juni 2005 is in bijlage bij dit operationeel uitvoeringsprogramma toegevoegd. De Vlaamse Regering nam op 2 december 2005 akte van deze verwerking.

Terminologie:

- “**aandachtspunt**”: punt dat inhoudelijk in de lijn ligt van de beleidsdoelstelling of concepten, waarmee in principe akkoord gegaan kan worden en dat verder opgenomen en afgewogen of geconcretiseerd zal worden indien er een planningsinitiatief wordt opgezet.
- “**discussiepunt**”: punt dat inhoudelijk niet in de lijn ligt van de beleidsdoelstellingen of concepten of waarover fundamentele discussie bestaat tussen verschillende actoren; zal het voorwerp van verder overleg en discussie zijn indien er een planningsinitiatief wordt opgezet.

4.1 Opmerkingen bij de plannings- en afbakeningsmethodiek

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
1. provincie Limburg	Niet akkoord met keuze van Vlaamse Regering van 3 juni 2005 om gewestplan voor belangrijke agrarische gebieden te herbevestigen via een beleidsbeslissing. Er moet één gebiedsdekkend gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor landbouw, natuur en bos gemaakt worden om de 'ruimtebalans' in evenwicht te brengen.	Er wordt akte genomen van dit standpunt.
2. Natuurpunt	Kan zich aansluiten bij de herbevestiging van landbouwgebieden in consensusgebieden met bijhorende bewarende maatregelen. Ook al is dit geen volwaardig alternatief voor een ruimtelijk uitvoeringsplan voor een gelijktijdige afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur en is over de concrete afbakening nog overleg nodig.	Er wordt akte genomen van dit standpunt.
3. Boerenbond bedrijfsgebode Tongeren landbouwrapad Bilzen	Vraag om 750.000 ha agrarisch gebied te bevestigen in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen zoals voorzien in het RSV, (...) omdat sinds het nieuwe decreet ruimtelijke ordening de uitvoering van de structuurplannen niet meer kan gebeuren via gewestplannen.	Er wordt akte genomen van deze interpretatie van het RSV en het decreet ruimtelijke ordening.
4. stad Bilzen	Voor de landbouwsector is het belangrijk dat spoedig een start wordt genomen met de echte afbakening van het agrarisch gebied om zekerheid te geven over die gebieden waar ook in de toekomst aan landbouw gedaan kan worden.	Er wordt akte genomen van dit standpunt.
5. Boerenbond bedrijfsgebode Tongeren landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeselt	Voor de landbouwsector is het belangrijk dat spoedig een start wordt genomen met de echte afbakening van het agrarisch gebied. Terwijl de natuursector al 2/3 van de voorziene oppervlakte afgebakend heeft gekregen, blijven de landbouwers nog steeds wachten op de beloofde 750.000 ha.	Vergelijking gaat niet op omdat twee verschillende dingen met elkaar vergeleken worden. Ofwel worden de totale oppervlaktes bestemd in plannen van aanleg én ruimtelijke uitvoeringsplannen vergeleken, ofwel de totale oppervlaktes meer of minder landbouw/natuur sinds 1994 om de voortgang van de ruimteboekhouding uit het RSV weer te geven.
6. gemeente Riemst	Het is belangrijk dat naast de bevestiging van de agrarische bestemming ook de natuur- en bosbestemmingen vastgelegd worden, hetgeen niet teruggevonden wordt in het programma voor uitvoering voor Droog Haspengouw.	Tenzij anders vermeld, zullen ook de bestaande natuur- en bosgebieden binnen de perimeters van de te herbevestigen agrarische gebieden van het gewestplan herbevestigd worden.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
7. Leefmilieuraad Blizen	De afbakening en de realisatie van de natuurlijke en agrarische structuur wordt danig gefrustreerd, niet in het minst door de Vlaamse politieke wereld. Democratisch genomen beslissingen worden niet of slechts gedeeltelijk uitgevoerd. Moeilijk bereikte compromissen worden telkens opnieuw in vraag gesteld en heronderhandeld. Resultaat is dat de vaak beloofde en decretaal vertaalde inhaalbeweging voor natuur al 15 jaar op de lange baan wordt geschoven.	Er wordt akte genomen van dit standpunt.
8. Leefmilieuraad Blizen	Het "imiteergedrag" van de landbouwsector moet, zo lijkt het, er nu voor zorgen dat de verdere afbakening van bijkomende natuur- en VEN-gebieden weer wordt uitgesteld: na de natuurleerpaden, de landbouwleerpaden; na de GNOP's, de GLOP's... De geclaimde inhaalbeweging voor landbouw moet er toe leiden dat (pril aangezette) inhaalbeweging voor natuur wordt afgeknapt. Wat is de zin van deze afbakening als men geen verdere mogelijkheden tot ruimtelijke differentiatie van de agrarische structuur wil? Binnen de landbouwsector is weinig bereidheid om het eenzijdige productieparadigma (voedsel, maximale opbrengsten) te verruimen. Zo kan ook landschap - gezien de huidige maatschappelijke vraag en de beheersovereenkomsten - een rendabel hoeveproduct zijn. Vanuit deze verruimde benadering zou veel conflictstof (bv. verwevingsgebieden) en wantrouwen kunnen verdwijnen.	Er wordt akte genomen van dit standpunt.
9. gemeente Lanaken	Vragen naar juridische draagwijdte van herbevestigen agrarische gebieden: (1) Blijven voorschriften en decretale bepalingen verbonden aan gewestplan van kracht? (2) Kunnen er nog wijzigingen i.v.m. bosuitbreiding of natuurontwikkeling?, (3) worden ook de groene bestemmingen bevestigd?	(1) Ja. (2) In principe niet op Vlaams niveau, tenzij anders vermeld. Beleidsruimte voor gemeenten en provincie voor planningsinitiatieven inzake lokale bos- of natuurelementen moet opgenomen worden bij eventuele beslissing Vlaamse Regering over herbevestigen agrarisch gebied. (3) Ja, tenzij anders vermeld.
10. provincie Limburg	De échte probleemgebieden van het buitengebied waarbij een planologische ruil doorgevoerd moet worden tussen agrarische gebieden met hoge natuurwaarden en groengebieden in landbouwgebruik resulteren niet uit de nota.	De planningsopdracht uit het RSV kan niet herleidt worden tot 'een planologische ruil'. Planologische ruil kan in de uitvoeringsfase op detailniveau bij de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan een oplossing zijn voor zeer specifieke knelpunten, doch is niet het sturend mechanisme achter de visievorming op basis van de concepten vanuit het RSV.
11. Natuurpunt	Het is belangrijk dat aan de visie snel een evenwichtige uitvoering gegeven wordt. Voor de sector natuur is dit 'de zoveelste oefening' in de rij, de wensen en prioriteiten van de sector natuur zijn daardoor al lang gekend. Het is in elk geval - consequent met het regeerakkoord en alle vroegere afspraken - noodzakelijk dat de herbevestiging van de agrarische gebieden gepaard gaat met een gelijktijdige afbakening van de rest van het Vlaams Ecologisch Netwerk. Mits overleg over inhoud en doelstelling moet ook voor de verwevingsgebieden snel vooruitgang geboekt kunnen worden.	Opmerking meegenomen in het advies van de strategische stuurgroep aan de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening.
12. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	VBV dringt erop dat snel werk gemaakt wordt van de opmaak van RUP's die de effectieve bosuitbreiding effectief planologisch verankeren. VBV vreest dat de Vlaamse Regering enkel werk zal maken van de bevestiging van onbetwiste landbouwgebieden en bijkomende natuur- en bosgebieden op de lange baan zal schuiven.	

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
13. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Vraag aan de Vlaamse Regering om prioritair de beleidsdoelstelling behoud en versterking van de bestaande bos- en parkstructuur uit te werken.	Vlaamse Regering heeft op 17 december 2004 beslist prioritair de afbakening van de gebieden van de agrarische structuur aan te pakken.
14. Natuurpunt	Aangezien de groene bestemmingen (op het gewestplan) in Zuid-Limburg in vergelijking met andere delen van de provincie eerder beperkt zijn, moet de realisatie ervan versneld worden.	Er wordt akte genomen van dit standpunt.
15. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Het eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur is veel te beknopt: principes en concepten zijn zeer vrijblijvend en onvoldoende onderbouwd om een degelijk ruimtelijk beleid mee te kunnen uitbouwen. De verkenningnota scoorde beter op dit vlak.	Niet correct. Er is alleen aangegeven dat het weinig waarschijnlijk is dat het volledige agrarisch gebied in één procedure of plan in één keer afgebakend zal worden. De methodiek om eerst een gebiedsgerichte visie op te maken vooraleer af te bakken is vastgelegd in de beslissing van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003.
16. Boerenbond landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeselt	Visie of afbakening. In de nota van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2003 is sprake van afbakening van 750.000 ha landbouw, terwijl in de Leidraad gesteld wordt dat dit niet kan.	Op de infosessie van 18 mei 2005 is deze vraag wel beantwoord (zie verslag). Een hergroepering en aanpassingen van deelgebieden is doorgevoerd om de leesbaarheid van document te verhogen, overlappingsen en herhalingen te vermijden, tegemoet te komen aan suggesties die hierover door actoren werden gemaakt...
17. Boerenbond Kindermans, Awouters Bamps, Verbrugge, Kersten, Thys, Lassaut, Fagard, Lemmens, de Grunne, Beuls, D'Urse Bruggen ²	De opeenvolgende nota's sloten niet op elkaar aan, waardoor het moeilijk was inzicht te krijgen in de visies. Zo waren er in de verkenningnota vijf deelruimten, terwijl er in het eindvoorstel vier deelruimten zijn, zonder dat hiervoor een verklaring werd gegeven, noch in de nota, noch in de overlegtrouwen.	Bij de herwerking van de verkenningnota (op basis van de uitgebrachte adviezen) bleek dat de deelconcepten voor twee deelruimten nagenoeg hetzelfde waren, waardoor het zinloos was om ze nog als afzonderlijke deelruimten met een eigen beleid voor te stellen.
18. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Het is onmogelijk om de wijzigingen aan de tekst t.o.v. de verkenningnota te volgen en te begrijpen. Vraag om in de volgende processen een conversietabel op te maken.	In principe zijn de doelstellingen en concepten waarover opmerkingen geformuleerd zijn (zie de verwerking van de adviezen in programma voor overleg en uitvoering) in hun geheel herwerkt om meer tegemoet te komen aan de verschillende (vaak tegenstrijdige) bezwaren. Zal onderzoek of het binnen de vooropgestelde timing mogelijk is om bijkomende nota's te produceren die een verduidelijking van de aanpassingen kunnen geven.
19. Kindermans, Awouters Bamps, Verbrugge, Kersten, Thys, Lassaut, Fagard, Lemmens, de Grunne, Beuls, D'Urse Bruggen	De gebieden opgesomd bij de deelruimten in de verkenningnota kregen een andere naam. Daardoor is het erg moeilijk om te kunnen volgen en om te kunnen vaststellen in hoeverre men rekening hield met de bemerkingen.	Het is evident dat het verder uitwerken en aanpassen van de eerste aanzet tot gewenste ruimtelijke structuur op basis van de opmerkingen die erover gegeven worden, leiden tot het schrappen, hergroeperen of toevoegen van gebieden.

² Een gezamenlijk schrijven van Gerald Kindermans (burgemeester Heers), Eric Awouters (burgemeester Borgloon), Benny Bamps (burgemeester Nieuwerkerken), Hendrik Verbrugge (burgemeester Alken), Guy Kersten (schepen Riemst), Guy Thys (schepen Hoeselt), Henri Lassaut (schepen Geetbets), Jef Fagard (Boerenbond arrondissementstraad Haspengouw), Michel Lemmens (Landelijke Gilden), Thierry de Grunne (Landelijk Vlaanderen), Daniël Beuls (ABS), Gislain D'Urse (Landelijk Vlaanderen), Peter Bruggen (Boerenbond).

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
20. Kindermans, Awouters Bamps, Verbrugge, Kersten, Thys, Lassaut, Fagard, Lemmens, de Grunne, Beuls, D'Ursei Bruggen	In het "programma voor overleg en uitvoering" is er sprake van acht consensu gebieden. Deze gebieden zijn voorgesteld door het projectteam. Deze gebieden zijn door het projectteam omschreven op basis van de verkenningnota en de bemerkingen op die nota's. De acties die men hieraan koppelde zijn opgemaakt door het projectteam. De verschillende actoren konden hierop enkel schriftelijk reageren binnen 9 werkdagen. Het gaat hier wel over bijna 40.000 ha.	De Vlaamse Regering besliste op 17 december 2004 dat ze in maart 2005 een tussentijdse beslissing omtrent belangrijke delen van de agrarische structuur wenste te nemen. Op basis van de aanzet tot ruimtelijke visie uit de verkenningnota en de reacties daarop is voorgesteld om voor ca. 40.000 ha agrarisch gebied de discussie over de ruimtelijke visie af te ronden en over te gaan tot de uitvoeringsfase. In dit pakket werd ook een zeer beperkt aantal mogelijke plannen voor bijkomende natuur- of bosgebieden voorgesteld, waarvoor een concreter afbakeningsvoorstel verder uitgewerkt zou moeten kunnen worden. De term consensu gebieden is niet gebruikt in het programma voor overleg.
21. Kindermans, Awouters Bamps, Verbrugge, Kersten, Thys, Lassaut, Fagard, Lemmens, de Grunne, Beuls, D'Ursei Bruggen	In het "programma voor overleg en uitvoering" werd een onderscheid gemaakt tussen de consensu gebieden en de andere gebieden. Dit gebeurde niet meer in de "gewenste ruimtelijke structuur", waardoor moeilijk na te gaan is wat er precies gewijzigd is na de overlegvergaderingen van maart.	Het programma voor overleg en uitvoering was een procesnota die als doel het verder overleg om te komen tot het eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur te structuren en de focus van het overleg te bepalen. Het is dus niet meer relevant om die opdeling in "gebieden voor overleg" en "gebieden voor uitvoering" op die manier opnieuw te maken.
22. Stad Tongeren	De studie zou grensoverschrijdend moeten zijn met Wallonië en Nederland.	Waar grensoverschrijdende structuren relevant zijn, zou dit moeten doorgewerkt hebben in de ruimtelijke deelconcepten voor die gebieden. Geen concrete indicaties van welke deelconcepten eventueel bijgestuurd zouden moeten worden vanuit dit oogpunt.
23. gemeente Heers	Niet akkoord met voorliggende gewenste ruimtelijke structuur op basis van de opmerkingen van de gemeente over planningsmethodiek, inspraak- en overlegproces en kwantitatieve randvoorwaarden.	Er wordt akte genomen van dit standpunt.
24. Boerenbond	De bemerking "na detailonderzoek over de concrete mogelijkheden voor bijkomende oppervlakte natuurgebied ten opzichte van de huidige VEN-afbakening" bij een aantal uitvoeringsacties wijst erop dat er op dit ogenblik nog geen duidelijk beeld is of de natuurpotentie in dit gebied dermate groot is dat er nood is aan meer oppervlakte natuurgebied. Het kan dan ook niet dat er voor die gebieden op Vlaams niveau op korte termijn acties opgezet worden om te komen tot groene RUP's.	Deze bemerking is op uitdrukkelijke vraag vanuit o.a. de landbouwsector toegevoegd om de concrete uitbreidingsmogelijkheden van bos- of natuurgebieden vooraf via verder overleg te toetsen aan het aanwezige landbouwgebruik en de effectieve realisatiemogelijkheden op het terrein! Het is niet correct om uit het feit dat dit overleg en onderzoek expliciet voorzien wordt, te concluderen dat er geen natuurpotentie of nood aan natuurgebied is.

4.2 Opmerkingen bij inspraak- en overlegproces

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
25. Vaak terugkerende opmerking bij verschillende actoren	Adviestermijnen en mogelijkheden voor overleg en inspraak zijn te beperkt.	Opmerkingen over korte reactietijden en beperkte overleg- en inspraakmogelijkheden zijn terecht. Deze zijn het rechtstreekse gevolg van het dwingende tijdsplan dat de Vlaamse Regering voor dit proces heeft vastgelegd. De strategische stuurgroep voor het afbakeningsproces heeft deze opmerkingen gebundeld en hierover een advies geformuleerd aan de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening.
26. Vaak terugkerende opmerking bij	Er werd onvoldoende rekening gehouden met de uitgebrachte adviezen.	In het programma voor overleg en uitvoering van 23 februari 2005 zijn alle

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
verschillende actoren	Niet alle bemerkingen zijn behandeld. Het is moeilijk te achterhalen welke bemerkingen aanvaard werden en waarom anderen niet aanvaard werden.	<p>opmerkingen uit de adviezen in principe beantwoord geweest.</p> <p>Het was niet mogelijk bij de opmaak van het eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsplan met alle uitgebrachte opmerkingen of bezwaren effectief rekening te houden. Eén van de uitgangspunten van de processen is dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en bestaande regelgeving niet in vraag worden gesteld. Er is gedurende het proces steeds gesteld dat deze opmerkingen zullen opgelijst worden, maar door de administratie niet kunnen meegenomen worden in het uitwerken van de visie.</p> <p>Verschillende actoren formuleerden tegenstrijdige standpunten over de deelconcepten, zodat het onmogelijk is een voorstel te formuleren dat aan alle bemerkingen voldoet. Er is bij de verwerking van de standpunten getracht steeds maximaal aan te sluiten bij de richtinggevende bepalingen van het RSV. Er werd steeds gezocht naar realistische en verdedigbare 'compromisvoorstellen', weliswaar steeds binnen de uitgangspunten van het RSV. De antwoordnota in het programma voor overleg en uitvoering van 23 februari 2005 gaf de motivering waarom met bepaalde opmerking wel of niet rekening gehouden kon worden.</p> <p>Een aantal adviezen leveren zeer specifieke lokale elementen of randvoorwaarden aan die binnen het opzet van een gewenste ruimtelijke structuur op bovenlokaal niveau niet of onvoldoende verwerkt konden worden. Een uitspraak hierover kan echter pas gedaan worden bij de opmaak van concrete ruimtelijke uitvoeringsplannen.</p>
27. Kindermans, Awouters Bamps, Verbrugge, Kersten, Thys, Lassaut, Fagard, Lemmens, de Grunne, Beuls, D'Ursei Bruggen	De inspraakprocedure is onvoldoende om te komen tot een nota waarvan gesteld kan worden dat deze gedragen is door de provincie, de gemeente en de belangengroepen. Om die reden kunnen wij ons niet akkoord verklaren met de voorliggende nota.	<p>Er wordt akte genomen van het principieel verwerpen van de volledige nota.</p> <p>Opmerkingen over korte reactietijden en beperkte overleg- en inspraakmogelijkheden zijn terecht. Deze zijn het rechtstreekse gevolg van het dwingende tijdsplan dat de Vlaamse Regering voor dit proces heeft vastgelegd. De strategische stuurgroep voor het afbakeningsproces heeft deze opmerkingen gebundeld en hierover een advies geformuleerd aan de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening.</p>
28. provincie Limburg	Het is niet omdat er geen opmerkingen geformuleerd werden over bepaalde opties uit de verkenningnota dat er consensus bestaat, zoals voorgesteld in het programma voor overleg en uitvoering van februari 2005.	<p>Het programma voor overleg en uitvoering had als doel het overleg te focussen op de discussiegebieden. Als er geen opmerkingen over bepaalde opties geformuleerd werden, werd verder overleg op niveau van de ruimtelijke visie daarover ook niet nodig geacht. Deze gebieden werden opgenomen in het programma voor uitvoering zodat de Vlaamse Regering desgewenst een tussentijdse beslissing zou kunnen nemen, rekening houdend met de schriftelijke adviezen die over die gebieden uitgebracht zijn.</p>
29. Natuurpunt Leefmilieuraad Bilzen	Er wordt nogal makkelijk gesproken over consensusgebieden. De consultatie of participatie over sommige van die gebieden was zeer beperkt en overhaast. Het risico is zeer groot dat men door deze aanpak tal van onzorgvuldigheden en nieuwe problemen insluit. Omgekeerd zijn er tal van 'conflictegebieden' waar in realiteit grote consensus is om VEN of natuurverwevingsgebieden af te bakenen.	<p>De term "consensusgebieden" is nooit gebruikt in de nota's, maar werd door verschillende deelnemers aan het overleg in de discussies gebruikt om de gebieden uit het programma voor uitvoering aan te duiden.</p>
30. Boerenbond landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeselt	Zes actoren reageerden schriftelijk op de consensusgebieden uit het programma voor overleg en uitvoering. Deze bemerkingen werden enkel meegezonden naar de strategische stuurgroep en de minister. De vraag kan dan ook gesteld worden in hoeverre er over alles een consensus was.	<p>Niet duidelijk over welke beslissing van de Vlaamse Regering het gaat. De</p>
31. Boerenbond	De inbreng van verschillende actoren hebben niet hetzelfde gewicht. In	

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	<p>tegenstelling tot de beslissingen van de Vlaamse Regering werd de impact van de gemeenten en provincies hoger ingeschat dan die van de andere actoren.</p> <p>Men maakt geen onderscheid tussen al dan niet goedgekeurde gemeentelijke structuurplannen en houdt er geen rekening mee dat gemeenten geen opdracht hebben om een algemene agrarische visie te ontwikkelen, waardoor de visie van een ambtenaar even belangrijk kan zijn dan de visie na het doorlopen van een openbaar onderzoek.</p>	<p>betekenis van een advies van democratisch verkozen lokale besturen is wel anders dan een advies van individuele belangengroepen om de mate van draagvlak voor een bepaalde visie te beoordelen, maar er zijn geen gewichten toegekend aan adviezen.</p> <p>De inhoud van een gemeentelijk structuurplan is bepaald in omzendbrief RO 97/02 van 14 maart 1997 over het gemeentelijk structuurplanningsproces.</p>
32.	provincie Limburg	Doel van het overlegproces was een gewenste ruimtelijke structuur uit te werken. Dit uitgangspunt is van bij de aanvang van het proces uitdrukkelijk en voldoende toegelicht geweest (o.a. op eerste infosessie en in de leidraad).
33.	Boerenbond gemeente Heers Kindermans, Awouters Bamps, Verbrugge, Kersten, Thys, Lassaut, Fagard, Lemmens, de Grunne, Beuls, D'Ursei Bruggen	De kaarten die voorwerp van het overleg vormden waren de structuurschetsen die in de verkenningnota opgenomen waren en voor iedereen beschikbaar waren. Kaarten met een vertaling van deze structuurschetsen naar concrete afbakening zijn in deze fase van het afbakeningsproces niet gemaakt en dus ook niet beschikbaar. Verschillende deelnemers aan het overleg hebben eigen werkkaarten meegebracht, dit waren niet de kaarten die het voorwerp van een discussie vormden. Er is vanuit gegaan dat betrokken actoren in principe vrij beschikken over basismateriaal zoals topografische kaarten of gewestplan.
34.	gemeente Geetbets	Met Natuurpunt is de afspraak gemaakt dat de uitnodigingen via het nationaal secretariaat naar de lokale afdelingen verspreid worden en zij de meest aangewezen lokale vertegenwoordigers aanspreken.
35.	Vereniging voor Bos in Vlaanderen	In het programma voor uitvoering en overleg (februari 2005) zijn alle opmerkingen beantwoord.
36.	Natuurpunt	Er is steeds veel aandacht gegaan naar toelichting bij het procesverloop, zowel in de nota's als in de informatiemomenten (te veel volgens andere actoren). Er werd bij aanvang een atzonderlijke leidraad verspreid die hier specifiek over ging.
37.	Stad Tongeren	Aandachtspunt voor volgende processen in andere buitengebiedregio's. De verschillende deelconcepten vormen de legende bij de kaart. Om praktische redenen werden de kaarten voor de deelruimten opgesplitst in een aantal deelkaarten. Door het aangeven van deelkaartennummer bij ieder gebied zouden de gebieden inderdaad sneller teruggevonden kunnen worden.

4.3 Opmerkingen bij bestaande regelgeving, beleidsplannen of andere planningsprocessen

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
38.	provincie Limburg	Plannen in uitvoering van decreet integraal waterbeleid, landschapsdecreet en oppenvlakteifstofdecreet hebben een decretaal vastgelegd goedkeuringstraject, waarop binnen dit proces niet op vooruitgelopen wordt. Anderzijds werken de uitgangspunten vanuit het RSV m.b.t. het structuurbepalend zijn van het watersysteem en de ruimtelijke kwaliteitsaspecten

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	moeten ze onteigend worden?	van erfgoed wél door in de verschillende deelconcepten. Uitspraken over oeverzones en erfdiensbaarheden gebeuren in het kader van de bekenbeheersplannen. In een aantal gevallen blijven oeverzones best deel uitmaken van het agrarisch gebied, in een aantal andere gevallen zal een bestemmingswijziging aan de orde zijn.
39. provincie Limburg	Vraag om alle lopende gemeentelijke RUP's/BPA's (Sint-Truiden, Kortesseem, Hasselt, Riemst...) ook in dit proces te integreren.	Gemeentelijke plannen geven binnen subsidiariteitsprincipe uitvoering aan opties uit gemeentelijk ruimtelijk structuurplan i. v. m. differentiatie van agrarische structuur in functie van bebouwingmogelijkheden, lokale natuur- en landschapselementen, lokale recreatie... waarvoor beleidsmarge gegeven wordt.
40. provincie Limburg	Vraag om in gebieden waar ruilverkavelingen operationeel zijn of recent afgelopen zijn (nieuwe stijl) bij de opmaak van RUP's rekening te houden met de inspanningen of consensus die er bekomen werd.	Akkoord met het principe om de consensus over recent afgeronde en in uitvoering zijnde ruilverkavelingen te respecteren.
41. gemeente Geetbets	Vraag om bij bestemmingswijzigingen van het gewestplan alle eigenaars persoonlijk te verwittigen om zo het eigendomsrecht maximaal te beschermen. Indien persoonlijke aanschrijving niet mogelijk is moet er minstens een bericht gezet worden in het gemeentelijk informatieblad.	Aankondigingen van het openbaar onderzoek van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen gebeuren volgens bepalingen van artikel 42 § 2 van het decreet ruimtelijke ordening: aanplakking in de gemeente, bericht in Belgisch Staatsblad en ten minste drie dagbladen, bericht dat driemaal door de openbare radio uitgezonden wordt.
42. Toerisme Limburg vzw	Vraag tot aanpassing van het uitvoeringsbesluit "tot bepaling van de toelaatbare functiewijzigingen voor gebouwen, gelegen buiten de geëigende bestemmingszones", waarbij in het kader van verblijfsaccommodatie max. 4 kamers toegelaten zijn, terwijl 8 kamers een minimum is om economisch rendabel te zijn.	De gemeente kan zelf voor de publicatie van de aankondiging in het gemeentelijk infoblad zorgen.
43. Toerisme Vlaanderen	Vraag om kleinschalige natuurkampeerterreinen en/of paalkamperen als een vorm van toeristisch medegebruik in natuur- en bosgebieden te ontwikkelen.	Er wordt akte genomen van deze vraag tot aanpassing van de regelgeving.
44. platform Groene Ruimte - Steunpunt Jeugd vzw	De toegankelijkheid van bos en natuur mag zich niet beperken tot de wegen en paden. Het uitgangspunt moet zijn dat kinderen en jongeren het recht hebben om te spelen in bos en natuur. Vrij toegankelijke zones voor kinderen en jongeren moeten eerder regel dan uitzondering zijn.	Via artikel 145sexies van het decreet ruimtelijke ordening (wijziging decreet van 22 april 2005) kunnen in alle gebieden die op de gewestplannen zijn aangewezen, naast de werkzaamheden, handelingen en wijzigingen die gericht zijn op de realisatie van de bestemming ook werkzaamheden, handelingen en wijzigingen, activiteiten of inrichtingen worden toegestaan die gericht zijn op het sociaal-culturele of recreatieve medegebruik, voorzover ze door hun beperkte impact de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen.
45. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Het is niet duidelijk in hoeverre de planning en de realisatie van kleinere groenstructuren en "dorpsbossen" aansluitend bij kleinere woonkernen een taak zijn voor de gemeente of het Vlaams Gewest. Op het terrein en bij de lokale besturen is hierover verwarring. Vraag aan de minister om hier dringend een standpunt over in te nemen en dit te communiceren naar de betrokken actoren.	Er wordt akte genomen van deze vraag tot aanpassing van de regelgeving. Gemeenten hebben in principe de taak om in een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan op groenstructuren van lokaal niveau uit te werken en daarvoor uitvoeringsplannen op te maken. Kleinschalige bebossing (dorpsbos, speelbos...) op niveau van kleine woonkernen kan daarbij aan bod komen. De inhoud van een gemeentelijk structuurplan is bepaald in omzendbrief RO 97/02 van 14 maart 1997 over het gemeentelijk structuurplanningproces.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
46. Boerenbond bedrijfsijde Tongeren landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeselt	De afbakening van het agrarisch gebied is steeds minder afhankelijk van het fysisch systeem. Het afbakenen van het agrarisch gebied is daardoor minder een kwalitatief verhaal, maar steeds meer een kwantitatief: de land- en tuinbouw dient te beschikken over een voldoende grote oppervlakte landbouwgrond. Mits de nodige verbeteringsmaatregelen die wettelijk toegelaten zijn, zijn nagenoeg alle gronden geschikt te maken voor landbouw.	Dat het fysisch systeem structuurbepalend moet zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling is een van de sleuteprincipes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Het gegeven dat het technisch mogelijk is alle gronden geschikt te maken voor landbouw, kan bijgevolg niet als alternatief uitgangspunt gehanteerd worden.
47. Boerenbond bedrijfsijde Tongeren landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeselt	Een meer duurzame landbouwgrond zal meer oppervlakte landbouwgrond vereisen. De Vlaamse land- en tuinbouw dient daarom zekerheid te hebben over 750.000 ha agrarisch gebied bestemd voor de beroepslandbouw.	RSV wordt niet in vraag gesteld vanuit afbakeningproces.
48. Natuurpunt Leefmilieuraad Bilzen	Volgens de beleidsdoelstellingen behoren hobbylandbouwzones niet tot de agrarische structuur. Deze stelling is in de huidige beleidscontext om tal van redenen niet haalbaar en kan enkel waargemaakt worden als de landbouwsector bereid is om de vooropgestelde 750.000 ha agrarisch gebied terug te brengen tot het eigenlijke grondgebruik van de beroepslandbouw (ca. 620.000 ha volgens landbouwteeling en mestbank).	RSV wordt niet in vraag gesteld vanuit afbakeningproces.
49. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Indien opname van hobbylandbouwgebieden in lokale openruimtegebieden als beleidsdoelstelling weerhouden wordt, eist VBV een effectief en efficiënt actieplan dat garant staat voor het opwaarderen en behouden van de landschappelijke kwaliteiten van deze hobbylandbouwzones. Bij opmaak van RUP's voor deze gebieden moeten hiervoor aangepaste stedenbouwkundige voorschriften opgenomen worden (bv. richtlijnen voor het optrekken van constructies, afsluitingen...).	Rol voor lokale besturen om dit in gemeentelijke structuurplannen uit te werken in het kader van de gewenste woon- en leefstructuur van de buitengebiedkernen.
50. Leefmilieuraad Bilzen	Grondruil en verplaatsing van landbouwbedrijven zijn onontbeerlijke ingrepen om tot een succesvolle afbakening en uitvoering te komen. De Vlaamse overheid moet vlotte procedures en voldoende middelen ter beschikking stellen om landbouwers te vergoeden voor eventueel grondwaardeverlies.	Er wordt akte genomen van deze vraag.
51. Boerenbond bedrijfsijde Tongeren landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeselt	Verlaten bedrijfszetteils moeten prioritair voorbehouden worden voor beroepslandbouw en in tweede orde voor para-agrarische bedrijven. Andere functies zijn maar mogelijk mits via een landbouweffectenrapport wordt aangetoond dat deze geen hinder zullen veroorzaken aan de omliggende landbouw.	Bestaande regelgeving inzake functiewijzigingen wordt niet in vraag gesteld vanuit het afbakeningproces.
52. Boerenbond bedrijfsijde Tongeren landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeselt	Bestaande glastuinbouwbedrijven en landbouwbedrijven moeten binnen het toetsingskader (Uitgewerkt door AROHM in 2004, in opvolging van het Actieplan "Naar een duurzame glastuinbouw in Vlaanderen") mogelijkheden krijgen om serres te bouwen of uit te breiden. Ook nieuwe vestigingen van glasopstanden moeten kunnen in agrarisch gebied indien verenigbaar met het toetsingskader. Binnen grote macrozones moeten bedrijven kansen krijgen om met minder randvoorwaarden serres te bouwen. Een stimulerend beleid zorgt dat de glastuinbouw zich meer intensief in deze regio's zal vestigen. Bestaande bedrijven binnen macro-zones moeten daar alle mogelijkheden krijgen. Grote complexen of bedrijven die in gemeenschappelijke nutsvoorzieningen schaalvoordelen hebben, moeten mogelijkheden hebben om te clusteren in	Bestaande regelgeving wordt niet in vraag gesteld vanuit het afbakeningproces. Stimulerend beleid is bevoegdheid van de sectoradministratie. Mogelijkheid om agrarische bedrijvenzones in te richten voor glastuinbouwbedrijven is voorzien in RSV en ook opgenomen in de beleidsdoelstellingen.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	bedrijvenzones. Dit heeft op dat ogenblik zowel voordelen naar de bedrijven die zich daar vestigen als naar milieu.	
53. Boerenbond bedrijfs-gilde Tongeren landbouwwaad Bilzen landbouwwaad Hoeselt	Wanneer agrarische gebieden opgenomen worden in het VEN moet er planschade komen. Het verlies dient onmiddellijk en billijk gecompenseerd te worden en dit voor voldoende lange termijn. De beperkingen kunnen pas ingaan nadat er zekerheid is over de compenserende vergoeding.	Bestaande regelgeving wordt niet in vraag gesteld vanuit het afbakingsproces. Er is een schaderегeling hiervoor opgenomen in het natuurdecreet.
54. Boerenbond	Behoud en herstel van structuurkenmerken van beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingfunctie kan enkel wanneer dit gebeurt met respect voor de aanwezige duurzame landbouw	Uitgangspunten vanuit decreet integraal waterbeleid en RSV hierover worden niet in vraag gesteld vanuit het afbakingsproces. Onduidelijk wat "met respect voor de aanwezige duurzame landbouw" bedoeld wordt.
55. provincie Limburg	Er kon tijdens de overlegondes onvoldoende duidelijkheid geschapen worden over de inhoud van het begrip natuurverwevingsgebied. Er ontbreekt een duidelijke definitie met een beschrijving van de consequenties voor de landbouwuitbating en de mogelijkheden voor toeristisch-recreatief medegebruik.	De definities uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het natuurdecreet werden gegeven.
56. Boerenbond bedrijfs-gilde Tongeren landbouwwaad Bilzen landbouwwaad Hoeselt	In natuurverwevingsgebieden en natuurverbingsgebieden blijft de bestaande regelgeving blijft ongewijzigd van kracht: er komen geen nieuwe beperkingen bij.	Bestaande regelgeving wordt niet in vraag gesteld vanuit het afbakingsproces. Er wordt akte genomen van de vraag om geen nieuwe sectorregelgeving te koppelen aan afgebakende natuurverwevingsgebieden.
57. Boerenbond bedrijfs-gilde Tongeren landbouwwaad Bilzen landbouwwaad Hoeselt	In natuurverwevingsgebieden en natuurverbingsgebieden kan enkel een stimulerend beleid worden gevoerd (geen verbods- of gebodsbepalingen). Aanleg en onderhoud van natuur en/of landschap kan enkel op vrijwillige basis, gestimuleerd via beheersovereenkomsten met bijhorende volwaardige compenserende vergoedingen. Omkeerbaarheid en planologische zekerheid worden gegarandeerd. Aankoop, onteigening of recht van voorkoop door de overheid voor natuurdoeleinden is uitgesloten in het agrarisch gebied, incl. het natuurverwevingsgebied.	Bestaande sectorale regelgeving hierover wordt niet in vraag gesteld. In natuurrichtplannen kunnen enkel stimulerende maatregelen ingeschreven worden. Uitgangspunten RSV m.b.t. natuurverwevingsgebieden worden niet in vraag gesteld. Het ruimtelijk beleid is er gericht op de ruimtelijke ondersteuning van de verweving tussen landbouw, natuur en bos: de ruimtelijke ondersteuning houdt ruimtelijke randvoorwaarden in voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de aanwezige en gewenste ecotopen (RSV, p. 389). In verordenende stedenbouwkundige voorschriften kunnen geen stimulerende maatregelen, beheersovereenkomsten of vergoedingen ingeschreven worden. Behoud van de aanwezige ecotopen zal gegarandeerd moeten worden in de verordenende stedenbouwkundige voorschriften.
58. Boerenbond bedrijfs-gilde Tongeren landbouwwaad Bilzen landbouwwaad Hoeselt	Stedenbouwkundige voorschriften voor natuurverbingsgebieden zijn overbodig.	Volgens artikel 38 van het decreet ruimtelijke ordening bevat een ruimtelijk uitvoeringsplan altijd stedenbouwkundige voorschriften. Uitgangspunten RSV m.b.t. natuurverbingsgebieden worden niet in vraag gesteld. Het ruimtelijk beleid is er gericht op de ruimtelijke ondersteuning van de hoofdgebruiker, van de kleinere natuurgebieden en van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van kleine landschapselementen. De ruimtelijke ondersteuning betekent concreet het behoud van kleine landschapselementen, het behoud van de niet-bebouwde onderdelen van de natuurverbindingen. (RSV, p. 388).
59. Boerenbond bedrijfs-gilde Tongeren	Bebossing in het afgebakend agrarisch gebied (ook compenserende bebossing)	Bestaande sectorregelgeving biedt hiervoor het kader en wordt niet in vraag

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
landbouwwaad Bilzen landbouwwaad Hoeseit	wordt uitgesloten, tenzij in uitvoering van de Europese plattelandsverordening.	gesteld vanuit het afbakeningsproces.
60. Boerenbond bedrijfsgebied Tongeren landbouwwaad Bilzen landbouwwaad Hoeseit	Landbouw is de drager en de maker van het landschap. Wanneer binnen het agrarisch gebied beschermde landschappen of erfgoedlandschappen voorkomen moet de exploitatievrijheid behouden blijven. Alleen via (vrijwillige) beheersovereenkomsten kunnen landschapsmaatregelen worden geïmplementeerd.	Bestaande sectorregelgeving biedt hiervoor het kader en wordt niet in vraag gesteld vanuit het afbakeningsproces.
61. Natuurbeschermings- actie Limburg vzw	Vraag of overdrukken 'landschappelijk waardevol' en 'ecologisch waardevol' op het gewesplan bij herbevestiging van de agrarische gebieden behouden blijven.	Ja. Bestaande regelgeving blijft ongewijzigd.
62. Natuurbeschermings- actie Limburg vzw	Bij de opmaak van de gewenste ruimtelijke structuur en de uitvoeringsacties moet effectief rekening gehouden worden met bestaande afbakeningen zoals vogel- en habitatrichtlijngebieden, VEN-afbakening eerste fase, overstromingsgebieden...	Bestaande regelgeving en afbakeningen zijn een uitgangspunt voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur en worden principieel niet in vraag gesteld.
63. Stad Tongeren	N69 is beter geschikt dan N614 als primaire weg II zoals geselecteerd in het RSV. Montzenlijn kan als hoofdspoorweg een belangrijke rol vervullen in de spoorontsluiting van de regionale bedrijventerreinen Overhaem en Tongeren-ooost na realisatie van de zuidoostelijke indringingsweg.	RSV wordt niet in vraag gesteld vanuit afbakeningsproces.

4.4 Opmerkingen bij de kwantitatieve randvoorwaarden

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
64. provincie Vlaams- Brabant	De berekening van de indicatieve richtcijfers voor het afbakeningsproces is onduidelijk. Een korte toelichting over de gehanteerde methodiek en de vertaling van de cijfers naar de deelruimten is gewenst.	De richtcijfers werden bekomen door de kaarten met de door de leefmilieuadministratie voorgestelde oppervlakten natuur en landbouw (gewenste agrarische structuur (AMINAL afdeling Land) en de gewenste natuur- en bosstructuur (AMINAL afdeling Natuur/Instituut Natuurbehoud)) met elkaar te vergelijken. Het verschil tussen de minimum- en maximumoppervlakte is gelijk aan de grootte van de overlapping tussen deze twee kaarten. Voor natuurverweving en bosuitbreiding werden de cijfers opgenomen zoals ze voorgesteld werden door de leefmilieuadministratie in deze sectorale afbakeningsoefeningen.
65. Natuurbeschermings- actie Limburg vzw	De kwantitatieve randvoorwaarde bij het minimumscenario voor natuur (5.069 ha) de oppervlakte natuur achterruit gaat ten opzichte van de bestaande toestand (5.994 ha).	Niet correct. De totale oppervlakte natuur- en reservaatgebieden is groter dan hetgeen opgenomen kan worden in het Vlaams Ecologisch Netwerk (i.c. 150.000 ha N+R-gebieden, waarvan 125.000 ha met overdruk gen/geno als VEN voor Vlaanderen). De bestaande toestand geeft de totale oppervlakte natuur- en reservaatgebieden op de plannen van aanleg (5.994 ha). Het richtcijfer geeft aan hoeveel ha natuur- en reservaat opgenomen zouden kunnen worden in het Vlaams Ecologisch Netwerk (als gen of geno) (min. 5.096 ha tegenover 4.380 ha huidig VEN-eerste fase).
66. Stad Tongeren	In de nota worden indicatieve richtcijfers voor afbakeningsproces gegeven op basis van een overlay van de sectorale werkkaarten zonder correcties door te	De richtcijfers werden toegevoegd op expliciete vraag van een aantal actoren, hetgeen uiteindelijk meer verwarring dan verduidelijking veroorzaakte. In de

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	voeren of een waardeoordeel te vellen, wat tot een focus op cijfers leidt die niet persé nagestreefd worden, wat bepaalde verwachtingen, frustraties en/of teleurstellingen tot gevolg kan hebben.	beslissing van de Vlaamse Regering van 19 juli 2001 over het plan van aanpak voor de afbakeningsprocessen werd aangegeven dat de regionale verdeling in de sectorkaarten richtinggevend is bij het uitwerken van de ruimtelijke visie. De toets aan deze oppervlaktevoorkeuren moet enkel garanderen dat op niveau van gans Vlaanderen de kwantitatieve randvoorwaarden uit het RSV bewaakt blijven. Deze oppervlaktevoorkeuren dienen enkel en alleen maar om deze toets met het RSV op te volgen, en zijn dus geen absolute taakstellingen (noch het minimum noch het maximum).
67. Boerenbond gemeente Heers Kindermans, Awouters Bamps, Verbrugge, Kersten, Thys, Lassaut, Fagard, Lemmens, de Grunne, Beuls, D'Urzel Bruggen landbouwraad Bilzen landbouwraad Hoeseit	Betreuren dat geen indicatieve richtcijfers per gebied zijn opgenomen in het eindvoorstel van de gewenste ruimtelijke structuur.	Tijdens de overlegondes werden permanent discussie gevoerd over deze cijfers, terwijl ze enkel ter informatie meegegeven werden en niet het voorwerp van de planningsopdracht en het overleg waren.
68. provincie Limburg	Sinds 1994 is er 10.000 ha natuur- en reservaatgebied bijgekomen, waarvan 4.000 ha in de provincie Limburg. Is dit in rekening gebracht in het proces?	Alle sinds 1994 gewestplanwijzigingen met bijkomende oppervlakte natuur- en reservaatgebieden worden in mindering gebracht van de vooropgestelde +38.000 ha natuur- en reservaatgebied. Er is geen arbitraire regionale verdeling van dit cijfer over de verschillende provincies. Ruimte voor bijkomende natuur wordt gezocht op basis van kwalitatieve elementen (fysisch systeem, bestaande structuren, concrete mogelijkheden op het terrein, internationale verplichtingen...).
69. provincie Limburg	Tussen 1.1.1992 en 1.1.1994 zijn er gewestplanwijzigingen in Limburg gebeurd die niet in rekening genomen worden.	Niet correct. Gewestplanwijzigingen van voor 1.1.1994 zijn verrekend in de uitgangssituatie van het de ruimteboekhouding van het RSV.
70. stad Borgloon	De opeenvolgende nota's bevatten andere cijfers waardoor het moeilijk is inzicht te krijgen in de voorgestelde visies. Een evenwichtige afbakening kan enkel juist zijn wanneer men de oppervlakte duidelijk weergeeft.	De nota bevat een kwalitatieve ruimtelijke visie, geen kwantitatieve. Er werd enkel een kwantitatieve randvoorwaarde geformuleerd die - bij het uitwerken van de uitvoeringsacties - als toetskader gehanteerd moet kunnen worden om de realisatie van de kwantitatieve taakstellingen uit het RSV voor landbouw, natuur en bos op te volgen. Cijfers tussen verschillende nota's verschillen omdat de definitieve begrenzing van de regio Haspengouw-Voeren pas na de verkenningfase is gemaakt, o.m. op basis van opmerkingen op de verkenningnota en omdat een aantal fouten in het cijfermateriaal rechtgezet zijn.
71. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Het is positief dat de meeste voorgestelde bosuitbreidingsgebieden incl. een oppervlakteoelstelling opgenomen zijn als actie op korte termijn. VBV hoopt dat afbakening en effectieve realisatie op korte termijn zal gerealiseerd worden.	-
72. Boerenbond gemeente Heers Kindermans, Awouters Bamps, Verbrugge, Kersten, Thys, Lassaut, Fagard, Lemmens, de Grunne, Beuls, D'Urzel Bruggen landbouwraad Bilzen	De oppervlakte van de regio Haspengouw-Voeren is verschillend van nota tot nota. In de verkenningnota is het projectteam 79.276 ha, in het programma voor overleg en uitvoering 67.350 ha, in het eindvoorstel 73.864 ha.	Geen van deze cijfers zijn op die manier opgenomen in de nota's. Dit zijn eigen berekeningen van de Boerenbond waarbij verschillende cijfers met elkaar vergeleken worden die niet met elkaar vergeleken mogen/kunnen worden: - 79.276 ha = totale oppervlakte opgenomen in de sectorkaarten van de gewenste agrarische structuur en de gewenste natuur- en bosstructuur voor het alle gemeenten die geheel of gedeeltelijk in Haspengouw-Voeren liggen. - 67.350 ha = onduidelijk welke cijfers Boerenbond gebruikt heeft om tot deze

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
landbouwrapaad Hoeseit		<p>som te komen. Komt met geen enkel cijfer de nota overeen.</p> <p>- 73.864 ha = totale oppervlakte landbouw, bos, overig groen en natuur en reserveaat op de plannen van aanleg op 1.1.2005.</p> <p>In de verkenningnota werd de volledige oppervlakte van alle gemeenten die geheel of gedeeltelijk in het gebied liggen opgenomen om een benaderend cijfer voor de regio te geven, terwijl er op dat ogenblik nog geen gedetailleerde buitengrens was bepaald. In de volgende nota's is er wel een concretere buitengrens bepaald, die is dus kleiner omdat de delen van de gemeenten die niet in Haspengouw-Voeren liggen niet meer meegenomen. Een beperkt aantal berekeningsfouten werden uiteindelijk in het eindvoorstel ook rechtgezet, nadat een aantal actoren ze signaleerden. Dit is zo aangegeven in de nota en ook uitgelegd geweest tijdens de overlegmomenten.</p>
73. Boerenbond gemeente Heers Kindermans, Awouters Bamps, Verbrugge, Kersten, Thys, Lassaut, Fagard, Lemmens, de Grunne, Beuls, D'Ursei Bruggen	Het totaalcijfer van de ruimteboekhouding van 1994 verschild van dat van 1995. Er kon geen verklaring gegeven worden voor het verschil van 350 ha. In het verslag lezen we enkel "De totale oppervlakte is niet toegenomen, wel is de totale oppervlakte landbouw, natuur en bos toegenomen (...) o.a. door herbestemmen militair domein Brustem (...)"	Niet duidelijk wat de bedoeling van deze opmerking is omdat de verklaring hiervoor reeds op het informatiemoment van 18 mei 2005 gegeven is (zoals in de opmerking zelf ook aangegeven).
74. Kindermans, Awouters Bamps, Verbrugge, Kersten, Thys, Lassaut, Fagard, Lemmens, de Grunne, Beuls, D'Ursei Bruggen	De cijfers in tabel 1 Evolutie ruimteboekhouding 1994-1995 komt niet overeen met de optelsom van de ruimtebalansen vermeld in de verschillende programma's voor uitvoering.	Cijfers in de verschillende tabellen per deelgebied werden afgerond tot op 1 ha. Voor de berekening van de totalen voor de regio werden de niet afgeronde cijfers gebruikt. Dit kan een 'afwijking' van max. 10 ha op de totaalcijfers verklaren, wat binnen de foutenmarge van deze gegevens valt.
75. Boerenbond gemeente Heers landbouwrapaad Bilzen landbouwrapaad Hoeseit	Het richtcijfer voor bosuitbreiding (730 ha) klopt niet met de optelsom van de bosuitbreidingen vermeld in het programma voor uitvoering.	Tikfout in de tekst. Moet 760 ha zijn.
76. Boerenbond bedrijfsigide Tongeren landbouwrapaad Bilzen landbouwrapaad Hoeseit	Niet akkoord met richtcijfer voor natuurverweving zijnde 6.268 ha. Dat zou betekenen dat 8,95 % van het 70.000 ha landbouwverwevingsgebied in Haspengouw-Voeren zou komen te liggen. Dit is ver boven het gemiddelde en druisst in tegen de visie dat Haspengouw-Voeren tot de belangrijkste gebieden van de agrarische structuur in Vlaanderen behoort.	Zie antwoord op dezelfde opmerking bij de verwerking van de reacties op de verkenningnota in de nota van 23 februari.
77. Boerenbond bedrijfsigide Tongeren landbouwrapaad Bilzen landbouwrapaad Hoeseit	Niet akkoord met de voorgestelde oppervlakte voor grote eenheden natuur, zijnde min. 5069 ha en maximum 7708 ha. Rekeninghoudend met de reeds 4380 ha afgebakende VEN, zou dit betekenen dat er in Haspengouw Voeren minimum 9449 ha en maximum 12088 ha GEN zal afgebakend worden. M.a.w. van de 125.000 ha VEN zal er minimum 7,55% en maximum 9,67 % in Haspengouw-Voeren komen te liggen.	Niet correct. Deze totaalcijfers zijn niet opgenomen in de nota's. Dit zijn eigen berekeningen van de Boerenbond waarbij verschillende cijfers met elkaar opgeteld worden die niet opgeteld mogen worden. Het is duidelijk dat de reeds 4.380 ha afgebakend VEN inbegrepen is bij de min. 5069 ha en max. 7708 ha en dat die oppervlakte daar dus niet bovenop opgeteld worden.
78. Kindermans, Awouters	Het projectteam wil 3.328 ha VEN extra voorzien in Haspengouw-Voeren. Voor	Niet correct. Er staat niet in de nota dat 3.328 ha VEN moet bijkomen in

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
Bamps, Verbrugge, Kersten, Thys, Lassaut, Fagard, Lemmens, de Grunne, Beuls, D'Ursei Bruggen	gans Vlaanderen moet er nog 38.000 ha VEN bij te komen. Dit wil zeggen dat 8,75% van het bijkomende VEN in Haspengouw-Voeren zal komen te liggen. Dit is ver boven het gemiddelde, als we weten dat er 15 deelregio's zijn.	Haspengouw-Voeren. Door de sectorkaarten van de gewenste agrarische structuur (gas) en gewenste natuur- en bosstructuur (gnbs) te vergelijken wordt vastgesteld dat er een overlapping is tussen gas en gnbs van 3.328 ha. Dit is de oppervlakte die door beide kaarten geclaimd wordt en dus de breedte van de oppervlaktevork. Het eindresultaat zou in principe binnen deze vork moeten liggen (tussen 0 en 3.328 ha) en bij voorkeur middenin, om te garanderen dat na afronding van het proces in alle regio's de oppervlakteovertellingen uit het RSV gehaald worden. Indien sterk afgeweken wordt van deze indicatieve vork, heeft dat consequenties naar andere regio's.
79. Boerenbond gemeente Heers bedrijfsgilde Tongeren landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeseit	Niet akkoord met het richtcijfer voor bosuitbreiding zijnde 730 ha. Rekeninghoudend met de reeds 273 ha (733-460) bijkomend bos sinds het opstellen van de ruimtebalans, zou dit betekenen dat er in 1003 ha bos zal afgebakend worden. M.a.w van de 10.000 ha bos zal er 10,03% in Haspengouw-Voeren komen te liggen. Dit is ver boven het gemiddelde, als we weten dat er 15 deelregio's zijn. Tevens mogen we niet vergeten dat Limburg t.o.v. de andere Vlaamse provincies vandaag al veel bos heeft. Meer dan 34% van de bossen staan vandaag in Limburg.	Het is fout om 38.000 ha lineair te delen door 15 om een gemiddelde te bepalen voor de 15 regio's die enorm verschillen in oppervlakte en basis daarvan vergelijkingen te maken. Het is een expliciete doelstelling uit het RSV om de bosindex ook in bosarme streken te verhogen (bv. via stadsbossen). Het is dus onzinnig een lineaire verdeling van de 10.000 ha bijkomend bos over de verschillende regio's te maken of gemiddelden en percentages te berekenen voor regio's met een verschillende oppervlakte. Hoog percentage bos in de hele provincie Limburg t.o.v. andere provincies, kan toch niet als argument gebruikt worden om te stellen dat er in Haspengouw-Voeren al veel bos zou zijn, omdat de meeste Limburgse bossen in de Kempen liggen. Het richtcijfer is geen doel op zich. Verschuivingen tussen regio's blijven mogelijk.
80. Boerenbond bedrijfsgilde Tongeren landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeseit	De bestaande bossen die zonevreed worden mee opgenomen worden binnen de extra af te bakenen 10.000 ha bosgebied anders kan de ruimtebalans op Vlaams niveau nooit kloppen en zal landbouw hier het slachtoffer van worden.	Zie het antwoord van 23 februari 2005 op dezelfde opmerking. Het is een uitgangspunt van het RSV om ruimte te voorzien voor 10.000 ha 'nieuw' bos.

4.5 Opmerkingen bij beleidsdoelstellingen

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
81. provincie Limburg	Beleidsdoelstellingen kunnen onderschreven worden. Vraag blijft of en op welke manier ze zullen omgezet worden naar reële situaties.	-
82. provincie Limburg	In de visie zijn geen droge natuurverbindingen opgenomen, niettegenstaande ze een noodzakelijke schakel zijn binnen de ecologische structuur van de regio.	De selecties uit het provinciaal ruimtelijk structuurplan worden niet in vraag gesteld. De provincie is bevoegd om deze uit te werken.
83. provincie Limburg	In het programma voor uitvoering zijn geen acties opgenomen m.b.t. beleidsdoelstellingen en concepten inzake erfgoedelementen en mogelijke toeristisch-recreatieve invulling ervan. Kan hieruit afgeleid worden dat dit voluit een provinciale of gemeentelijke bevoegdheid is en dat provincies en/of	Ja, voor zover dit verenigbaar is met de opties voor landbouw, natuur en bos op Vlaams niveau, kunnen op basis van de opties in goedgekeurde provinciale of gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen planingsinitiatieven in die zin genomen worden. Via goedkeuringsbevoegdheid of in het kader van het administratief toezicht zullen deze initiatieven verder getoetst worden op Vlaams

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	gemeenten hier de beleidsruimte krijgen om initiatieven te nemen.	niveau.
84. provincie Vlaams-Brabant	De provincie Vlaams-Brabant heeft geen fundamentele opmerkingen ten aanzien van de gewenste ruimtelijke structuur. In de beleidsdoelstellingen dient de toekomst van de plattelandseconomie conform de mogelijkheden binnen het ruimtelijk structuurplan Vlaams-Brabant worden beschreven. Sleutelwoorden hierbij zijn agrarische verbreding en structurele verbreding.	Opties uit goedgekeurd provinciaal structuurplan worden niet in vraag gesteld. Elementen van verbreding en economische diversificatie zijn opgenomen in de beleidsdoelstellingen (p. 8) voor de agrarische structuur.
85. stad Bilzen landbouwrapad Bilzen	Zonevreeemde landbouwbedrijven dienen maximaal opgenomen te worden in de agrarische structuur. In het andere geval dient een herlokalisatie binnen de agrarische structuur gearandeerd te worden.	Akkoord met principe. Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties.
86. stad Bilzen	Bestaande glastuinbouwbedrijven moeten kunnen uitbreiden en nieuwe bedrijven moeten zich kunnen vestigen binnen 'toetsingkader' (AROHM, 2004).	Bestaand kader voor stedenbouwkundige vergunningen wordt niet in vraag gesteld.
87. stad Bilzen	Uitbreiding bossen mag geen weerslag hebben op aanwezige aanleunende landbouwactiviteit. Bosuitbreiding kan uitsluitend op landbouwkundig minder geschikte gronden in structureel minderwaardig gebied.	In de beleidsdoelstellingen is opgenomen dat bij bosuitbreiding rekening gehouden zal worden met het bestaande landgebruik, de cultuurhistorische context en het fysisch systeem.
88. Boerenbond bedrijfsigide Tongeren landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeseit	Bosuitbreiding kan uitsluitend op landbouwkundig minder geschikte gronden, in agrarisch structureel minderwaardig gebied en aansluitend bij bestaande bossen.	Geschiktheid van gronden voor landbouw kan geen absoluut uitsluitingscriterium zijn voor bosuitbreiding. Ook ruimtelijke, ecologische, landschappelijke of cultuurhistorische criteria moeten in de afweging opgenomen kunnen worden. Uitgangspunten voor ecologische bosuitbreiding uit RSV (p. 390) worden niet in vraag gesteld: "De ecologische verantwoorde bosuitbreiding moet vooral gerealiseerd worden aansluitend bij bestaande bossen, als buffer, in functie van natuurontwikkeling en -verbinding of in de nabijheid van stedelijke gebieden (onder meer stadsrandbossen in bosarme streken)."
89. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Bijkomende bosuitbreidingsgebieden moeten op korte termijn effectief gerealiseerd worden. Deze kunnen niet vallen onder het stedenbouwkundig voorschrift voor bosuitbreidingsgebied uit het gewestplan dat stelt dat de bestemming als grondkleur geldt tot op het moment dat de bosuitbreiding effectief gerealiseerd wordt.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties voor bosuitbreiding. Bosuitbreidingsgebieden zonder een gefaseerde realisatie en overgangsregeling voor bestaand landgebruik in deze gebieden, lijken weinig haalbaar en slechts voor een zeer beperkt aantal gebieden mogelijk (bv. bij bestaande aankoopprojecten van het Vlaams gewest).
90. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Vraag om niet enkel "bosuitbreidingsgebieden" af te bakenen (waar huidige bestemming verder gezet kan worden tot er bebost wordt), maar ook "bosgebieden" af te bakenen in die gebieden waar op korte termijn bos kan aangeplant (bv. voor gebieden in eigendom van een overheid) worden zoals voorzien in het RSV.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties.
91. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	De gewenste ruimtelijke structuur vermeldt nergens de aanleg van 10.000 ha tijdelijke bebossing in het agrarisch gebied in kader van EG-verordening voorzien in het RSV en het Plattelandontwikkelingsplan.	Zie het antwoord van 23 februari 2005 op dezelfde opmerking: "In het RSV is nergens sprake van het effectief afbakenen van 10.000 ha agrarisch gebied die tijdelijk bebost kan worden in het kader van de plattelandseconomische realisatie van deze bebossing gebeurt via het geëigende sectorinstrumentarium binnen de 750.000 ha agrarisch gebied. Bijgevolg is het niet relevant een ruimtelijke visie te ontwikkelen voor deze tijdelijke bebossing binnen dit proces."

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
92. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	De gewenste ruimtelijke structuur geeft geen visie op de manier waarop compensatiebebossingen uitgevoerd kunnen worden. Deze bebossingen moeten zoveel mogelijk geconcentreerd worden en zo dicht mogelijk bij de ontbossingen. Het afbakenen van "boscompensatiegebieden" is nodig.	Zie het antwoord van 23 februari 2005 op dezelfde opmerking: "Boscompensatieplicht uit het bosdecreet heeft te maken met effectieve bebossing/ontbossing en staat volledig los van bestemmingen binnen de ruimtelijke ordening. Enkel planologische bosgebieden die herbestemd worden naar een andere functie, moeten toegevoegd worden aan het saldo van de 10.000 ha bijkomende bosgebieden op de plannen van aanleg. Het is zinloos binnen de ruimtelijke visie een onderscheid te maken tussen gebieden die in aanmerking komen voor extra bos of voor compensatiebos. Ruimtelijk is er immers geen onderscheid."
93. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	De rol van bossen als schermbossen wordt veel te weinig benadrukt (rol van bos voor verbetering klimaat, water- en milieukwaliteit, tegen of bufferen van overstromingen...).	Zie het antwoord van 23 februari 2005 op dezelfde opmerking: "Bosuitbreidingsdoelstelling uit RSV en de motivering daarvoor worden niet in vraag gesteld en gelden als uitgangspunten voor het afbakeningproces. Niet relevant om op dit gegeven verder in te gaan in de gebiedsvisie."
94. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	De recreatieve rol van bossen wordt slechts minimalistisch ingevuld.	De motivering voor bijkomende bebossing uit het RSV, o.a. op basis van recreatieve behoefte, wordt niet in vraag gesteld. Het differentiëren van de bosstructuur in functie van meer of minder recreatie is een beheersaspect dat via het sectoraal instrumentarium uitgewerkt wordt in natuurrichtplannen en bosbeheersplannen.
95. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Ook bij kleinere woonkernen moeten "dorpsbossen" aangelegd kunnen worden.	Gemeenten hebben in principe de taak om in een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan op groenstructuren van lokaal niveau uit te werken en daarvoor uitvoeringsplannen op te maken. Kleinschalige bebossing (dorpsbos, speelbos...) op niveau van kleine woonkernen kan daarbij aan bod komen.
96. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Bosbeheer moet expliciet opgenomen worden als vorm van economische diversificatie en verbreding van landbouwbedrijven.	Bosbeheer kan begrepen worden als een vorm van natuur- en/of landschapsbeheer.
97. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Ecologische bosuitbreiding moet (i.p.v. kan) een rol spelen in het behoud en herstel van bestaande natuur- en boscomplexen en de inschakeling ervan binnen een netwerk.	Niet alle bijkomende natuurgebieden moeten per definitie bos zijn.
98. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Bestaande bossen moeten integraal beschermd worden conform artikel 90 van het Bosdecreet. De stelling 'cultuurhistorische bossen en parken worden zoveel mogelijk behouden en gebufferd' is veel te vrijblijvend.	Bepalingen bosdecreet zijn van toepassing en worden niet in vraag gesteld.
99. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Bij bosuitbreiding moet de "impact op de omgeving zoveel mogelijk geminimaliseerd worden" i.p.v. "zonder de bestaande functies in het gedrang te brengen". Bosuitbreiding zonder wijziging van de huidige functies is immers onmogelijk.	Het is evident dat voor bijkomende bossen, de huidige functie op die locatie wijzigt. "Bestaande functies en activiteiten niet in het gedrang brengen" betekent o.i. hetzelfde als "de impact op de omgeving minimaliseren".
100. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Vanuit landschappelijk oogpunt is het aangewezen bossen die bestaande reliëfvergangen en kamlijnen benadrukken te behouden en te versterken.	Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties.
101. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Binnen de historische parkstructuren moet vrijwillige bosuitbreiding gestimuleerd worden. In de op te maken RUP's mag geen enkele beperkende voorwaarde opgenomen worden t.o.v. bosuitbreiding in de historische parkgebieden.	Stimulerende maatregelen kunnen geen voorwerp uitmaken van verordende stedenbouwkundige voorschriften in RUP's. Bebossing in parkgebieden is in principe toegelaten, voor zover verenigbaar met bv. cultuur-historische, landschappelijke, landbouwkundige of ruimtelijke context.
102. gemeente Hoeselt	De ruimtelijke visie moet in overeenstemming zijn met het ontwerp gemeentelijk	De afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur is een

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	ruimtelijk structuurplan.	gewestelijke planningstaak. In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan kunnen in die zin enkel suggesties aan de hogere overheid geformuleerd worden. Er wordt maximaal getracht rekening te houden met deze suggesties vanuit de gemeenten, voor zover ze passen binnen het op Vlaams niveau vastgelegd beleidskader.
103. gemeente Kortesseem	De gemeente wenst de beeldwaarde van het buitengebied te versterken en - in het kader van de landschappelijke inpassing van landbouwbedrijven in het open agrarisch landschap - de noodzakelijke verweving van het landbouwbedrijf in het agrarisch gebied te stimuleren. In de visie wordt daar te weinig aandacht aan besteed. Bij de opmaak van gewestelijke RUP's moeten ruimtelijke en duurzame randvoorwaarden uitgeschreven worden voor het versterken van de landschappelijke inpassing van landbouwbedrijven in het landschap.	Landschappelijke integratie van agrarische bebouwing is als algemene beleidsdoelstelling opgenomen (p. 8). Dit is een aandachtspunt dat verder gebiedsspecifiek in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties. Stimulerende maatregelen kunnen niet ingeschreven worden in verordende stedenbouwkundige voorschriften. De randvoorwaarden die m.b.t. landschappelijk inpassing desgevallend gebiedsspecifiek verordenend vastgelegd moeten worden zullen het voorwerp van discussie vormen bij de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen.
104. stad Landen	Gunstig advies op de gewenste ruimtelijke structuur.	-
105. gemeente Gingelom	Er kan ingestemd worden met de voorgestelde beleidsdoelstellingen.	-
106. stad Sint-Truiden	De beleidsdoelstellingen sluiten stuk voor stuk in zeer grote mate aan bij de ontwikkelingsperspectieven die het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en een aantal goedgekeurde of in voorbereiding zijnde gemeentelijke verordeningen en RUP's.	-
107. gemeente Welken	De gemeenteraad verleent gunstig advies over het ontwerp van gewenste ruimtelijke structuur en voorstel van actieprogramma	-
108. stad Borgloon	Ongunstig advies aangaande de open ruimten, gezien deze niet maximaal maar integraal dienen ingevuld te worden, zoals opgenomen in ons ontwerp gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.	-
109. stad Tongeren	College ondersteunt en ondersteunt de beleidsdoelstellingen uit hoofdstuk 3. Deze doelstellingen maken ook deel uit van de gewenste buitengebiedstructuur uit het Ruimtelijk Structuurplan Tongeren.	-
110. stad Tongeren	College ondersteunt beleidsdoelstelling om via aangepast en gebiedsgericht ruimtelijk beleid omschakeling van landbouwbedrijven naar toeristisch-recreatieve activiteiten te ondersteunen waarbij zowel behoud als kwalitatieve hedendaagse ontwikkeling van erfgoed vooropstaat, maar merkt op dat dit binnen huidig decreet RO niet kan zonder dat de landbouwfunctie behouden blijft.	Gebiedsgericht ruimtelijk beleid veronderstelt de opmaak van specifieke ruimtelijke uitvoeringsplannen, zodat dit geen problematiek van vergunningen in het agrarische gebied is.
111. stad Tongeren	Erosieproblemen binnen de landbouw moeten aan de bron aangepakt worden, met andere woorden op de landbouwpercelen zelf.	Beheersaspect dat verder uitgewerkt kan worden in kader van specifieke inrichtingsprojecten.
112. stad Tongeren	Het verdwijnen van trage wegen (fiets- en voetpaden) vormt een groeiend probleem (in natuurgebieden). Deze wegen vormen belangrijke corridors tussen grotere natuurgebieden.	Behoud van trage wegen voor functioneel of toeristisch-recreatief verkeer is expliciet opgenomen in de beleidsdoelstellingen. Aandachtspunt bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
113. regionaal landschap Haspengouw vzw	Bij het opmaken van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen dient niet alleen rekening gehouden te worden met de landbouwbedrijfszetsels, maar evenzeer met de afbakeningen VEN- en habitatrichtlijngebieden.	Bestaande regelgeving en afbakeningen VEN, SBZ's worden in principe niet in vraag gesteld.
114. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Concepten voor rivieren en beekvalleien en landschappelijk waardevolle gebieden houden onvoldoende zekerheid in voor de aanwezige natuur- en landschapselementen, getiet op de revingeschiktheid naast andere functies. Op welke wijze kan voldoende zekerheid voor het behoud worden vastgelegd?	Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied. Behoud en herstel van landschappelijk en ecologisch waardevolle structuren binnen de aaneengesloten landbouwgebieden en rivier- en beekvalleien is expliciet opgenomen als beleidsdoelstelling. Als er geen specifieke acties vanuit ruimtelijke ordening op Vlaams niveau gedefinieerd zijn, betekent dit dat via bestaande sectorale regelgeving en instrumenten deze doelstelling gerealiseerd kan worden.
115. Natuurpunt Spouwen	Het is vooral in de beekvalleien die op basis van hun fysische kenmerken minder geschikt zijn voor conventionele landbouw waar kansen liggen voor bijkomend VEN, tenzij men de gedachte hanteert dat door drastische ingrepen zoals drainage, pesticiden en bemesting iedere grond geschikt is voor landbouw. Als zelfs in de beekvalleien geen bijkomende VEN-gebieden worden aangeduid is dat een nieuwe uitholling en ondermijning van het natuur- en ruimtelijk beleid en de opties die het Vlaams parlement bindend vastlegde en bevestigd zijn door het Vlaams regeerakkoord. In dat geval zet de Vlaamse Regering en het Vlaams parlement zichzelf te kijk als een onbetrouwbare overheid.	-
116. Watering van Sint-Truiden	Viseelementen m.b.t. beek- en riviervalleien kunnen een belangrijke impact hebben op het (toekomstig) integraal waterbeleid in het gebied. Er is te weinig rekening gehouden met lopende initiatieven inzake beekbeheersplannen, deelbeekbeheersplannen, waterhuishoudingsplannen...	Doelstellingen vanuit het integraal waterbeleid zijn als algemene uitgangspunten opgenomen in de beleidsdoelstellingen en deelconcepten voor de beek- en riviervalleien. In uitvoering van het decreet integraal waterbeleid zullen de verschillende beekbeheersplannen een eigen decretale goedkeuringsprocedure moeten doorlopen. Lopende initiatieven of projecten op basis van goedgekeurde beekbeheersplannen, deelbeekbeheersplannen, waterhuishoudingsplannen worden in principe niet in vraag gesteld.
117. Boerenbond bedrijfs-gilde Tongeren landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeseit	Gecontroleerde gereduceerde getijdengebieden (GGG's) die niet meer bruikbaar zijn voor de landbouw mogen niet in de agrarische structuur opgenomen worden, maar moeten onteigend worden.	Opmerking niet relevant. Er zijn geen getijderivieren in Haspengouw-Voeren.
118. Boerenbond bedrijfs-gilde Tongeren landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeseit	Gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG's) die wel nog bruikbaar zijn voor de landbouw, kunnen best als agrarisch gebied met natuurverweving opgenomen worden. Een duidelijke en afdoende schaderregeling moet worden voorzien. Onteigening en afsluiten van een beheersovereenkomst behoort tot de mogelijkheden. Goed nabuurschap is noodzakelijk: aanpalende agrarische gebieden mogen geen hinder ondervinden van natuurringrepen.	Gebieden die waterberging en landbouw als nevenfunctie hebben, voldoen niet noodzakelijk aan criteria voor natuurverwevinggebieden. Beheer van overstromingsgebieden wordt uitgewerkt op basis van de sectorregelgeving.
119. Stichting Limburgs Landschap vzw	Binnen de agrarische gebieden moet een ecologische basiskwaliteit gegarandeerd kunnen worden vanuit de landbouwsector zelf om een goed beheer van de bodem en duurzaamheid te garanderen, om erosieproblematiek te vermijden en eventueel vanuit landschappelijk/ecologisch en recreatief	Is als dusdanig ook opgenomen in de beleidsdoelstellingen.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	oogpunt.	
120. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Niet enkel het agrarisch gebied, maar het hele buitengebied in Haspengouw-Voeren heeft een belangrijke toeristisch-(zacht) recreatieve waarde.	Akkoord. Wordt niet in vraag gesteld door de beleidsdoelstellingen.
121. Toerisme Vlaanderen	Het principe van toeristisch-recreatief medegebruik moet in alle landbouwgebieden ingeschreven worden. Leeggekomen landbouwgebouwen met een bepaalde architecturale waarde moeten ingeschakeld kunnen worden in het verblijfstoerisme. De ruimtelijke druk voor logiesuitbatingen is erg laag en moet beschouwd worden als laagdynamisch ruimtegebruik.	Is als dusdanig ook opgenomen in de beleidsdoelstellingen.
122. Toerisme Vlaanderen	Ondersteunende infrastructuur en het gebruik van trage wegen voor fiets- en wandelnetwerken moet mogelijk zijn in het buitengebied, ongeacht de bestemming.	Principe van recreatief medegebruik is als uitgangspunt opgenomen in de beleidsdoelstellingen. Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied, hetzij bij het formuleren van gebiedsspecifieke stedenbouwkundige voorschriften, in ruimtelijke uitvoeringsplannen, hetzij als beheersaspecten die verder uitgewerkt kunnen worden in kader van natuurrichtplan en/of (sectorale) beheers- of inrichtingsplannen.
123. Toerisme Vlaanderen	Natuur- en bosgebieden moeten toegankelijk blijven voor zachte recreatie, het recreatief medegebruik langs en op rivieren moet mogelijk zijn. Het moet mogelijk zijn om kleinschalige natuurkampeerterreinen en/of paalkampen als een vorm van toeristisch medegebruik in natuur- en bosgebieden te ontwikkelen.	
124. Toerisme Vlaanderen Toerisme Limburg vzw	De natuurlijke en ecologische functie van (kasteel)parken moet ondergeschikt blijven aan de landschappelijke en culturele functie ervan. Hetzelfde geldt voor de habitat- en corridorfunctie van cultuurhistorische lijnelementen (bv. Romeinse Heirbaan, oude trambeddingen...).	
125. Toerisme Vlaanderen	De ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos moet voldoende kansen en mogelijkheden voor toerisme, cultuur en recreatie voorzien. Er wordt meer uitwerking gevraagd in de ruimtelijke visie voor de ontwikkelingsperspectieven van toerisme en recreatie. De globale visie op landbouw, natuur en bos moet ook vanuit cultuurhistorisch perspectief een beleids- en ontwikkelingskader bieden.	In de verschillende beleidsdoelstellingen is toeristisch-recreatief mede- en hergebruik van agrarische gebieden, erfgoedelementen... opgenomen als algemeen uitgangspunt dat geldt voor heel Haspengouw-Voeren (dus ook voor Voeren): o.m. in de doelstelling "erfgoedbakens als aanknopingspunt voor zachte recreatie en cultuurtoerisme" (p. 10), maar ook bij de doelstellingen voor de landbouw, natuur- en bosgebieden (p. 8-9) zijn deze elementen vrij expliciet opgenomen.
126. Toerisme Vlaanderen Toerisme Limburg vzw	O.a. voor Voeren zijn er in de deelconcepten geen ontwikkelingsperspectieven opgenomen voor toerisme en recreatie.	Het selecteren en verder uitwerken van toeristisch-recreatieve netwerken of knooppunten gebeurt evenwel in de provinciale en gemeentelijke structuurplannen en uitvoeringsplannen. Bij de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor landbouw, natuur en bos zal de 'marge' voor initiatieven op gemeentelijk of provinciaal niveau bepaald moeten worden, vertrekkend vanuit de uitvoeringsplannen zoals ze geformuleerd zijn in de verschillende beleidsdoelstellingen. Bestaande selecties in goedgekeurde gemeentelijke en provinciaal structuurplannen worden niet in vraag gesteld.
127. Toerisme Vlaanderen Toerisme Limburg vzw	Het is aangewezen de concrete gebouwen en toeristisch-recreatieve mogelijkheden en ontwikkelingsperspectieven voor cultureel erfgoed gebiedsgericht en specifiek vast te leggen voor de verschillende (agrarische) deelgebieden bij het opmaken van ruimtelijke uitvoeringsplannen.	
128. Toerisme Vlaanderen Toerisme Limburg vzw	Een heel aantal belangrijke kastelen zijn niet vermeld of ten onrechte niet aangeduid als landschappelijke waardevolle gebieden met erfgoed...	
129. Toerisme Limburg vzw	Ook na de ruimtelijke afbakening van de agrarische, natuur- en bosstructuur moet de provinciale beleidsopties inzake inschakeling van erfgoedelementen in het toeristisch-recreatief netwerk Haspengouw en de cultuurhistorische	

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	publieksgerichte ontsluiting ervan uitgevoerd kunnen worden.	
130. platform Groene Ruimte - Steunpunt Jeugd vzw	Blijvende vraag naar meer voor jeugdwerk toegankelijke landbouw-, natuur- en bosgebieden.	Aandachtspunt bij het uitwerken van uitvoeringsacties (ruimtelijke uitvoeringsplannen, natuurrichtplannen, beheerplannen...).
131. platform Groene Ruimte - Steunpunt Jeugd vzw	Blijvende vraag naar ruimte voor jeugdlokalen, jeugdkampeerterreinen en jeugdkampeercentra in het buitengebied. Behoud van bestaande (zonevriende) infrastructuur moet maximaal gegarandeerd worden.	Gemeente/provincie is bevoegd om planningsinitiatieven te nemen voor lokale/bovenlokale jeugdvoorzieningen.
132. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Grotendeels akkoord met de algemene beleidsdoelstellingen.	-
133. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	VBV betreft dat er geen doelstellingen voor randstedelijk groen zijn opgenomen in het programma voor uitvoering, terwijl er wel naar verwezen wordt in de ruimtelijke structuur.	Uitvoeringsacties m.b.t. randstedelijke groengebieden worden in principe opgenomen binnen afbakeningsprocessen van de regionaal- en kleinstedelijke gebieden.
134. Boerenbond bedrijfgilde Tongeren landbouwrapad Bilzen	Bouwwijze zones moeten tot het minimum beperkt worden. Doelstelling moet zijn bescherming van grondgebonden landbouw en behoud karakteristieke open ruimte. Er moet voldoende ruimte gelaten worden om bestaande bedrijven te laten uitbreiden. Nieuwe loodsen bundelen kan enkel wanneer de landbouwer hiervoor geen extra kosten moet doen. Het kan niet zijn dat men op zijn eigendom geen loods mag zetten maar wel op een ander waarvoor extra dient betaald te worden.	Uitgangspunten uit RSV (p. 396) voor bouwwijze zones worden niet in vraag gesteld vanuit het afbakeningsproces. Er wordt geen bestaande bebouwing opgenomen in bouwwijze zones. Behoud van ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijfsgebouwen net buiten de bouwwijze zone is een uitgangspunt. Bouwwijze gebieden kunnen daarnaast bv. ook aangeduid worden om veiligheidsredenen of in kader van integraal waterbeheer.
135. Boerenbond bedrijfgilde Tongeren	Er moeten duidelijke scheidinglijnen komen tussen landbouw en natuur. Natuurverwevingsgebieden dienen beperkt te blijven.	Uitgangspunten uit RSV m.b.t. afbakening van landbouw, natuur en bos worden niet in vraag gesteld vanuit het afbakeningsproces.
136. Boerenbond bedrijfgilde Tongeren landbouwrapad Bilzen	Enkel marginale gronden, met een lage landbouwkundige waarde, kunnen in aanmerking komen als natuurverwevingsgebied. Noch verdrogings- noch vermatingsmaatregelen zijn aanvaardbaar. De bestaande vochttoestand blijft behouden. Goed nabuurschap dient voorop te staan. De maatregelen mogen in geen geval leiden tot (negatieve) gevolgen op de naburige gebieden.	Uitgangspunten uit RSV m.b.t. afbakening van landbouw, natuur en bos worden niet in vraag gesteld vanuit het afbakeningsproces. Landbouwkundige waarde is niet het meest relevant criterium voor aanduiding van natuurverwevingsgebieden omdat: - de aanwezigheid van specifieke functies behouden kan worden zonder andere functies te verdringen of door de andere functies verdrongen te worden; de agrarische gebieden met overdruk natuurverweving behoren uitdrukkelijk tot de gebieden van de agrarische structuur zoals bedoeld in het RSV. - de aanwezigheid van specifieke ecotopen en het gedifferentieerd/verweven voorkomen van landbouw, natuur en bos is bepalend voor opname in natuurverwevingsgebied.
137. Boerenbond bedrijfgilde Tongeren	Speciale beschermingszones kunnen geen verantwoording zijn voor natuurverwevingsgebied.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties. Zie het antwoord van 23 februari 2005 op dezelfde opmerking. Instandhoudingsdoelstellingen voor speciale beschermingszones kunnen niet in vraag gesteld worden van uit het afbakeningsproces. In een aantal gevallen is het opnemen van (delen van) SBZ's in natuurverwevingsgebied een te verantwoord optie.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
138. Boerenbond bedrijfsgebied Tongeren	Natuurverwevingsgebieden moeten vooral in de beekvalleien gesitueerd worden.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties. Veel beekvalleien komen inderdaad in aanmerking als natuurverwevingsgebied, maar er zijn ook andere types van verwevingsgebieden niet gekoppeld aan beekvalleien mogelijk (bv. bosstructuren, bocagelandschappen, weidevogelgebieden...).
139. Boerenbond bedrijfsgebied Tongeren	Vrijheid van teeltkeuze blijft gegarandeerd in natuurverwevingsgebieden.	Het agrarisch gebied wordt binnen het ruimtelijk beleid niet gedifferentieerd in functie van teelten. In natuurverwevingsgebieden moet de duurzame instandhouding van specifieke ecotopen gegarandeerd worden (RSV p. 389). Instandhouding van specifieke bestaande natuurwaarden is geregeld via sectorale regelgeving. Daarbuiten kunnen in natuurrichtplannen voor natuurverwevingsgebieden enkel stimulerende maatregelen op vrijwillige basis voorzien worden.
140. Boerenbond landbouwwaad Bilzen	Vraag om aandacht voor de bemerking van de provincie Limburg op het overleg: "Limburg heeft de laatste jaren al veel natuurgebieden bij gekregen. Het politiek draagvlak binnen de bestendige deputatie voor nog meer ontbreekt. De andere provincies moeten hun verantwoordelijkheid nemen."	Er wordt akte genomen van dit principiële standpunt.

4.6 Opmerkingen bij gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma deelruimte "Vochtig Haspengouw"

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
141. provincie Vlaams- Brabant	De provincie heeft meer natuurverbingsgebieden opgenomen in het provinciaal structuurplan dan op de kaarten voorkomen (concept 5). Ofwel dient dit concept worden verwijderd en opgenomen worden op het provinciaal planningsniveau ofwel moeten de selecties conform zijn met het ruimtelijk structuurplan Vlaams-Brabant.	De selecties uit het provinciaal ruimtelijk structuurplan worden niet in vraag gesteld. De provincie is bevoegd om deze uit te werken. Bij het uitwerken van de acties op Vlaams niveau zal verder rekening gehouden worden met de provinciale natuurverbingsgebieden die niet expliciet zijn opgenomen in de gewenste ruimtelijke structuur.
142. provincie Vlaams- Brabant	Er is onduidelijkheid over concept 3 waarin de rivier- en beekvalleien versterkt worden als verwevingsgebieden voor landbouw, natuur, bos en waterberging. Volgens de kaarten met de deelstructuren betreft dit het samenvloeiingsgebied met de Gete. Het is echter onduidelijk wanneer de beekvalleien overgaan van verwevingsgebied naar natuurverbingsgebieden.	Concept 3.1 stelt "ruimte voor waterberging en natuurontwikkeling in de riviersystemen het samenvloeiingsgebied van Gete en Meisterbeek" voorop. De concepten 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 stellen "verweving van landbouw, natuur, bos en waterberging" voorop in de valleiden die daarop aansluiten. Een exacte begrenzing is niet bepaald en zal bepaald worden bij het uitwerken van concrete afbakeningsvoorstellen. Deze afbakeningsvoorstellen zijn het voorwerp van verder overleg.
143. Natuurpunt Leefmilieuraad Bilzen	Natuurpunt ondersteunt nadrukkelijk volgende ruimtelijke concepten: - het ruimtelijk concept waarbij de riviersystemen van Demer, Gete, Herk en Mornbeek ruimte moeten bieden aan waterberging en natuurontwikkeling; - het behoud en herstel van de ecologische verbingsfunctie van beken in landbouwgebied of verstedelijkte gebieden; - de keuze om bossuitbreiding te realiseren door bestaande of historische patronen of complexen te versterken of te herstellen zonder de samenhang	-

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	van de structuurbepalende landbouwgebieden in het gedrang te brengen; Natuurpunt vraagt dat deze onderbouwde ruimtelijke concepten eindelijk (na twintig jaar proza) ook daadwerkelijk worden gerealiseerd.	
144. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Het grootste deel van de Getevallei wordt aangeduid als verwevingsgebied tussen functies landbouw, bosbouw, natuur en waterberging. Hierdoor zijn uitvoeringsmaatregelen voor waterberging en natuurontwikkeling beperkt. Tussen Rummen en Halen moet in de vallei van de Gete zeker bijkomende natuurgebieden afgebakend worden.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied. Bij de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan is het in principe mogelijk dat natuurgebieden als verspreide vlakvormige elementen liggen in een gebied dat voor het overige deel als agrarisch gebied met overdruk natuurverweving afgebakend wordt.
145. Natuurpunt Gete-Velpe	Vraag om het Beiserbroek/Aronst Hoek op te nemen in het VEN omwille van belangrijke verbindingsfunctie tussen verschillende natuurgebieden stroomop- en -afwaarts, hoge natuurwaarde in de overstromingsvlakte langs samenvloeiing van Grote- en Kleine Gete... (motivering en lijsten met soorten toegevoegd). Dit gebied moet opgenomen worden bij de uitvoeringsacties op korte termijn: gezien de evolutie op het terrein moet dat mogelijk zijn.	
146. Gemeente Geetbets	Natuurpunt wil bestaande natuurreservaat van ca. 130 ha uitbreiden tot 400 ha ten zuiden van de Dorpsstraat (richting Budingen) en vraagt ((in het advies van GECORO van Geetbets) of de aangekochte gronden in natuurverwevingsgebied ook bestemming natuurgebied kunnen krijgen. Zo ja, akkoord met deelconcepten 'verwevingsgebied voor landbouw, natuur en bos en waterberging' (4.1, 4.2, 4.3, 4.4 en 4.5).	
147. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	De bosstructuur in de valleien ten zuiden van Grazen moeten zeker versterkt worden zodat één globaal bosgebied ontstaat. Kleine geïsoleerde bossen zijn in deze gebieden te kwetsbaar.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
148. Natuurpunt Gete-Velpe	Er ontbreken verwevings- en verbindingsgebieden: belangrijke kleine valleitjes (bv. tussen Rummen en Aronst Hoek) komen niet aan bod.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
149. Gemeente Geetbets	Afgevaardigde van landbouw vraagt (in het advies van GECORO van Geetbets) om afbakening van natuur, landbouw en bos gelijktijdig te laten verlopen.	Indien een ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgemaakt wordt, zal de afbakening voor landbouw, natuur en bos gelijktijdig gebeuren voor het plangebied.
150. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	VBV betreurt het schrappen van de bosontwikkeling rond het Vinne (speelbos, gboortebos, groene verbindingsas naar bossen van Budenten en Ransberg, versterken van de bossen van het Vinne in de richting van Duras) zoals aangegeven in de verkenningnota.	Ecologische verbinding gekoppeld aan de valleistrukturen tussen het Vinne, Duras en Nieuwenhoven is wel opgenomen in verschillende deelconcepten (o.a 3.5 Het Vinne; 3.4 vallei van de Melsterbeek ter hoogte van Runkelen en Binderveld; 4.7 vallei van de Molenbeek ter hoogte van Gorseem, Duras en Runkelen; 6.8 bosstructuur in de vallei van de Molenbeek ter hoogte van Gorseem, Duras en Runkelen).
151. provincie Vlaams-Brabant	In concept 6 (samenhang tussen boscomplexen en patronen van verspreide bosfragmenten) ontbreekt het boscomplex van het Vinne als bosstructuur in de vallei van de Molenbeek.	Ransberg (Kortenaken) ligt in buitengebiedregio Hageland. Bosstructuur van het Vinne, en de verbinding tussen Vinne en Duras mag begrepen worden onder deelconcept 3.5 (ruimte voor waterberging en natuurontwikkeling rond het Vinne), 4.7 (Molenbeek als verwevingsgebied voor landbouw, natuur en bos) en 6.8 (bosstructuur Molenbeek).
152. Boerenbond	Ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor land- en tuinbouw tussen valleien van Gete, Demer, Herk en Mombek. Wij kunnen ons	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
153.	Boerenbond Ruimtelijk begrensde concentratiegebieden voor glastuinbouw. Vraag om tekst toe te voegen: (zelfde tekst als opmerking 52).	Zie antwoord bij opmerking 52.
154.	Boerenbond landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeseit Aanduiding van gebieden is te vaag en het is niet duidelijk welke delen nu al natuurgebied zijn en wat de gevolgen voor het huidig landbouwgebruik zijn. Er is geen ruimtebalans.	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
155.	Boerenbond landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeseit Deelconcept "Ruimte voor waterberging en natuurontwikkeling in de riviersystemen van Gete, Demer, Herk en MombEEK". In de verkenningnota is voor meerdere van deze opgesomde gebieden gesteld dat "in de van nature overstroombare gebieden en risicogebieden voor overstroming worden de landbouwfunctie en de waterbeheerfunctie zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Deze gebieden worden bouwrijf gehouden. Via beheersovereenkomsten en/of inrichtingsprojecten kan een aangepast land(bouw)gebruik gestimuleerd worden." Ook al was deze omschrijving niet echt duidelijk, toch is daar wel uit af te leiden dat de landbouw- en waterfunctie naast elkaar kunnen bestaan. Blijkbaar kan plots een naast elkaar leven van landbouw en waterbeheer niet meer. In de verkenningnota is voor meerdere van deze opgesomde gebieden gesteld dat "Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de land- en bosbouwfunctie, maar vrijwaart voldoende ruimte voor een duurzame instandhouding en verbetering van de kwaliteit van de beekgebonden ecotopen." Ook al was deze omschrijving niet echt duidelijk, toch is daar wel uit af te leiden dat de landbouwfunctie dient behouden te blijven. Blijkbaar kan dit plots niet meer.	Opmerking en de conclusies die eraan verbonden worden zijn onterecht. De deelconcepten voor de rivier- en beekvalleien uit de verkenningnota werden na verwerking van de adviezen en de resultaten van het overleg op vraag van verschillende actoren herwerkt. Zo werd een concreter en meer gedifferentieerd onderscheid gemaakt tussen die valleiedelen waar waterberging en natuurontwikkeling de hoofdfunctie is en die valleiedelen waar landbouw, natuur, bos en waterberging meer verweven voorkomen. Het gaat dus om een ander concept met een andere inhoud dan in de verkenningnota, en dus ook om meer en anders omschreven gebieden.
156.	Boerenbond landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeseit Aanduiding van gebieden is te vaag en het is niet duidelijk welke delen men wenst op te nemen in het IVON. Niet duidelijk wat bedoeld wordt met "afstemmen van landbouwfunctie en waterbeheerfunctie". (herhaling van alle algemene opmerkingen over natuurverwevingsgebieden en overstromingsgebieden, zie hoger)	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
157.	Boerenbond landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeseit Akkoord met deelconcept "Behoud en herstel van ecologische verbindingfunctie van beken in landbouwgebieden of verstedelijkte gebieden" als hoofdfunctie landbouw behouden blijft. Zeer vage uitleg over de omvang van de valleien en	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	hetgeen men er wenst uit te voeren. (herhaling van alle algemene opmerkingen over natuurverbingsgebieden, zie hoger)	
158. Boerenbond landbouwrapad Bilzen landbouwrapad Hoeselt	Niet akkoord met de voorgestelde gebieden voor deelconcept "Samenhangende boscomplexen en patronen van verspreide bosfragmenten behouden en versterken als structuurbepalende natuur- en/of landschapselementen" wegens te summier omschrijving. Enkel akkoord met huidige groengebieden van het gewestplan. Vraag om bijzondere aandacht voor landbouw in kasteelhoeven en -parken. Landbouwactiviteiten binnen historische parkstructuren moeten blijven. (herhaling van algemene opmerkingen over landschapsbeheer, zie hoger)	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
159. Boerenbond landbouwrapad Bilzen	Niet akkoord met de voorgestelde gebieden voor deelconcept "Vrijwaren en versterken van landschappelijke waardevolle gebieden met erfgoedelementen als landschappelijke eenheden".	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
160. Boerenbond	Wat betreft "daarnaast moet er ruimte zijn voor verbreding, heroriëntatie of herbestemming in functie van cultuurtoerisme en –recreatie op maat van het gebied." Kan dit voor ons enkel wanneer de aangrenzende landbouwactiviteit hiervan geen hinder ondervindt.	Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
161. Boerenbond	Niet akkoord met het vrijwaren van de ecologische verbinding, gekoppeld aan de valleistructuren tussen Vinne, Duras en Nieuwenhoven.	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
162. Natuurbeschermings- acte Limburg vzw	Het open karakter van de Herkvallei tussen Stevoort en Sint-Lambrechts-Herk moet bewaard blijven. De voorziene grootschalige waterberging ter hoogte van Stevoort moet het karakter van het gebied en het landschap respecteren en moet aansluiten op de bestaande urbanisatiegebieden.	Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
163. stad Hasselt	Niet akkoord met de uitgangspunten van concept "ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor land- en tuinbouw" voor het land- en tuinbouwgebied van Kermt (gebied 1.4) omdat dit niet beschouwd kan worden als één samenhangend landbouwgebied en geen rekening houdt met de geschiedenis, de landschappelijke en de aanwezige grote ecologische potenties. Enkel het deel ten oosten van N739 kan als samenhangend landbouwgebied beschouwd worden, voor de rest van het gebied is vooral de verweving van landbouw, natuur en landschapselementen kenmerkend. Bosuitbreidingsdoelstellingen mogen in dit gebied niet ondergeschikt gemaakt worden aan de vermeende samenhang van aaneengesloten en structuurbepalende landbouwgebieden. Afbakening van Hasselt-Genk als regionaalstedelijk gebied heeft gevolgen voor buitengebied in onmiddellijk nabijheid en creëert een behoefte aan randstedelijk groen, waardoor landbouw op deze plaatsen een functie krijgt die daaraan ondergeschikt is. Niet akkoord met eenzijdige herbevestiging van de agrarische gebieden indien dit hiermee conflicteert. Vraag om uitgangspunten BPA "Herkenrodebos en omgeving" en resultaten van de inrichtingsstudie voor het	Optie voor bijkomend bos en randstedelijk groen is opgenomen in de ruimtelijke visie. Resultaten inrichtingsstudie stadbos zullen maximaal geïntegreerd moeten worden in mogelijke uitvoeringsacties op gewestelijk niveau.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	stadsbos Hasselt maximaal te integreren in het verder proces.	
164. stad Hasselt	Laarbeek moet opgenomen worden als ecologische verbinding tussen Herk en Demer.	Verbinding van lokaal niveau die een nadere uitwerking kan krijgen binnen het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en de differentiatie van het agrarisch gebied op lokaal niveau.
165. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Vraag om de opmaak van een RUP voor bosuitbreiding rond Herkenrodebos (stadsbos Hasselt) op te nemen bij de acties op korte termijn, omdat de inrichtingsstudie voorjaar 2006 afgerond moet zijn en het RUP in de zomer van 2006 zeker voorlopig zou kunnen vastgesteld worden.	Van zodra de inrichtingsstudie afgerond is, zal geëvalueerd worden of en op welke termijn een gewestelijk RUP hiervoor nodig en/of mogelijk is. Korte termijnacties zijn in principe onmiddellijk op te starten (vanaf najaar 2005).
166. Boerenbond	Vraag om rekening te houden met de bemerking van de provincie Limburg van maart 2005: De provincie stelt vragen bij een stadsbos (rond Herkenrodebos). In het noordoosten is er groen genoeg. Het is belangrijk dat landbouw behouden blijft.	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
167. Boerenbond landbouwraad Bilzen	Bij de afbakingsprocessen voor stedelijke gebieden kunnen geen randstedelijke groengebieden in het agrarisch gebied.	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
168. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Het bos bij het kasteel van Wijer moet versterkt worden.	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
169. regionaal landschap Haspengouw vzw	Bij de actie omtrent het omzetten van niet gerealiseerde ontginningsgebieden in Wijer naar landbouw, natuur of bos moet voldoende rekening gehouden worden met de oorspronkelijke toestand voor de ontginningen: dwz. niet puur agrarische bestemming, ook voldoende kleine landschapselementen en verbindingselementen.	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
170. Boerenbond	Onderschrift de opmerking van de gemeente Nieuwerkerken van maart 2005 met de vraag om in de omgeving van Mierhoopbos rekening te houden met de aanwezigte, jonge fruitwerkers. Mogelijke bosuitbreiding moet op gedetailleerder niveau bekeken worden met de fruitelers zelf. Grote happen uit het landbouwgebied halen is problematisch.	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
171. stad Sint-Truiden	De ruimtelijke conceptelementen voor de deelruimte Vochtig Haspengouw sluiten in grote mate aan bij aan bij de ontwikkelingsperspectieven die het gemeentelijk structuurplan en een aantal goedgekeurde of in voorbereiding zijnde gemeentelijke verordeningen en RUP's.	-
172. stad Sint-Truiden	Ook in de beken geselecteerd onder het deelconcept 'behoud en herstel van de ecologische verbindingfunctie van beken in landbouwgebieden of verstedelijkte gebieden' mag de belangrijke waterbergingsfunctie niet vergeten worden. De meeste vooropgestelde overstromingsgebieden en bufferbekkens bevinden zich aan de midden- en bovenlopen van deze beken (o.a. groot gebied aan Bernissem).	In de beleidsdoelstellingen is opgenomen dat ruimte voorzien moet worden voor het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien, het vertragen van de waterafvoer en een ruimtelijke buffering van waterlopen. Dit algemeen uitgangspunt geldt voor alle beken en wordt verder uitgewerkt in kader van (deel)bekkenbeheersplannen.
173. stad Sint-Truiden	Het gedeelte van de Melsterbeekvallei aan Melveren wordt best volledig opgenomen bij het concept valleien als verwevingsgebieden en pas ten oosten van de N80 bij het concept beken met ecologische verbindingfunctie. In die omgeving (Bernissem) zijn een waaler aan functies aanwezig (wonen, bedrijvigheid, voormalig stort, bos, landbouw) en voorzien (overstromingsgebied)	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied. Het gebied ten westen van de N80 wordt om die reden voorlopig niet opgenomen als te herbefvestigen agrarisch gebied.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
174.	<p>Watering Sint-Truiden</p> <p>en kan er moeilijk van een samenhangend landbouwgebied worden gesproken.</p> <p>Bij het deelconcept 7.3 (Vrijwaren en versterken van landschappelijke waardevolle gebieden met erfgoedelementen als landschappelijk eenheden: valleien van Cicindria en Melsterbeek tussen Sint-Truiden en Meiseren) moet rekening gehouden met de waterbergingsfunctie van dit gebied om toekomstige projecten in het kader van integraal waterbeheer niet te hypothekeren. De stad Sint-Truiden plant langs de Cicindriabeek in het Speelhof een vernattingproject om een gecontroleerd, ecologisch ingericht, gecontroleerd overstromingsgebied.</p>	
175.	<p>stad Sint-Truiden</p> <p>Het concept over landschappelijk waardevolle eenheden (o.a. gebieden 7.2 en 7.3) moet aangevuld worden met het behoud en de versterking van beeldbepalende sites van hoogstamboomgaarden als typerend element van het Haspengouwse landschap. Een dergelijke opname zou het terugschroeven van het belang van de natuurwaarden in het grote geheel natuur Melveren-Meiseren-Terkelen uit het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan op aanvaardbare wijze ondervangen.</p> <p>In een gewestelijk RUP voor de Meisterbeekvallei wordt best ook het erfgoed geheel rond Meiseren-Melveren-Terkelen mee opgenomen.</p>	<p>Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.</p>
176.	<p>Boerenbond landbouwraad Bilzen</p> <p>Niet akkoord met "...hoogstamboomgaardsites moet gegarandeerd worden.", wanneer het sites betreft die gelegen zijn in het agrarisch gebied. Dit zou dan een inbreuk zijn op de vrije teeltkeuze en in tegenstrijd zijn met de beleidsdoelstellingen op biz 8 waar gesteld wordt: "een differentiatie van het agrarisch gebied in functie van teelten is daarom niet nodig."</p>	<p>Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.</p> <p>Niet akkoord met de argumentatie. Het agrarisch gebied wordt vanuit het ruimtelijk beleid niet gedifferentieerd in functie van teelten. Behoud van landschappelijke structuren is niet per definitie gelijk aan een differentiatie in functie van teelten.</p>
177.	<p>stad Sint-Truiden</p> <p>Het schrappen van woonuitbreidingsgebieden is alleen te verantwoorden na inschatting van de lange termijnbehoeften zoals in de gemeentelijke woningbehoefte studie en na overleg met de stad.</p>	<p>Akkoord.</p>
178.	<p>stad Sint-Truiden</p> <p>Bij de bevestiging van de agrarische bestemming in de samenhangende landbouwgebieden dient duidelijk aangegeven welke differentiaties in gemeentelijke RUP's kunnen worden aangebracht om mee de visie en de concepten uit de gewestelijke gewenste ruimtelijke structuur te realiseren.</p>	<p>Akkoord.</p>
179.	<p>Natuurbeschermings-actie Limburg vzw</p> <p>De spoorwegzate tussen Sint-Truiden en Zoutleeuw moet bijkomend opgenomen worden als landschapsbepalend lijnvormig erfgoedelement, van belang voor natuur en recreatie.</p>	<p>Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.</p>
180.	<p>Natuurpunt Aulenteer</p> <p>De oude spoorlijn Sint-Truiden-Zoutleeuw moet opgenomen worden als landschapsbepalend lijnvormig erfgoedelement en natuurverbinding.</p>	
181.	<p>Boerenbond landbouwraad Bilzen landbouwraad Hoeselt</p> <p>Akkoord met deelconcept "Behoud van landschapsbepalende lijnvormige erfgoedelementen" op voorwaarde dat noch de toeristisch-recreatieve netwerken of cultuurhistorische routes noch de ecologische corridorfunctie nadelig is voor het agrarisch gebied.</p>	<p>Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.</p>
182.	<p>Vereniging voor Bos in fruitteeltlandschap van Nieuwerkerken en Sint-Truiden en het bosrijk gemengd</p> <p>Het is onmogelijk na te gaan wat de visie is op het bosrijk gevarieerd fruitteeltlandschap van Nieuwerkerken en Sint-Truiden en het bosrijk gemengd</p>	<p>In gebied Nieuwerkerken-Sint-Truiden zijn verschillende deelconcepten m.b.t. de bosstructuur opgenomen (6.1 Mielbos-Mierhoopbos, 6.2 Schelheide, 6.3 bos</p>

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
Vlaanderen	landbouwlandschap van Wimmeringen-Kortessem.	bij kasteel van Wijer, 6.6 bosstructuur in de vallei van de Kelsbeek, 6.7 Nieuwenhoven-Galgenbos, 6.8 bosstructuur in de vallei van de Molenbeek ter hoogte van Gorssem, Duras en Runkelen....) In het gebied Wimmeringen-Kortessem zijn verschillende deelconcepten m.b.t. de bosstructuur opgenomen (3.8, 3.9, 4.12, 4.13, 4.14, 4.15...)
183. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Een aantal voorstellen voor bosuitbreiding uit de verkenningnota zijn zonder uitleg verdwenen: - valleien van Grote en Kleine Gete tussen Grimde, Budingen en Dormaal - stadsbos in Brustem. Opname van het stadsbos in Brustem is voor VBV het "minimum minimumum".	Valleien van de Grote en Kleine Gete stroomopwaarts Budingen wordt opgenomen in de buitengebiedvisie voor de regio Hageland. Beperkt bosuitbreidingsproject in omgeving van Kerkom (en Brustem) (gebied 22.2) is opgenomen in de ruimtelijke visie (op basis van bestaand aankoopproject AMINAL afdeling Bos en Groen), zonder dat dit expliciet benoemd is als "stadsbos". Provinciaal domein Nieuwenhoven wordt eerder als "stadbos" voor Sint-Truiden beschouwd (gebied 6.7). De bosgebieden die reeds voorzien werden in de gewestplanwijziging voor het militair domein van Brustem worden niet in vraag gesteld.
184. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Vraag om een uitbreiding van het Kluisbos op te nemen in het programma voor uitvoering.	Discussiepoint waarover een uitspraak moet gebeuren bij beleidsbeslissing over de herbevestiging van de agrarische gebieden.
185. Stichting Limburgs Landschap vzw	SLL beheert in Ulbeek (Wellen) de "Ulbeekse Bossen", dat bestaat uit versnipperde bosstructuren (op de topografische kaart t.h.v. Boswinning en Borgwinning te Ulbeek), in totaal gaat het om ca. 30 ha bos. Vraag om dit gebied op te nemen in de natuur- en bosstructuur of er rekening mee te houden bij het herbevestigen van agrarische gebieden. Het ligt nabij de natuurverbinding valleien van Oude Beek en Aldebeek tussen Melsterbeek en Herk (gebied 5.3).	Ulbeekse Bossen maken deel uit van de natuurverbinding. Provinciale selectie natuurverbinding wordt niet in vraag gesteld. Provincie is bevoegd om hiervoor een planningsinitiatief te nemen. Beleidsruimte voor provincie om natuurverbindingengebieden uit te werken moet opgenomen worden bij eventuele beslissing Vlaamse Regering over herbevestigen agrarisch gebied.
186. provincie Limburg	Afstemming nodig met recent opgestart provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan regionale bedrijventerreinen Brouwerij-Alken en uitbreiding Kolmen in Alken (Herkvallei).	Afstemming bereiken tijdens overleg over het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.
187. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Behoud en herstel van de ecologische verbindingfunctie van de Herk ter hoogte van de woongebieden van Alken en Wellen moet opgenomen worden in de visie.	Herstel van de verbindende functie van beekdoorgangen in verstedelijkte gebieden is opgenomen als algemeen beleidsdoelstelling. Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
188. gemeente Kortessem	Vraag om woonkernen van Guigoven, Wintershoven, Mersenhoven, Viermaalroot en Viermaal niet op te nemen in de geselecteerde land- en tuinbouwgebieden.	Bestaande woongebieden gelegen binnen de perimeter van de aaneengesloten land- en tuinbouwgebieden worden uiteraard niet in vraag gesteld. Per definitie gaat de selectie enkel over de gebieden met een agrarische bestemming.
189. gemeente Kortessem	Zonevreeemde woningen die opgenomen worden in het gemeentelijke RUP voor zonevreeemde woningen moeten de rechtszekerheid die ze via dit RUP verkrijgen behouden.	Behoud van bestaande vergunde woningen wordt niet in vraag gesteld. Gemeente heeft de planningsopdracht om terzake een beleid uit te werken, binnen het daarvoor voorziene kader.
190. gemeente Kortessem	Zonevreeemde woningen die vandaag gelegen zijn in agrarisch gebied mogen via een gewestelijk RUP niet opgenomen worden in kwetsbaar gebied (natuurgebied...). In het bijzonder wijst de gemeente hiervoor op een drietal zonevreeemde woningen in de vallei van de Mombeek en de Winterbeek.	Akkoord met principe als algemeen uitgangspunt. Indien omwille van bepaalde redenen (bv. geïsoleerde ligging binnen het gebied) toch bestaande bebouwing wordt opgenomen, zullen hiervoor specifieke stedenbouwkundige voorschriften geformuleerd moeten worden.
191. gemeente Kortessem	In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Kortessem is enkel het "centrale open	In de beleidsdoelstellingen is expliciet opgenomen dat bij de afbakening van

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	<p>hart" tussen Wintershoven, Kortessem en Guigoven weerhouden als zone non-aedificandi. Buiten dit gebied moeten bestaande landbouwbedrijven kunnen uitbreiden.</p> <p>Het opmaken van een gemeentelijk RUP voor om (delen van) dit gebied te differentiëren als bouwvrij agrarisch gebied is opgenomen als actie in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, doch de gemeente wenst dat bij de eventuele herbevestiging van de agrarische gebieden door de Vlaamse overheid het 'agrarisch open hart veilig gesteld wordt voor de beroepslandbouw', zodat zij niet moeten overgaan tot de opmaak van een gemeentelijk RUP.</p>	<p>bouwvrije zones rekening gehouden wordt met de uitbreidingsmogelijkheden voor de bestaande exploitaties (p. 8).</p> <p>Gemeente heeft de beleidsruimte om het agrarisch gebied te differentiëren in functie van de bebouwingmogelijkheden en desgewenst hiervoor een initiatief te nemen. Voorgesteld gebied lijkt eerder een bouwvrij gebied van lokaal niveau en bijgevolg niet onmiddellijk in aanmerking te komen op om Vlaams niveau aangeduid te worden als bouwvrij agrarisch gebied.</p>
192.	<p>In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Kortessem is de herfocalisatie van een intensief veeteelt bedrijf vanuit de kern van Vliermaal naar gronden ter hoogte van hoeve Coutjoul vooropgesteld. Op deze locatie moet mogelijkheid tot inplanting van deze exploitatie open gelaten worden.</p>	<p>Binnen het agrarisch gebied is er ruimte voor vestiging van nieuwe bedrijfszetels, binnen de terzake geldende reglementering en afwegingskaders voor het afleveren van vergunningen.</p>
193.	<p>De gemeente heeft de intentie om nog in 2005 over te gaan tot de opmaak van een gemeentelijk RUP voor zonevrije bedrijven en vraagt om bij het herbevestigen van agrarische gebieden rekening te houden met de gemeentelijke visie inzake het veiligstellen van de economische activiteit van een aantal zonevrije bedrijven op hun huidige locatie.</p>	<p>Akkoord met principe als algemeen uitgangspunt. Gemeentelijke planvoorstellen zullen wel gebiedsgericht getoetst moeten worden aan hun impact op de samenhang van de landbouwstructuur en de landbouwbedrijfsvoering.</p>
194.	<p>Opties voor bosuitbreiding bij Jongenbos en Bellevuebos kunnen ondersteund worden voor zover ze op Kortesses grondgebied beperkt blijven tot ca. 5 ha voor uitbreiding Jongenbos (conform ruilverkaveling Vliermaalroot) en ca. 6 ha voor uitbreiding Bellevuebos (conform ruilverkaveling Jesseren) zoals vooropgesteld in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.</p>	<p>Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.</p>
195.	<p>De gemeente dringt er op aan het (structureel aangetaal) agrarisch gebied tussen Vliermaalroot-centrum, Gulmerstraat, Baron A. De Heusschstraat, Oude Weienstraat en Herestraat niet te herbevestigen als agrarisch gebied (gebied 1.12) maar op te nemen als natuurverwevingsgebied waarbij het versterken van kleine landschapselementen wordt vooropgesteld.</p>	<p>Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied (o.a. gebied 4.15 vallei van de Mombeek van Wintershoven tot N76, rivier- en beekvallei versterken als verwevingsgebied voor landbouw, natuur, bos en waterberging).</p>
196.	<p>Er is onvoldoende ruimte gelaten voor de laagdynamische toeristisch-recreatieve uitbouw van Kortessem. Er moet aandacht zijn voor de uitbouw van een toeristisch-recreatief fiets- en wandelpaden netwerk tussen de laagdynamische toeristisch-recreatieve polen op lokaal niveau en het veilig stellen van het cultuurhistorisch patrimonium in dat kader (o.a.; t Rood Kasteel, Clos-St-Denis, Bombroekmolen, Wintershovenvolen, Kasteel Desseneer, Rootmolen, Robbeswinning, Parken Kasteel Foucanval, Kasteel Printhaghen, Sint-Antoniushoeve). De gemeente heeft de intentie hiervoor in de tweede helft van 2005 een RUP op te maken. De gemeente vestigt de aandacht op het bestaande BPA Clos-St-Denis (MB 23.1.2003) dat een aantal afwijkende bestemmingen vastlegt t.o.v. het bestaande gewestplan waarmee bij de herbevestiging van agrarische gebieden rekening moet gehouden worden.</p>	<p>In de beleidsdoelstellingen is opgenomen dat er ruimte is voor de ontwikkeling van toeristisch-recreatieve netwerken en laagdynamische toeristisch-recreatieve herbestemmingen van bouwkundig erfgoed op maat van het landelijk gebied (p. 10). Het is een gemeentelijke planningstaak om in uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan initiatieven te nemen in functie van de lokale toeristisch-recreatieve activiteiten. Beleidsruimte voor gemeente moet opgenomen worden bij een beslissing Vlaamse Regering over herbevestigen agrarisch gebied.</p> <p>Goedgekeurde gemeentelijke plannen worden in principe niet in vraag gesteld. Opties in plannen in voorbereiding zijn voorwerp van concreet overleg over de planvoorstellen.</p>
197.	<p>De gemeente heeft in kader van het gemeentelijk natuurontwikkelingsplan al een aantal initiatieven genomen in de omgeving van de Leerbeek (ter hoogte van Grimmerdingen) en de Mombeek (ter hoogte van Wintershoven) en wenst dat er</p>	<p>Concrete beheersaspecten inzake waterkwaliteit kunnen verder uitgewerkt worden in het kader van natuurrichtplannen of (deel)bekkenbeheersplannen.</p> <p>In de beleidsdoelstelling is opgenomen dat via het ruimtelijk beleid de ruimtelijke</p>

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	meer concrete acties ingeschreven worden ter verbetering van de waterkwaliteit. Het gemeentebestuur wenst dat haar investering om de waterkwaliteit van de Leerbeek, Winterbeek en Mombek te verbeteren gevaloriseerd worden.	randvoorwaarden gecreëerd moeten worden die het integraal waterbeleid ondersteunen, waaronder dus ook de verbetering van de waterkwaliteit begrepen moet worden (p. 9).
198. gemeente Kortesseem	De gemeente vraagt bij het herbevestigen van de agrarische bestemming op de gewesplannen rekening te houden met de contouren van het voorontwerp RUP begrenzing centrum zuid Kortesseem (plenaire vergadering 18.4.2005) met o.a. uitbreiding sportpark ten zuiden van de Winterbeek, het opheffen van reservatiestrook omleiding N76 en behoud historische site Hoeve Kerselaar en het voorontwerp RUP Bombroek waarin een zone voor recreatie omgezet wordt naar agrarisch gebied.	Akkoord. Goedgekeurde gemeentelijke plannen worden in principe niet in vraag gesteld. Opties in plannen in voorbereiding zijn voorwerp van concreet overleg over de planvoorstellen. Optie om agrarisch gebied in RUP Bombroek te differentiëren als natuurverwingsgebied via een gewestelijk RUP is een discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
199. gemeente Kortesseem	De gemeente vraagt om bij de opmaak van gewestelijke RUP's voor de Beekbeemderbeek de contouren en de inhoud van het ontwerp gemeentelijk RUP vallei van de Winterbeek (Beekbeemderbeek) te respecteren. De bestemmingen in een gewestelijk RUP mogen niet beperkender zijn dan de bestemming natuurverwingsgebied in het gemeentelijk RUP en de uitbreidingszone voor het rustoord Vliedermael moet verzekerd blijven.	Akkoord. Goedgekeurde gemeentelijke plannen worden in principe niet in vraag gesteld. Opties in plannen in voorbereiding zijn voorwerp van concreet overleg over de planvoorstellen.
200. gemeente Kortesseem	De gemeente bereidt een gemeentelijk RUP in de Loo voor waarin het resterend deel van het woonuitbreidingsgebied Oude Tramweg-Boschelstraat-Loostraat omgezet wordt naar landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Als compensatie wordt een gemeentelijk RUP Vliermaal Dorp voorbereid waarin het agrarisch gebied Valgaerstraat-Kersendaelstraat omgezet naar woonuitbreidingsgebied nadat het daar aanwezige intensief veeteeltbedrijf geherlocaliseerd is naar het agrarisch gebied ter hoogte van hoeve Coufjoul (Gulmerstraat). Op deze locatie moet mogelijkheid tot inplanting van deze exploitatie open gelaten worden.	Akkoord. Goedgekeurde gemeentelijke plannen worden in principe niet in vraag gesteld. Opties in plannen in voorbereiding zijn voorwerp van concreet overleg over de planvoorstellen.
201. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Nummers 7.5 en 7.6 bij Jongenbos en Bellevuebos zijn verwisseld op kaart 3.	Correct. Tekst op p. 14 moet zijn: 7.5 kasteel en bos Bellevue 7.6 kasteel en bos Jongenbos
202. Boerenbond	Eerst dienen de ruilverkavelingen van Jesseren en Vliermaalroot afgerond te worden. Mogelijks daarop aansluitende RUP's moeten volledig conform het structuurplan van de ruilverkaveling zijn.	Akkoord met principe om consensus over recent afgeronde of in uitvoering zijnde ruilverkavelingen te respecteren.
203. Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening	Deelconcept 'rivier- en beekvallei versterken als verwingsgebied voor landbouw, natuur, bos en waterberging': vergunde waterwinning van Vliermaal ligt in gebied 4.16 (vallei Beekbeemderbeek-Vliermaal). Geen bezwaar tegen opname in natuurverwingsgebied, maar beoogde natuurverwings mag de verdere exploitatie niet in de weg staan. De waterbergingsfunctie mag om redenen van veiligheid en volksgezondheid niet leiden tot gebruik van de terreinen van de waterwinning als overstromingsgebied.	Bestaande gemeenschaps- en nutsvoorzieningen worden in principe niet in vraag gesteld. Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
204. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	De vallei van de Herk moet stroomopwaarts van Wellen volledig opgenomen worden in de ecologische structuur, alsook de vallei van de Rullingenbeek. Vallei van de Vilsterbeek moet over de volledige lengte van Borgloon tot Wellen opgenomen worden als natuurverwingsgebied.	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
205. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Er zijn nog steeds mogelijkheden voor bosuitbreiding in de valleien van de Herk en MombEEK zoals aangegeven in de verkenningnota. Vraag om dit terug op te nemen in de visie.	Onduidelijk wat bedoeld wordt. Zowel Herk als MombEEK worden bijna integraal opgenomen in de natuurlijke structuur, hetzij gebieden met "ruimte voor waterberging en natuurontwikkeling", hetzij als "beekvalleien te versterken als verwevingsgebieden voor landbouw, natuur en bos". Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in deze gebieden.
206. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Vraag om uitbreiding van bossen bij Merlemont uit de verkenningnota terug op te nemen in de gewenste ruimtelijke structuur.	Gebied bij Merlemont is opgenomen in deelconcept 'Rivier- en beekvalleien versterken als verwevingsgebieden voor landbouw, natuur, bos en waterberging'. gebied 4.12 Brikbeek. Behoud van de land- en bosbouwfunctie is ingeschreven als doelstelling.
207. Boerenbond	Akkoord met deelconcept "Vrijwaren steilranden op de overgang tussen Laag- en Midden-België". Wat betreft: "De grote potenties voor de versterking van ecologische zeer waardevolle overgangen van natte valleigronden naar hoge plateaugronden moeten hier benut worden.". Dit mag niet ten koste van de landbouw zijn.	Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
208. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	De valleien van de MombEEK, Winterbeek, Wermerbosbeek, Winterbeek/Leerbeek, moeten stroomopwaarts van Kortesseem volledig opgenomen worden in de ecologische structuur. Fonteinbeek ter hoogte Mulken moet vanaf het brongebied opgenomen worden als gebied voor waterberging en natuurontwikkeling.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
209. Natuurpunt	Vallei van de Lerebeek van Riksingten tot Schabos (gebied 4.23) moet opgenomen worden in het VEN in plaats van in natuurverwevingsgebied, zodat door deze verbinding het natuurcomplex ten noorden verbonden wordt met het natuurcomplex rond Neerrepn.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
210. Wouters	Het parkgebied aan het kasteel van Neerrepn moet verdere landbouwactiviteit toelaten (historische actieve hoeve met toeristische uitbating).	Behoud van cultuurhistorisch patrimonium, behoud en diversificatie van de landbouwactiviteiten binnen historische parkstructuren is opgenomen is opgenomen in de beleidsdoelstellingen en deelconcepten. Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
211. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	De vallei van de Winterbeek van Sint-Huibrechts-Hern tot Beverst moet volledig opgenomen worden in de ecologische structuur.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
212. Natuurpunt	Gezien de hoge natuurwaarde moet gebied 6.12 bosstructuur in de vallei van de Winterbeek ter hoogte van Sint-Huibrechts-Hern en Schalkhoven ruimer benut worden. Zeker de 'insteek' in dit gebied moet opgenomen worden in het VEN. Enkel kasteel van Hardelingen zelf zou buiten het gebied mogen vallen. De zone ten noorden van de weg Schalkhoven-Hoeselt moet doorlopen tot in Romershoven (is reeds natuurgebied op het gewestplan).	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
213. Natuurpunt	Brongebied van Fonteinbeek (gebied 4.24) is al natuurgebied op gewestplan en moet mee opgenomen worden in de grote eenheid natuur (bij gebied 3.13 vallei van de Fonteinbeek) in plaats van in natuurverwevingsgebied. Alle gronden ten zuiden van de Rooierweg, ten westen van de Hasselsteeweg en ten noorden	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	van de oude spoorweg moeten opgenomen worden in het VEN, met uitzondering van de kavel van het kasteel van Rooi. Het gaat bijna allemaal om natte weilanden met populieren en er is geen akkerbouw of intensieve landbouw. Het landschappelijk waardevol agrarisch gebied ten westen van de Hasseltsesteenweg is een illegale opslagplaats van bouwmaterialen.	
214. stad Borgloon	Borgloon telt op haar grondgebied drie ruilverkavelingen, in opmaak of in uitvoering. De afbakening tussen landbouw, natuur en bos in de structuurplannen van deze ruilverkavelingen uitgewerkt in overleg met alle actoren en goedgekeurd door de gemeenteraad dienen behouden te worden.	Akkoord met principe om consensus over recent afgeronde of in uitvoering zijnde ruilverkavelingen te respecteren.
215. Boerenbond	Vraag om rekening te houden met bemerking van stad Borgloon van maart 2005. De stad vraagt rekening te houden met bestaande ruilverkavelingen. Het GRS heeft zich voor het buitengebied gehouden aan de structuurplannen van de ruilverkavelingen. Recent is al meer natuur aangeduid, landbouw heeft daarbij al toegevingen gedaan. Dit volstaat als bijdrage aan de realisatie van meer natuur en bos volgens de taakstelling van het RSV. De vallei van de Mombeek moet behouden blijven zoals ze nu is. Hier is geen zwaardere natuurdoelstelling nodig.	
216. landbouwwaad Hoeselt	Specifiek niet akkoord met gebied 3.16 vallei van de Demer van 's Herenelderen tot Bilzen. Het gaat hier om een uitgesproken (landschappelijk waardevol) landbouwgebied, volledig in gebruik door een tiental landbouwers en opgenomen in de GAS-kaart. In de ruilverkaveling Rijkhoven werd reeds heel wat natuurontwikkeling gerealiseerd. Deze ruilverkaveling stelt geen bijkomende beperkingen in dit landbouwgebied. Dit gebied kent geen habitat of vogelrichtlijn, men wil hier gewoon het natuurgebied uitbreiden tot aan de oneigenlijke grens van de spoorweg, gelegen op hogergelegen droge grond. Dit voorbeeld bevestigt nogmaals de noodzaak van het hebben van concrete kaarten op perceelsniveau alvorens een discussie te kunnen aangaan met andere sectoren. Deze aanpak illustreert de eenzijdige benadering vanuit natuur!	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
217. landbouwwaad Hoeselt	Specifiek niet akkoord met gebied 4.26 vallei van de Gerlabeeke in Alt-Hoeselt. Dit gebied is landschappelijk waardevol agrarisch gebied (onderkant beek) en agrarisch gebied (bovenkant beek). Het overgrote deel is actief in landbouwgebruik en opgenomen in de GAS-kaart.	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
218. landbouwwaad Hoeselt	Wij kunnen ons deels terugvinden in de voorgestelde gebieden 1.12 en 1.16 (Ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor land- en tuinbouw tussen valleien van Gete, Demer, Herk en Mombeek). Het blijft moeilijk om te zien of de gebieden volledig zijn: zo is ter hoogte van Alt-Hoeselt het niet duidelijk of het landbouwgebied tussen spoorlijn en natuurgebied in de Demervallei (waarvan we weten dat de natuursector het graag wil herbestemmen naar natuur) behoort tot 1.16. Wij attenderen u erop dat in het ontwerp GRS Hoeselt bijkomende beperkingen voor de landbouwuitbating in deze grote landbouwgebieden kunnen gelden, o.a. beperking van de teeltvrijheid, verstrenging inzake KLE's enz.	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
219. stad Tongeren	<p>Voorstellen voor uitbreiding van VEN-gebieden uit gemeentelijke 'Richtnota':</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vallei van de Mombeek ten noorden van Kasteel Burghoven (3ha) - Verbinding kasteel Burghoven met de vallei van de Mombeek (2ha) - Gebied ten westen van de Herkwinning, afwaterend naar het moerasgebied aan de Herkwinning (12ha) - Lerebeekvallei te Riksingem, reeds deels in eigendom van Natuurreservaten vzw (3ha) - Vallei van de 's Herenbeek nabij Molsterbos (3ha) - Bovenloop van de Demer te Ketsingen (richting Berg) (1ha) - Bovenloop van de Demer te Ketsingen (richting autoweg) (1ha) - Sterk hellende weiden ten noorden van de vallei van de Lerebeek, ten oosten van Neerpepen (3ha) - Grote akker op helling naar 's Herenelderbeek (8ha) <p>De consensus zoals weergegeven in de buitengebiedvisie van het in opmaak zijnde Ruimtelijk Structuurplan Tongeren dient de basis te vormen voor eventuele gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.</p>	<p>Discussiepunten die verder in overweging genomen moeten worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in deze gebieden.</p>
220. Wouters ³ bedrijfsigilde Tongeren	<p>Er dient rekening gehouden te worden met de consensus die er gegroeid is tussen landbouw, natuur in het kader van het structuurplan Tongeren.</p>	
221. Boerenbond	<p>Er dient rekening gehouden te worden met de afspraken die de landbouwsector en de natuursector in Tongeren hieromtrent gemaakt hebben. Zie hiervoor het Structuurplan Tongeren.</p>	
222. stad Tongeren	<p>Voorstellen voor bosuitbreiding uit gemeentelijke 'Richtnota'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hasselbos - Kolmontbos 	<p>Discussiepunten die verder in overweging genomen moeten worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in deze gebieden.</p>
223. Wouters bedrijfsigilde Tongeren	<p>Niet akkoord met bosuitbreiding van 30 ha voor gebied 6.13 Schabos-Hasselbos. Dit is niet conform structuurplan Tongeren</p>	
224. stad Tongeren	<p>In het in opmaak zijnde Ruimtelijk Structuurplan Tongeren zijn verschillende randstedelijke groenzones ingeschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beukenberg en domein van kasteel Betho - Recreatie in het groen ter hoogte van de groeve Francart - De Kevie <p>Beukenberg is niet geschikt om in te richten als speelbos. Hiervoor moet een andere locatie gezocht worden, bv. Groeve Francart.</p>	<p>Past binnen de gemeentelijke planningsopdracht om lokale groenvoorzieningen uit te werken.</p>
225. Boerenbond	<p>Stad Tongeren is zelf geen vragende partij voor een bijkomend randstedelijk groen of speelbos. Zie hiervoor het structuurplan Tongeren.</p>	<p>Zie opmerking van stad Tongeren zelf hierboven.</p>
226. Wouters	<p>Niet akkoord met stadsbos aan Beukenberg. Het structuurplan Tongeren heeft</p>	<p>Zie opmerking van stad Tongeren zelf hierboven.</p>

³ Individueel schrijven van dhr. Camille Wouters.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
bedrijfsigde Tongeren	niet gekozen voor een stadsbos.	
227. stad Tongeren	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor hoogstamboomgaarden kan van belang zijn in dit gebied omdat de hoogstamboomgaarden in dit gebied steeds meer verdwijnen.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
228. Wouters bedrijfsigde Tongeren	Niet akkoord met 23.11 "differentiëren als agrarisch gebied met natuurverweving van landschapsecologisch waardevolle hoogstamboomgaarden en hellinggraslanden met wilde narcis in Diets-Heur en Vreeren" omdat er in dit gebied geen hoogstamboomgaarden zijn.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
229. stad Tongeren	College onderschrijft de optie om een aantal agrarische gebieden te herbevestigen. Een differentiatie van de landbouwgebieden wordt niet opoortuun geacht.	-
230. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Bosuitbreiding moet zeker voorzien worden bij de ecologisch zeer belangrijke Wijngaardbossen.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
231. Natuurpunt Spouwen Leefmilieuraad Blizen	Natuurpunt ondersteunt de keuze voor de opmaak van een RUP voor de vallei van de Demer tussen Tongeren en Blizen (bovenloop met zijbeken).	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
232. Wouters bedrijfsigde Tongeren	Bij de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen voor de vallei van de Demer (3.16 tot 3.22) moet rekening gehouden worden met de consensus tussen landbouw en natuur in het kader van het structuurplan Tongeren. Dit is nu niet het geval. Niet akkoord met deze uitbreiding van GEN-gebied.	

4.7 Opmerkingen bij gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma deelruimte "Demervallei"

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
233. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Landbouw in de vallei van de Demer is belangrijk, maar zou moeten beperkt blijven tot extensieve uitbating met weilanden en hooiland omdat akkerbouw in de omgeving van de Demer aanleiding kan geven tot negatieve ingrepen zoals drainage, uitdiepen van grachten en beregening in de zomer.	Beheersaspecten die verder uitgewerkt kunnen worden in kader van natuurrichtplan.
234. Natuurpunt Spouwen Leefmilieuraad Blizen	De stelling (p. 15) dat grondgebonden landbouwactiviteiten structuurbepalend zijn voor grote delen van de kleine open ruimtekamers in de vallei van de Demer tussen de sterk verstedelijkte gebieden van Hasselt, Diepenbeek en Blizen geeft aanleiding tot misverstanden en reveleert een mogelijk gebrek aan keuzes. Deze uitspraak kan niet van toepassing zijn op landbouwactiviteiten in natuurgebied op het gewestplan. Deze natuurgebieden in de Demervallei moeten opgenomen worden in het VEN. Grondbank, ruiloperaties en degelijke uitkoopvergoedingen zijn hier onontbeerlijke beleidsinstrumenten.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
235. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	De vallei van de Winterbeek van Sint-Huibrechts-Hern tot Beverst moet volledig opgenomen worden in de ecologische structuur.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
236. Natuurbeschermingsactie Limburg vzw	De structuur van de vallei van de Munsterbeek als gebied voor waterberging en natuurontwikkeling moet versterkt worden omdat het de enige verbinding is tussen de Demervallei en het gebied Groenendaal en Zangerhei.	Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
237. regionaal landschap Haspengouw vzw	Aangaande de economische functie van het Albertkanaal, dient de zone van het natuurreservaat Munsterbos opgenomen worden omdat ze opgenomen is in de VEN afbakening.	Bestaande afbakening VEN eerste fase wordt in principe niet in vraag gesteld. De opmerking is evenwel niet correct: het reservegebied voor industrie op gewestplan ter hoogte van het Munsterbos is niet opgenomen in afbakening VEN eerste fase. In de visie over het Economisch Netwerk Albertkanaal is enkel het opgehoogde terrein langs het Albertkanaal voorgesteld om eventueel te ontwikkelen als watergebonden bedrijventerrein.
238. Natuurbeschermingsactie Limburg vzw	Omschrijving gebied 16.1 omgeving Groenendaal en Schoonbeek is niet foutief, moet Zangerhei zijn i.p.v. Schoonbeek.	Correct. Tekst op p. 16 moet zijn: 15.1 Omgeving van Groenendaal en Zangerhei
239. Natuurpunt Zuidoost-Limburg	Niet akkoord met deelconcept 'grondgebonden landbouw als drager van de open ruimtekamers in een sterk verstedelijkte omgeving voor gebied 11.7 land- en tuinbouwgebied ten noordoosten van Munsterbilzen. Deze landbouwclave bestaat in hoofdzaak uit arme, zandige gronden in gebruik als weilanden en bijna geen akkerland. Dit gebied voorstellen als prioritair landbouwgebied is niet ernstig; het ligt op de overgang van Kempen naar Maasland hetgeen maakt dat zeldzame flora en fauna voorkomt. Vraag om een groot deel van dit gebied op te nemen in het VEN, zodat een ecologische verbinding tussen noordelijk en zuidelijk natuurgebied wordt gecreëerd en het gebied ten westen van de weg naar het gehucht Het Heike en delen ten zuiden van Zangerheidestraat op te nemen als verwevingsgebied (kaartje toegevoegd).	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
240. stad Bilzen	Landbouw moet ook gezien worden als onderdeel van het onderhoud van het landschap en vooral in functie van al de aspecten van de voornaamste ruimtelijke drager: water, zijnde waterkwaliteit, waterwaliteit, natuurfunctie langs waterlopen... Dit geldt voor de land- en tuinbouwgebieden tussen Diepenbeek en Schoonbeek, Schoonbeek en Munsterbilzen, Bilzen en Munsterbilzen, Bilzen en Eigenbilzen, Bilzen, Eigenbilzen, Mopertingen en Kleine Spouwen, ten noordoosten van Munsterbilzen.	Is expliciet opgenomen in beleidsdoelstellingen (p. 8).
241. Boerenbond landbouwrapaad Bilzen	Vraag om ook gebied 11.5 land- en tuinbouwgebied tussen Bilzen en Eigenbilzen op te nemen in de uitvoeringsacties.	Fout in de tekst op p. 15. Gebied 11.5 bestaat niet als afzonderlijk gebied op de kaart. Het is een deel van gebied 11.6 land- en tuinbouwgebied tussen Bilzen, Eigenbilzen, Mopertingen en Kleine Spouwen dat per vergissing twee keer als gebied is opgenomen.
242. Natuurpunt Spouwen Leefmilieuraad Bilzen	Natuurpunt ondersteunt het ruimtelijk concept voor het behoud en herstel van de ecologische verbindingfunctie van beken in landbouwgebieden of verstedelijkte gebieden. Dit concept is best ook van toepassing op de Demer in het verstedelijk gebied Bilzen en op een aantal bovenlopen van beken in het zuiden van Bilzen (Wilderbeek, Krombeek, Meersbeek...).	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
243. landbouwrapaad Bilzen	Niet akkoord met 12.2, 12.3, 12.4 en 12.5 (Ruimte voor waterberging en natuurontwikkeling in de riviersystemen van Demer en Munsterbeek). In de betrokken gebieden komt (afhankelijk van gebied tot gebied) veel landbouwgebruik en zijn er actieve landbouwbedrijven werkzaam.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	<p>Niet akkoord met gebieden 13.3, 13.4 en 13.5 (Rivier- en beekvallen versterken als verwevingsgebieden voor landbouw, natuur en bos). Krombeek is geen beek.</p> <p>In het ontwerp GRS Bilzen wil nog veel verder gaan. Dit is geen 'verfijning' meer. Wij zijn dan ook niet akkoord met de gang van zaken. Op die manier kan de ruimtebalans niet gevolgd worden.</p>	
244.	Hubrechts, Urlings ⁴	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
245.	Natuurpunt Spouwen Leefmilieuraad Bilzen	<p>Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.</p> <p>Beleidsruimte voor gemeente om planningsinitiatieven in functie van lokale natuur- en landschapselementen uit te werken in agrarische gebieden moet opgenomen worden bij eventuele beslissing Vlaamse Regering over herbevestigen agrarisch gebied.</p>
246.	Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening	Bestaande gemeenschaps- en nutsvoorzieningen worden in principe niet in vraag gesteld.
247.	Vereniging voor Bos in Vlaanderen	<p>Binnen de voorziene (deels gerealiseerde) bosgebieden op het gewestplan is voldoende ruimte om bosuitbreiding binnen deze deelruimte te realiseren. Hiervoor is geen planningsinitiatief nodig.</p>
248.	Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Uitvoeringsacties m.b.t. randstedelijke groengebieden worden in principe opgenomen binnen afbakeningsprocessen van de regionaal- en kleinstedelijke gebieden.
249.	Boerenbond landbouwwaad Bilzen	<p>Er wordt akte genomen van dit principiële standpunt.</p> <p>Discussiepunten die verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties.</p>

⁴ Individueel schrijven van dhr. Gishlain Hubrechts en Marcel Urlings.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	<p>Demer en Munsterbeek;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beekvalleien versterken als verwevingsgebieden voor landbouw, natuur, bos en waterberging; - Samenhangende boscomplexen en patronen van verspreide bosfragmenten behouden en versterken als structuurbepalende natuur- en/of landschapselementen <p>(Herhaling van alle opmerkingen m.b.t. glastuinbouw, beekvalleien, natuurverwevings- en verbindinggebieden, bosgebieden en landschappelijk waardevolle gebieden gemaakt bij de deelruimte Vochtig Haspengouw)</p>	

4.8 Opmerkingen bij gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma deelruimte "Droog Haspengouw"

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
250. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Vragen naar ruimte voor natuur en landschapselementen in de gebieden van Droog Haspengouw waarvoor de agrarische bestemming van het gewestplan herbevestigd zou worden, omdat bij de opmaak van de gewestplannen de aanwezige beekvalleien niet of zeer smal ingetekend werden en bij de ruilverkavelingen talloze landschapselementen en kleine natuurgebieden verdwenen (plateau van Landen, Gingelom en Sint-Truiden, plateau van Millen, Riemst en Veldwezelt).	Behoud en herstel van landschappelijk en ecologisch waardevolle structuren binnen de aaneengesloten landbouwgebieden is expliciet opgenomen als beleidsdoelstelling. Ten aanzien van kleine landschapselementen moet binnen het agrarisch gebied een ruimtelijk-ecologische basiskwaliteit gegarandeerd worden. De ecologische basiskwaliteit heeft, voor wat het ruimtelijk aspect betreft, betrekking op het voorkomen van natuurlijke elementen in het landschap en op de structuurkenmerken ervan. Behoud van de bestaande elementen en kenmerken moet gegarandeerd blijven.
251. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Vraag om voldoende aandacht voor behoud, herstel en ontwikkeling van kleine landschapselementen met o.a. kleine bosjes.	Specifieke acties vanuit ruimtelijke ordening op Vlaams niveau zijn niet gedefinieerd, omdat via bestaande sectorale regelgeving en instrumenten deze doelstelling gerealiseerd kan worden. Uitgangspunten m.b.t. beheersovereenkomsten en vrijwillig karakter ervan worden niet in vraag gesteld.
252. Natuurpunt Leefmilieuraad Bilzen	Natuurpunt ondersteunt uitdrukkelijk de optie dat in deze landbouwgebieden ruimte moet gelaten worden voor behoud, herstel en ontwikkeling van een raamwerk van kleine landschapselementen...	
253. regionaal landschap Haspengouw vzw	De mogelijkheid om tot voldoende herstel van kleine landschapselementen en kleinere natuurgebieden in de door ruilverkavelingen oude slijk 'geoptimaliseerde' landbouwstructuur moet ingebouwd worden, gelet op de gevolgen van deze ruilverkavelingen voor het leefmilieu (vershraling, erosie, massale achteruitgang van KLE, isolatie van kleinere natuurgebieden). In de visie wordt landbouw uitsluitend en eng benaderd als puur economisch gegeven, wat gezien de ontwikkelingen op middellange en lange termijn, in Europese context, een gemiste kans is. In de 'consensus' landbouwgebieden moet een voldoende ecologische basiskwaliteit gegarandeerd worden.	
254. Boerenbond	Wat betreft: "Binnen deze aaneengesloten landbouwgebieden wordt ruimte gelaten voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van een raamwerk van kleine landschapselementen, zodat een landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd wordt en typische akkerflora en -fauna, kleine bosjes, microreliefelementen, spoorwegtaluds en kalkrijke graslanden behouden blijven." Permanent grasland zal grasland blijven. Maar op andere weidelandschappen	

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
255. provincie Vlaams-Brabant	<p>kan men geen claim leggen in het landbouwgebied. De landbouwer moet indien nodig zich kunnen aanpassen aan de wijzigende landbouwsituatie. Het behoud, herstel en de ontwikkeling van een raamwerk van kleine landschapselementen kan enkel in het agrarische gebied via vrijwillige beheersovereenkomsten.</p> <p>Concept 23 is gericht op het vrijwaren en versterken van landschappelijke waardevolle gebieden met erfgoedelementen als landschappelijke eenheden. Op het grondgebied van Vlaams-Brabant wordt enkel het Gitterdal in Landen vermeld. Nochtans komen er volgens de landschapsatlas met een overzicht van het onroerend erfgoed meerdere sites in aanmerking (bv. tumulus Bortombe in Waalsbets, boerderij Janhoven in Wezeren). Dit is ook het geval voor deelgebied vochtig Haspengouw (bv. Kasteelhoeve Rummen, Lutsemolen in Geetbets).</p> <p>Een revisie van landschappelijk waardevolle gebieden met erfgoedelementen op het grondgebied van Vlaams-Brabant is gewenst.</p>	<p>Voor individuele erfgoedelementen gelden de algemene uitgangspunten uit de verschillende beleidsdoelstellingen. Deze werden niet limitatief opgesomd of geselecteerd. Voor concept 23 werden die eenheden aangeduid die door de afdeling Monumenten en Landschappen in de landschapsatlas voorgesteld worden als ankerplaats.</p> <p>Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.</p>
256. Boerenbond	<p>Wat betreft: "Gemeentelijke planningsinitiatieven voor agrarische bedrijvenczones waarin bv. land- en tuinbouwloodsen gebundeld kunnen worden zijn binnen dat kader mogelijk". Land- en tuinbouwloodsen bundelen kan voor ons enkel op vrijwillige basis.</p> <p>Wat betreft: "Het aaneengesloten en open karakter van de leemplateaus van Droog Haspengouw wordt behouden door het aanduiden van bouwvrije agrarische gebieden." Binnen het agrarisch gebied willen we zuinig ruimtegebruik nastreven. Nieuwe agrarische bebouwing sluit bij voorkeur aan bij bestaande bebouwing. Wanneer echter om milieuredenen dit niet aanvaard wordt, moet er mogelijkheid zijn om in het resterende agrarische gebied te kunnen bouwen. Daarom mogen de bouwvrije zones niet van die aard zijn dat ze landbouwbedrijfstels onmogelijk maken.</p>	<p>Uitgangspunten uit RSV (p. 396) voor bouwvrije zones worden niet in vraag gesteld vanuit het afbakingsproces. Er wordt geen bestaande bebouwing opgenomen in bouwvrije zones. Behoud van ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijfsgebouwen net buiten de bouwvrije zone is een uitgangspunt.</p>
257. stad Landen	<p>College geeft gunstig advies over de gewenste ruimtelijke structuur. Vraag om rekening te houden met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - in opmaak zijnde gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor zonevreemde woningen; - in opmaak zijnde erosiebestrijdingsplan en het onderzoek naar de wateroverlast; - het negatief advies van college van 10 mei 2005 over bijkomende ontginningsgebieden (nota ANRE) 	<p>Aandachtspunten die verder in overweging genomen moeten worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.</p>
258. stad Landen	<p>Zevenbronnenbos op grondgebied Landen moet opgenomen worden in de ruimtelijke visie.</p>	<p>Zevenbronnen zijn opgenomen in de ruimtelijke visie (gebied 22.1, p. 19). Deel van de bossen op grondgebied Landen maken hier uiteraard ook deel van uit.</p>
259. stad Sint-Truiden	<p>De ruimtelijke conceptelementen sluiten voor de deelruimte Droog Haspengouw in grote mate aan bij aan bij de ontwikkelingsperspectieven die het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en een aantal goedgekeurde of in voorbereiding zijnde gemeentelijke verordeningen en RUP's.</p>	<p>-</p>
260. stad Sint-Truiden	<p>Ook in de beken geselecteerd onder het deelconcept 'behoud en herstel van de ecologische verbindingfunctie van beken in landbouwgebieden of verstedelijkte</p>	<p>In de beleidsdoelstellingen is opgenomen dat ruimte voorzien moet worden voor het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en</p>

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
261.	<p>Watering van Sint-Truiden</p> <p>gobieden' mag de belangrijke waterbergingsfunctie niet vergeten worden. De meeste vooropgestelde overstromingsgebieden en bufferbekkens bevinden zich aan de midden- en bovenlopen van deze beken (o.a. in Halmaal, Velm, Bevingen, Aalst).</p> <p>Voor de belangrijkste waterlopen in dit deelgebied (Molenbeek, Meisterbeek, Cicindriabeek) legt het deelconcept 'behoud en herstel van de ecologische verbindingfunctie van beken in landbouwgebied of verstedelijkte gebieden' te eenzijdig de klemtoon op de verbindingfunctie. Het intekenen van deze valleien als louter ecologisch corridors kan een hypotheek leggen op de waterbuffer- en -bergingsprojecten in uitvoering van het waterbeleidsplan (kaart en lijst toegevoegd bij het advies). In het concept moet opgenomen worden dat er ruimte gelaten wordt voor de realisatie van projecten inzake waterberging.</p>	<p>beekvalleien, het vertragen van de waterafvoer en een ruimtelijke buffering van waterlopen. Dit algemeen uitgangspunt geldt voor alle beken en wordt verder uitgewerkt in kader van (deel)bekkenbeheersplannen.</p> <p>Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied. Beleidsruimte voor gemeente om lokale waterbergingsprojecten op te zetten in agrarische gebieden moet opgenomen worden bij eventuele beslissing Vlaamse Regering over herbevestiging agrarisch gebied.</p>
262.	<p>stad Sint-Truiden</p> <p>Het concept over landschappelijk waardevolle eenheden moet aangevuld worden met het behoud en de versterking van beeldbepalende sites van hoogstamboomgaarden als typerend element van het Haspengouwse landschap. Met name worden de boomgaardsites rond Gelinden en Groot-Gelmen best expliciet bij dit concept vermeld. Een dergelijke opname zou het terugschreeven van het belang van de natuurwaarden in dit grote geheel natuur uit het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan op aanvaardbare wijze ondervangen.</p>	<p>Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.</p> <p>Beleidsruimte voor gemeente om planningsinitiatieven in functie van lokale natuur- en landschapselementen uit te werken in agrarische gebieden moet opgenomen worden bij eventuele beslissing Vlaamse Regering over herbevestiging agrarisch gebied.</p>
263.	<p>Natuurpunt Aulenteer</p> <p>Hoogstamboomgaarden rond Sint-Truiden moeten beschermd worden: rond de Volmolen, Bautershoven, rond de oude spoorlijn en rond Overbroek. Hoogstamboomgaarden zijn potentiële verwevingsgebieden en hebben een belangrijke landschapswaarde in Zuid-Limburg.</p>	
264.	<p>stad Sint-Truiden</p> <p>Waardevolle mergelzomen bevinden zich niet alleen ten zuiden van de N3 (Overbroek) maar ook ten noorden ervan (Engelmanshoven). Deze site wordt best ook opgenomen in het deelconcept (23.4 mergels van Overbroek).</p> <p>In een gewestelijk RUP voor de Herkvallei wordt best ook het erfgoed geheel van de mergels van Overbroek en Engelmanshoven (en de aansluitende hoogstamboomgaardengordel van Gelinden) mee opgenomen.</p>	<p>Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.</p>
265.	<p>stad Sint-Truiden</p> <p>De site van het kasteel van Velm (kasteel, park, hoogstamboomgaarden) wordt best expliciet benoemd bij het concept over de landschappelijke eenheden.</p>	<p>Behoud van waardevolle kastelen en parken is opgenomen als algemeen uitgangspunt in de beleidsdoelstellingen (p. 9 en 10), zonder een limitatieve lijst van alle waardevolle kastelen en parken op te nemen.</p> <p>Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.</p>
266.	<p>stad Sint-Truiden</p> <p>Bij het concept van de samenhangende land- en tuinbouwgebieden worden de holle wegen best ook expliciet bij de KLE's vermeld.</p>	<p>In de beleidsdoelstellingen is behoud en herstel van landschappelijke en ecologisch waardevolle structuren (waaronder holle wegen) in landbouwgebieden opgenomen (p. 8). Dit geldt voor ook voor de deelconcepten die daaruit voortvloeien.</p> <p>Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.</p>
267.	<p>stad Sint-Truiden</p> <p>Bij het concept van het lijnvormig erfgoedelement wordt de Romeinse steenweg</p>	<p>Fout in de tekst op p. 20. Moet zijn:</p>

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	best aangeduid van Tienen naar Maastricht.	25.1 Romeinse steenweg tussen Tienen en Maastricht.
268. Natuurpunt Aulenteer	De Romeinse Kassel is de enige natuurverbinding onder de as Sint-Truiden-Tongeren die van enig belang kan zijn voor migraties. Er moet een bredere strook natuur langs weerszijden gecreëerd worden.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
269. Watering van Sint-Truiden	In het deelconcept 'ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor land- en tuinbouw op de leemplateaus van Droog Haspengouw' moet opgenomen worden dat ook in het landbouwgebied ruimte moet gelaten worden voor de ontwikkeling van erosiebestrijdingsbestrijdingswerken om toekomstige projecten niet te hypothekeren.	Specifieke acties voor erosiebestrijding vanuit ruimtelijke ordening op Vlaams niveau zijn niet gedefinieerd, omdat via bestaande sectorale regelgeving en instrumenten deze doelstelling gerealiseerd kan worden. Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
270. Natuurpunt Aulenteer	Toe te voegen natuurverbindingen tussen Mettekoven, Klein-Gelmen, Overbroek, Batsheer en via Mechelen-Bovelingen naar Rukkelingen-Loon (bronbossen). Beek te Mechelen-Bovelingen terug volledig openmaken.	Onduidelijk wat precies bedoeld wordt. Vallei van de Herk en zijbeken zijn in verschillende ruimtelijke concepten opgenomen in de natuurlijke structuur (19.1, 19.2., 19.3, 20.1, 20.2, 20.3, 20.4).
271. gemeente Gingelom	Er is in de loop van het planningsproces een wijziging van koers geweest m.b.t. taken bedoeld voor gewest en taken voor de lagere overheden. In het begin werd gesteld dat het afbakenen van bouwvrije landbouwzones een bevoegdheid zou zijn voor het gewest. In de huidige fase blijkt dat bijvoorbeeld het afbakenen van bouwvrije zones naar gemeentelijke planningsinitiatieven worden doorgeschoven. Dit leidt tot de nodige verwarring bij de uitwerking van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Er kan niet akkoord gegaan worden dat het bv. het bundelen van agrarische bedrijfsgebouwen wordt overgelaten aan de gemeente. Het bundelen van zones voor fruitopslag is een aangelegenheid die naar onze mening op een hoger niveau moet aangepakt worden.	Volgens het RSV is het afbakenen van de gebieden van de agrarische structuur een gewestelijke planningstaak. Voor het differentiëren van het agrarische gebied in functie van de bebouwingmogelijkheden (bv. bouwvrije zones aanduiden, agrarische bedrijvzones...) is - naast de aanduidingen op Vlaams niveau - een verdere differentiatie van de gebieden van de agrarische structuur op lokaal niveau mogelijk in gemeentelijke plannen voor de elementen en structuur van lokaal belang. De omzendbrief RO 97/02 over de gemeentelijke structuurplannen biedt hiervoor het kader.
272. Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening	Deelconcept 'ruimte voor waterberging en natuurontwikkeling': vergunde waterwinning van Bovelingen ligt in gebied 19.1 vallei van de Herk stroomopwaarts van Rukkelingen-Loon en is gebied voor gemeenschaps- en nutsvoorziening op het gewestplan. Bezwaar tegen eventuele opname in een grote eenheid natuur.	Bestaande gemeenschaps- en nutsvoorzieningen worden in principe niet in vraag gesteld.
273. Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening	Waterwinning van Voort ligt in gebied 20.5 (vallei Molenbeek-Wijerbeek tussen Horpmaal en Voort) en 20.6 (vallei Herkebeek tussen Vechmaal en N79), waterwinning van Montenaken-Zevenbronnen ligt in gebied 22.1 (Zevenbronnen in Montenaken); waterwinning van Diest-Heur ligt in gebied 23.1.1 (hellinggraslanden van Diest-Heur en Vrelen). Geen bezwaar tegen opname in natuurvervalsgebied, maar beoogde natuurvervalsing mag de verdere exploitatie niet in de weg staan. De waterbergingsfunctie mag om redenen van veiligheid en volksgezondheid niet leiden tot gebruik van de terreinen van de waterwinning als overstromingsgebied. Vraag om vergunde, maar zonevrije waterwinningen in Voort, Velm en Zevenbronnen bij eventuele opmaak RUP op te nemen als zone voor gemeenschaps- en nutsvoorzieningen.	Bestaande gemeenschaps- en nutsvoorzieningen worden in principe niet in vraag gesteld. Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
274. Natuurbeschermings-	Op plateau van Landen-Gingelom zijn de beekvalleien de enige structuren waar natuurontwikkeling mogelijk is. Deze structuren moeten voldoende ruimte krijgen	Binnen de te herbevestigen agrarische gebieden is er beleidsruimte voor de provincie om een beleid uit te werken voor de in het provinciaal ruimtelijk

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
actie Limburg vzw	om hun ecologische verbindingfunctie te realiseren. Ook andere maatregelen in het kader van integraal waterbeheer moeten genomen worden.	structuurplan geselecteerde natuurverbindingen. Maatregelen in het kader van integraal waterbeheer blijven mogelijk op basis van (deel)bekkenbeheersplannen.
275. Natuurpunt Gete-Velpe	Er is ontbreken verwevings- en verbindingengebieden: de regio Landen is slecht bedeed, er werd niets aangeduid in de vallei van de Molenbeek.	De vallei van de Dormaalbeek/Molenbeek van Walshoutem tot Dormaal (gebied 21.1) is opgenomen onder het deelconcept 'behoud en herstel van de ecologische verbindingfunctie van beken in landbouwgebied en verstedelijkte gebieden.
276. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	De Heers beek, die een belangrijke verbinding vormt tussen de Herk en het gebied van de kastelen van Heers is wel op kaart maar niet in de tekst aangegeven.	Niet correct. Heerse beek is opgenomen in de omschrijving van gebied 19.3 vallei van de Herk en Heerse beek tussen Veulen, Klein-Gelmen en Mettekoven (p. 17).
277. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	De valleien van Herkebeek en Molenbeek/Wijerbeek worden aangeduid als verwevingsgebied, nochtans zijn in deze valleien enkele natuurgebieden ingekleurd. Deze natuurgebieden moeten behouden blijven, versterkt worden en er moeten verbindingen mogelijk gemaakt worden met boscomplexen van Heks.	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied. Bestaande natuurgebieden op het gewestplan worden in principe niet in vraag gesteld; kleinere natuurgebieden kunnen als individuele vlakementen liggen in een vallei die daarbuiten als verwevingsgebied wordt aangeduid.
278. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Bossen van Bovelingen, de bossen van Heers, Manshoven- en Magneebos worden op de kaarten niet aangeduid als samenhangende boscomplexen en patronen van verspreide bosfragmenten, terwijl ze wel in het ruimtelijk concept opgenomen zijn. Ook deze complexen met een beperkte oppervlakte moeten uitgebreid kunnen worden.	Patronen van bossen zijn symbolisch aangegeven de kaarten, niet alle individuele fragmenten zijn ingetekend op de structuurschets of apart genummerd. Er zijn drie clusters gedefinieerd: 22.3 de bosfragmenten in de bovenloop van Herk, met inbegrip van de bossen Bovelingen 22.4 de bosfragmenten tenzuidoosten van Heers 22.5 de boscomplexen rond Heks met inbegrip van Manshoven- en Magneebos.
279. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Delen van het boomgaardengebied rond Grootloof werden in een recente gewestplanwijziging omgezet naar natuurgebied en ook bij de ruilverkaveling Grootloof werd daar rekening mee gehouden. Het deelconcept 'vrijvaren en versterken van landschappelijk waardevolle gebieden met erfgoedelementen als landschappelijke eenheden' geeft onvoldoende zekerheid inzake behoud en ontwikkeling van de aanwezige natuur. Brongebied van Marmelbeek of Motbeek ten zuiden van weg Borgloof-Tongeren wordt gevormd door twee valleien. Eén van deze brongebieden situeert zich ter hoogte van natuurgebied Bollenberg. Het is aangewezen deze brongebieden aan te duiden als te behouden en te herstellen ecologische verbinding.	Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied. Bestaande natuurgebieden op het gewestplan worden in principe niet in vraag gesteld; kleinere natuurgebieden kunnen als individuele vlakementen liggen in een gebied dat daarbuiten als verwevingsgebied wordt aangeduid. Uitgangspunten en bereikte consensus van recent afgewerkte ruilverkavelingsprojecten wordt niet in vraag gesteld.
280. Boerenbond	Niet akkoord met "23.7 Boomgaarden van Grootloof" en "23.11 hoogstamboomgaarden en hellinggraslanden met wilde naris van Diets-Heur en Vrelen." Wanneer het boomgaardensites betreft die gelegen zijn in het agrarisch gebied is het verplicht behoud een inbreuk op de vrije teeltkeuze en in tegenstrijd zijn met de beleidsdoelstellingen op blz. 8 waar gesteld wordt: "een differentiatie van het agrarisch gebied in functie van teelten is daarom niet nodig."	Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied. Niet akkoord met de opmerking. Het agrarisch gebied wordt vanuit het ruimtelijk beleid niet gedifferentieerd in functie van teelten. Behoud van landschappelijke structuren is geen differentiatie in functie van teelten.
281. stad Tongeren	Voorstellen voor uitbreiding van VEN-gebieden uit gemeentelijke 'Richtnota': - Noordzijde van de Jeker ten westen van Lauw (7ha) - Grootmeers (2ha)	Discussiepunten die verder in overweging genomen moeten worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in deze gebieden.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	<ul style="list-style-type: none"> - Uitbreiding van de Kevie tot aan het fietspad (5ha) - Uitbreiding van de Kevie met het bestaande bos (5ha) <p>De consensus zoals weergegeven in de buitengebiedvisie van het in opmaak zijnde Ruimtelijk Structuurplan Tongeren dient de basis te vormen voor eventuele gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.</p>	
282.	stad Tongeren	Past binnen de gemeentelijke planningsopdracht om het agrarisch gebied te differentiëren in functie van de bebouwingmogelijkheden.
283.	stad Tongeren	Provinciale selectie van droge natuurverbindingen wordt niet in vraag gesteld. Provincie is bevoegd om deze uit te werken.
284.	regionaal landschap Haspengouw vzw	Er moet een natuurverbinding voorzien worden ter hoogte van de Galgeberg in Berg (scheiding Maas- (Jeker) en Scheidebekken (brongebied Demer)) tussen de Jeker (Kevie) en de Demer (Galgeberg). Een mogelijkheid voor de verwezenlijking aan de kant van de Galgeberg is de omvorming van het kleine militaire domein naar een natuurbestemming.
285.	Natuurpunt Zuidoost-Limburg	Er moet een natuurverbinding tussen gebied 23.10 Jekervallei en de Kevie tussen Tongeren en Mal en gebied 3.21/3.20 opgenomen worden. Dit is de enige plaats in Vlaanderen waar deze ecologische verbinding tussen Scheide- en Maasbekken gerealiseerd kan worden.
286.	Natuurpunt	Verbinding tussen gebied 19.5 en 19.6 vallei van de Mornbeek ter hoogte van Widoioe ontbreekt en moet opgenomen worden als grote eenheid natuur.
287.	Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	De vallei van de Beek van de taalgrans via Diets-Heur en Vrelen naar de Jeker moet opgenomen worden als te behouden en te herstellen ecologische verbinding. Deel ten zuiden van Diets-Heur is op gewestplan aangeduid als natuurgebied.
288.	Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Fout in de nummering van de gebied 23.11 op kaart 11, gebied 23.11 is gebied Diest-Heur-Vrelen op kaart 10.
289.	Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Op het plateau van Millen, Riemst en Veldwezelt zijn er beekstructuren (bv. vallei van Zouw, Millerbeek en Heeswater) waar ecologische opwaardering noodzakelijk is.
290.	stad Bilzen Natuurpunt Zuidoost-Limburg	Valleien van de Langkeukelbeek, Weykerensbeek, Allewijzouw en Hesperwater moeten toegevoegd worden als beekvalleien te versterken als verwevingsgebieden voor landbouw, natuur, bos en waterberging.
291.	gemeente Lanaken	Een aantal belangrijke natte verbindingen ontbreken, m.n. (1) vallei van het
		Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.
		Discussiepoint dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
		Bestaande natuurgebieden op het gewestplan worden in principe niet in vraag gesteld. Uitwerken van natuurverbindingengebieden is een provinciale planningstaak; provincie Limburg heeft vallei van de Beek niet geselecteerd als natuurverbinding. Verder afweging en uitwerking als verbinding van lokaal niveau mogelijk binnen het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en differentiatie van het agrarisch gebied op lokaal niveau. Beleidsruimte voor gemeente moet opgenomen worden bij een beslissing van de Vlaamse Regering over herbevestigen agrarisch gebied.
		Correct. Nummer 23.11 op kaart 11 moet 23.12 zijn: 23.12 kasteeldorp Genoelseideren.
		Verbindingen van lokaal niveau die een nadere uitwerking kunnen krijgen binnen het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en de differentiatie van het agrarisch gebied op lokaal niveau. Beleidsruimte voor gemeente moet opgenomen worden bij een beslissing van de Vlaamse Regering over herbevestigen agrarisch gebied.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
	Hezerwater (met Louw, Wijerkensbeek en Hesewater; die een belangrijke afwatering is van het plateau rond Herderen, Vijtingen, Rosmeer en Hees, Kesselt en Veldwezel en deel uitmaak van de natte ecologische verbinding Jeker, Hesewater, Zouw en Grensmaas); (2) Zouwdal en (3) Langkeukeibeek (Eigenbilzen).	
292.	gemeente Riemst Een belangrijke natte verbinding ontbreekt, m.n. de loop van het Hezerwater met Louw, Wijerkensbeek en Hesewater	
293.	gemeente Lanaken Voorgestelde acties op Vlaams niveau binnen dit gebied zeer eenzijdig zijn en geen rekening houden met rekening houden met de grote landschappelijke verscheidenheid en potenties van het gebied.	Behoud en herstel van landschappelijk en ecologisch waardevolle structuren binnen de aaneengesloten landbouwgebieden is expliciet opgenomen als beleidsdoelstelling. Specifieke acties vanuit ruimtelijke ordening op Vlaams niveau zijn niet gedefinieerd, omdat via bestaande sectorale regelgeving en instrumenten deze doelstelling gerealiseerd kan worden.
294.	stad Bilzen In de ruilverkavelingen 'oude stijl' moet een inhaalbeweging geschieden opdat er sprake kan zijn van een grootmazig (ecologisch) netwerk. Daarbij wordt gedacht aan geïsoleerde loofbosjes in het zuidelijk deel van Bilzen (Grote Spouwen, Kleine Spouwen en Rosmeer).	
295.	stad Bilzen In het land- en tuinbouwgebied van Millen, Riemst en Veldwezel (en dus ook voor Rosmeer, Hees, Grote Spouwen...) dient naast de normaal voorkomende akkerfauna ook aandacht besteed aan de habitatsoort 'hamster'.	Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
296.	Natuurpunt Zuidoost-Limburg Plateau tussen Kannen en Zussen moet gewaardeerd blijven als landbouwgebied en mag niet ontgonnen worden. In de landbouwzones op de plateaus zouden beperkte akkerreservaten moeten komen waar akkerfauna en -flora kansen krijgt.	Behoud en herstel van landschappelijk en ecologisch waardevolle structuren binnen de aaneengesloten landbouwgebieden is expliciet opgenomen als beleidsdoelstelling. Als er geen specifieke acties vanuit ruimtelijke ordening op Vlaams niveau gedefinieerd zijn, betekent dit dat via bestaande sectorale regelgeving en instrumenten deze doelstelling gerealiseerd kan worden..
297.	stad Bilzen Bosuitbreidingsgebieden van Grote Spouwen, Kleine Spouwen en Rosmeer moeten toegevoegd worden bij de gebieden waarvoor het deelconcept over behoud en versterken van boscomplexen.	Bestaande bosgebieden en bosuitbreidingsgebieden op het gewestplan worden niet in vraag gesteld. Bosjes bij Moperingen en Rosmeer zijn niet structuurbepalend op bovenlokaal niveau, het zijn eerder bouselementen van lokaal belang. Ze behoren tot de ecologische infrastructuur binnen het samenhangende landbouwgebied.
298.	Natuurpunt Spouwen Natuurpunt dringt er op aan dat ook de verspreide bosfragmenten in Bilzen worden opgenomen in de lijst te behouden en te versterken als structuurbepalende natuur- en of landschapselementen. Sommige bosfragmenten in Bilzen zijn mogelijk vergeten	
299.	Vereniging voor Bos in Vlaanderen Vraag om de uitbreiding van de heilingsbosjes van Moperingen en Rosmeer uit de verkenningnota op te nemen in de ruimtelijke visie en het uitvoeringsprogramma.	
300.	Natuurpunt Spouwen Leefmilieuraad Bilzen Een integrale herbevestiging van het agrarisch gebied voor gebied 18.7 land- en tuinbouwgebied van Millen, Riemst en Veldwezel is in deze grote zone te simplicistisch. O.m. in de omgeving van Weert (Grote Spouwen) mag de steile helling, rijk aan kwel en de noordelijke uitloper van de Molenbeemd (kleinschalig landschap) niet opgenomen worden in de agrarische structuur. Deze zone is nauwelijks geschikt voor conventionele landbouw.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied. Beleidsruimte voor gemeente om planningsinitiatieven in functie van lokale natuur- en landschapselementen uit te werken in agrarische gebieden moet opgenomen worden bij een beslissing van de Vlaamse Regering over herbevestiging agrarisch gebied.
301.	Stichting Limburgs Landschap vzw In het gebied "de Coolen" (Riemst, tussen Val-Meer en Millen) beheert SLL mergelgrotten. Dit gebied moet opgenomen worden in deelconcept 23.14 "mergelgrotten van Val-Meer en Zichen-Zussen-Bolder".	Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
302. gemeente Lanaken Natuurpunt Maasland- Zuid	Deelconcept Albertkanaal als structurerend hydrografisch landschapselement aanvullen met: "De beken en (droog)dalen die oorspronkelijk aantakten op de Maas, maar door de aanleg van het Albertkanaal in twee gesneden werden, zowel voor hun westelijk als hun oostelijk deel ontwikkelen als ecologische corridor tussen oostelijk Haspengouw en de kanaalomgeving (en over de landsgrens heen met het Maasdal)".	Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
303. gemeente Lanaken	Deelconcepten aanvullen met "Behoud van kunstmatige reliëfelementen die een cultuurhistorische betekenis hebben zoals loopgraven, mangaten, bomkraters langs Albertkanaal meestal op de 'Kip' en omgeving".	Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
304. gemeente Lanaken Natuurpunt Maasland- Zuid	Gebieden die opgenomen moeten worden in het Vlaams Ecologisch Netwerk: (1) taluds oostelijke oever Albertkanaal (van Vroenhoven tot Zouwdal), (2) taluds westelijke oever Albertkanaal van Veldwezelt tot Vroenhoven en de noordelijke, westelijke en zuidelijke taluds van de Kesselse Kip, (3) Hezerwater aan de voet van de zuidelijke talud van de Kesselse Kip.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van deelconcept 24.1 taluds en kippen langs Albertkanaal. Mate van verenigbaarheid tussen ecologische verbindingsfunctie taluds en beken, landbouw en economische activiteiten (watergebonden bedrijvigheid Economisch Netwerk Albertkanaal en winning van oppervlaktedelstoffen) moet verder onderzocht worden.
305. gemeente Riemst	Volgens de biologische waarderingskaart zijn de boorden van het Albertkanaal ten noorden van de brug van Kanne ecologisch zeer waardevol. Het is aangewezen om ten noorden van de brug van Vroenhoven de ontbrekende stukken zowel voor de oostelijke als de westelijke talud van het Albertkanaal op te nemen in het Vlaams Ecologisch Netwerk.	
306. Natuurbeschermings- actie Limburg vzw	Concept voor bermen van het Albertkanaal wordt tegengesproken door het voorstel in het programma voor uitvoering. Nochtans is dit gebied enorm belangrijk als ecologisch verbindingsgebied en moet het zeker een invulling krijgen als natuurverbindingsgebied.	
307. Natuurpunt Zuidoost- Limburg	De aanleg en verbreding van het Albertkanaal heeft een zware negatieve invloed gehad op de natuurwaarden in de streek. De ecologische verbindingsfunctie die het kanaal nu heeft, mag niet in het gedrang komen door nieuwe watergebonden bedrijventerreinen.	
308. gemeente Lanaken Natuurpunt Zuidoost- Limburg	Mogelijke actie "differentiëren van bermen Albertkanaal (met inbegrip van de vallei van Heeswater ter hoogte van de Kesselse Kip) ..." verwarrend/volledig verkeerd geformuleerd is omdat het om drie verschillende landschapsonderdelen gaat en geeft daardoor aanleiding tot misverstanden. - de taluds van het Albertkanaal en van de Kesselse Kip die natuurgebied zijn; - het plateau/de vlakte bovenop de Kesselse Kip in gebruik als kleinschalig niet ruilverkavel landbouwgebied dat aangeduid moet worden als natuurverweving; - het Hezerwater, dat een ecologische verbindingsfunctie in landbouwgebied moet krijgen.	Het gaat inderdaad om verschillende landschapsonderdelen die in één actie opgenomen zijn. Kan verduidelijkt worden bij het uitwerken van de actie.
309. gemeente Riemst	Aanvulling bij uitvoeringsactie herbevestigen agrarische gebieden (18.7) en mogelijke herbestemmingen van niet-gerealiseerde woonuitbreidingsgebieden of kno-zones naar agrarisch gebied en het differentiëren van agrarische gebieden als bouwvrije gebieden:	Aandachtspunten die verder in overweging genomen moeten worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
310.	<p>Natuurpunt Zuidoost-Limburg</p> <ul style="list-style-type: none"> - woonuibreidingsgebieden Sieberg-Daalstraat en Haaghofstraat blijven volgens woonbehoefte studie behouden als reserve voor de toekomst; - BPA "Aan het Eiderse Straatje" (MB 10.10.1990) zette KMO-zone Millen reeds om naar agrarisch gebied en sportzone. - bij aanduiding van bouwvrije gebieden rekening houden met zoekzones voor herlocalisatie van bestaande of inplanting van nieuwe agrarisch bedrijven. 	<p>Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.</p>
311.	<p>Boerenbond</p> <p>Albertkanaal als structurerend hydrografisch landschapselement. Wij vragen dat de landbouw actief kan blijven waar dat vandaag zo is. Daarom is het beter deze gebieden niet op te nemen als natuurgebied, maar wel als verwevingsgebied.</p>	<p>Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties in dit gebied.</p>
312.	<p>Stad Tongeren Regionaal Landschap Haspengouw vzw</p> <p>Stad Tongeren en gemeente Voeren zijn niet vermeld in de § 2.1 Geografische situering.</p>	<p>Fout in de tekst.</p>
313.	<p>Boerenbond</p> <p>Akkoord met de gebieden bij deelconcept "Ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor land- en tuinbouw op de leemplateaus van Droog-Haspengouw".</p> <p>Akkoord met de gebieden bij deelconcept "Behoud en herstel van ecologische verbindingfunctie van beken in landbouwgebieden of verstedelijkte gebieden" indien landbouw de hoofdfunctie blijft.</p> <p>Niet akkoord met de gebieden en uitvoeringsacties bij de deelconcepten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruimte voor waterberging en natuurontwikkeling in de riviersystemen van Herk, Mombek en Jeker; - Beekvalleien versterken als verwevingsgebieden voor landbouw, natuur, bos en waterberging; - Samenhangende boscomplexen en patronen van verspreide bosfragmenten behouden en versterken als structuurbepalende natuur- en/of landschapselementen - Vrijwaren en versterken van landschappelijk waardevolle gebieden met erfgoedelementen als landschappelijke eenheden. <p>(Herhaling van alle opmerkingen m.b.t. beekvalleien, natuurverwevings- en verbindinggebieden, bosgebieden, landschappelijk waardevolle gebieden, randstedelijke groengebieden, glastuinbouw, recreatief medegebruik en kasteelparken gemaakt bij de deelruimte Vochtig Haspengouw)</p>	<p>Er wordt akte genomen van dit principiële standpunt.</p> <p>Discussiepunten die verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties.</p>

4.9 Opmerkingen bij gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma deelruimte "Voeren"

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
314. gemeente Voeren	Bij mogelijke acties op Vlaams niveau m.b.t. de beekvalleien (28.1, 28.2, 28.3): Het gewestelijk uitvoeringsplan voor de beekvalleien zou betrekking moeten hebben op de zones tegen de beken (van ca 5 tot maximaal 10 meter van de oevers van de beken).	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
315. gemeente Voeren	Bij mogelijke acties op Vlaams niveau m.b.t. bosuitbreiding: de opmaak van dit ruimtelijk uitvoeringsplan gebeurt steeds na overleg met de betrokken landbouwers.	Verder overleg is opgenomen.
316. Boerenbond	Niet akkoord met "Versterken van de boskernen kan door op een beperkt aantal locaties de historische bosstructuur te herstellen." Wij kunnen ons enkel akkoord verklaren met die gebieden die betrekking hebben op de huidig ingekleurde groene gebieden volgens het gewestplan.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
317. Natuurbeschermings-actie Limburg vzw	Het is niet duidelijk of de beekvalleien die worden opgenomen in het concept 'vrijwaren en versterken van landschappelijk waardevolle gebieden met erfgoedelementen' een aangepaste planologische aanduiding krijgen of dat deze gebieden als landbouwgebied worden afgebakend. De Beek ten zuiden van 's Gravenvoeren is niet afzonderlijk vermeld in de ruimtelijke concepten.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied. De vermelde beekvalleien zijn allen opgenomen in het deelconcept 'beekvalleien versterken als natuurontwikkelingsgebieden'. De Beek ten zuiden van 's Gravenvoeren maakt deel uit van: 28.2 valleien van de Voer, Veurs, Noorbeek en Beek.
318. Vereniging voor Bos in Vlaanderen	Vraag om acties op te nemen voor het behoud van de genenpool in autochtone bomen en struiken in het programma voor uitvoering. In de RJP's voor de streek rond Voeren moet opgenomen worden dat in bepaalde zones geen kleine landschapselementen mogen worden gekapt zonder dat er is nagegaan dat deze opgenomen werden in de inventaris van autochtoon materiaal.	Behoud van kleine landschapselementen is geregeld via sectorale wetgeving. Bewaring van genenbronnen is geen materie die in stedenbouwkundige voorschriften geregeld kan worden.
319. Natuurpunt Zuidoost-Limburg	Ook de Mabroekbeekvallei moet opgenomen worden bij de afbakening van beekvalleien die versterkt moeten worden als natuurontwikkelingsgebieden. Deze waardevolle vallei vormt de grens met Homburg en mondt uit in de Gulp. De gronden zijn bijzonder kwelrijk en nauwelijks of niet geschikt voor landbouw.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
320. Natuurpunt Zuidoost-Limburg	Het gebied op stafkaart aangeduid met toponomiem Vitsen alsook de vermelding van een oude steengroeve moet opgenomen worden bij gebied 30.5 bossen op de cuesta's bij 's Gravenvoeren en Sint-Martens-Voeren.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
321. Natuurpunt Zuidoost-Limburg	Gebied 30.7 Hoogbos moet uitgebreid worden op de zuidelijke uitloper, een droogdal dat naar 's Gravenvoeren loopt. Ten zuiden van het voormalige stort liggen waardevolle graslanden. Het bocagelandschap moet beter beschermd worden.	Discussiepunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.
322. Boerenbond	Wat betreft "Het landbouwgebruik moet aangepast zijn aan de kenmerken van het fysisch systeem en de landschappelijke structuur: de structuurbepalende landschapselementen (steile hellingen, beekvalleien, netwerk van hagen, houtkanten en holle wegen...) bepalen het kader waarbinnen de landbouwfunctie zich kan ontwikkelen, zonder het behoud van deze elementen in het gedrang te brengen." Dat mag niet betekenen dat de landbouw in een zodanig keurslijf wordt gewrongen dat een economische duurzame	Aandachtspunt dat verder in overweging genomen moet worden bij de planningsinitiatieven in het gebied.

Actor(en)	Opmerking	Antwoord
323. Boerenbond	<p>landbouwvoering niet meer mogelijk is.</p> <p>Akkoord met de gebieden bij deelconcept "Ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor land- en tuinbouw op maat van het landschap".</p> <p>Niet akkoord met de gebieden en uitvoeringsacties bij de deelconcepten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beekvalleien versterken als natuurontwikkelingsgebieden; - Samenhangende boscomplexen en patronen van verspreide bosfragmenten behouden en versterken als structuurbepalende natuur- en/of landschapselementen <p>(Herhaling van alle opmerkingen m.b.t. beekvalleien, natuurverwings- en verbindingengebieden, bosgebieden, landschappelijk waardevolle gebieden, randstedelijke groengebieden, glastuinbouw, recreatief medegebruik en kasteelparken gemaakt bij de deelruimte Vochtig Haspengouw)</p>	<p>Er wordt akte genomen van dit principiële standpunt.</p> <p>Discussiepunten die verder in overweging genomen moet worden bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsacties.</p>